

PĀRSKATS

par Meža attīstības fonda pasūtīto pētījumu

Pētījuma nosaukums: **ZINĀTNISKĀ PAMATOJUMA IZSTRĀDE
INFORMĀCIJAS AKTUALIZĀCIJAI
MEŽA VALSTS REĢISTRĀ**

LĪGUMA NR.: 290514/S136

IZPILDES LAIKS: 29.05.2014 – 12.11.2014

IZPILDĪTĀJS: Latvijas Valsts mežzinātnes institūts „Silava”

Projekta vadītājs: _____
Jānis Donis

Salaspils, 2014

Kopsavilkums

Zinātniskā pamatojuma izstrāde informācijas aktualizācijai meža valsts reģistrā

Projekta vadītājs J. Donis

Galvenie izpildītāji J. Donis, G. Šņepsts

Darba uzdevumi:

1. Izvērtēt Meža valsts reģistra aktualizēšanā izmantoto algoritmu piemērotību 20 gadu ilgam inventarizācijas ciklam, normatīvajos aktos par meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra informācijas apriti noteiktajam.
2. Sagatavot priekšlikumus mežaudžu sekundāro algoritmu pilnveidošanai atbilstoši jaunākajām mežzinātnes nostādnēm, tostarp pētījuma „Latvijas meža resursu ilgtspējīgas, ekonomiski pamatotas izmantošanas un prognozēšanas modeļu izstrāde” atziņām, iesniedzot tos apsūdzīšanai ZM Meža departamentā.

Galvenie rezultāti:

- Izvērtēti līdz šim Meža valsts reģistrā lietotie meža elementu taksācijas rādītāju (D;H;G) aktualizācijas modeļi. Šie aktualizācijas modeļi nav piemēroti jaunāku (P; E;B pat līdz 30 gadiem) un pieaugušu/pāraugušu audžu taksācijas rādītāju izmaiņu prognozēšanai 20. gadus ilgam periodam.
- Izstrādāti jauni vienādojumi atsevišķa meža elementa vidējā augstuma, vidējā caurmēra un koku skaita izmaiņu aproksimācijai. Šie vienādojumi mežaudžu sekundāro parametru aprēķināšanai un augšanas gaitas modelēšanai izstrādāti uz MAF projekta „Latvijas meža resursu ilgtspējīgas, ekonomiski pamatotas izmantošanas un prognozēšanas modeļu izstrāde” un „Meža nozares kompetences centra” projekta "Metodes un tehnoloģijas meža kapitāla vērtības palielināšanai" pētījumu virziena „Mežaudžu augšanas gaitas un pieauguma noteikšana, izmantojot pārmērītos meža statistiskās inventarizācijas datus” iestrādņu pamata. Jaunie vienādojumi izstrādāti izmantojot Meža statistiskās inventarizācijas atkārtoti uzmērīto parauglaukumu datus.

Saturs

KOPSAVILKUMS	2
IEVADS.....	4
1.MEŽA VALSTS REĢISTRĀ LIETOTO ALGORITMU IZVĒRTĒJUMS	5
1.1.PĒTĪJUMĀ IZMANTOTIE JĒDZIENI.....	5
1.1.1.Pētījumā izmantotie mežaudžu raksturojošo taksācijas rādītāju jēdzieni.....	5
1.1.2.Normatīvos izmantotie statistikas jēdzieni.....	7
1.1.3.Pētījumā izmantotie statistikas jēdzieni.....	8
1.2.MEŽA VALSTS REĢISTRĀ LIETOTIE ALGORITMI.....	9
1.2.1. Vidējā augstuma aktualizācija.....	9
1.2.2. Vidējā caurmēra aktualizācija.....	9
1.2.3. Šķērslaukuma aktualizācija.....	10
1.2.4. Krājas aprēķināšana.....	10
1.2.5. Bonitātes noteikšana.....	11
1.2.6. Biezība.....	21
1.2.7. Aktualizācijas modeļu lietošanas ierobežojumi.....	23
1.2.8. Koku sugu grupēšana dažādu sekundāro parametru aprēķinam.....	23
1.3. MEŽA VALSTS REĢISTRĀ LIETOTO ALGORITMU IZMANTOŠANAS PIEMĒROTĪBA 20 GADUS ILGAM INVENTARIZĀCIJAS CIKLAM.....	24
1.3.1. Vidējā augstuma aktualizācijas modeļi.....	25
1.3.2. Vidējā caurmēra aktualizācijas modeļi.....	27
1.3.3. Šķērslaukuma aktualizācijas modelis.....	29
1.3.4. Krāja.....	30
1.3.5. Bonitāte.....	31
1.3.6. Biezība.....	31
2. PRIEKŠLIKUMI MEŽAUDŽU SEKUNDĀRO PARAMETRU APRĒĶINĀŠANAS ALGORITMIEM.....	32
2.1. MEŽA ELEMENTA VIDĒJĀ AUGSTUMA AKTUALIZĀCIJA.....	32
2.2. MEŽA ELEMENTA VIDĒJĀ CAURMĒRA AKTUALIZĀCIJA.....	34
2.3. MEŽA ELEMENTA KOKU SKAITA APRĒĶINS.....	37
2.4. ŠĶĒRSLAUKUMS.....	39
2.5. KRĀJA.....	39
2.6. BONITĀTE.....	39
2.7. BIEZĪBA.....	40
2.8. AKTUALIZĀCIJAS MODEĻU LIETOŠANA.....	49
2.8.1.Meža elementa krūšaugstuma vecums pieci gadi un vairāk.....	49
2.8.2.Meža elementa krūšaugstuma vecums līdz 5 gadi.....	52
2.8.3.Aktualizētās mežaudzes parametru aprēķins.....	55
2.8.4. Koku sugu grupēšana dažādu sekundāro parametru aprēķinam.....	56
SECINĀJUMI.....	57
LITERATŪRA.....	58

Ievads

Adekvātas augšanas gaitas prognozes ir būtiska mežsaimnieciskās darbības seku prognozēšanai un lēmumu pieņemšanai plānojot mežsaimnieciskās darbības. Līdz šim Latvijā izmantotie pieaugumu noteikšanas modeļi (Liepa, 1996, Матузанис, 1988) lielā mērā ir balstīti uz 1960.-tajos un 70.-tajos gados vienreiz uzmērītu parauglaukumu datiem, kuros tekošais pieaugums noteikts pēc urbumu metodes. Ar šo metodi nav iespējams iegūt ticamu informāciju par atmirumu (koku skaita izmaiņām) un augšanas gaitu kopumā. Arī augšanas gaitas tabulas (Ozols, 1926; Sarma, 1948; Saceniēks, Matuzānis, 1964), neatspoguļo reālu audžu augšanas gaitu, bet gan dažādu vecumu „normālo audžu” statiku. Ir konstatēts, ka pēdējos gadu desmitos koku augšanas gaita Eiropā ir mainījusies (Spiecker, 1999, Pretzsch, 2009), tādējādi agrāk izstrādātie modeļi varētu arī neatbilst mūsdienu situācijai. 2004. gadā Latvijā tika uzsākta meža statistiskā inventarizācija, kuras pirmā cikla (2004.-2008.) laikā Latvijas teritorijā regulārā tīklā iekārtoti vairāki tūkstoši parauglaukumu. Daļu no šiem parauglaukumiem plānots atkārtoti pārmērīt ik pa 5 gadiem, tādējādi iegūstot arī informāciju par dimensiju izmaiņām, skaita izmaiņām laika gaitā - atmiršanu, kā nociršanu. Tas sniedz ievades informāciju, lai izstrādātu jaunus modeļus, kuri atspoguļo augšanas gaitu konkrētā laika periodā.

Projekta ietvaros izvirzīti sekojoši darba uzdevumi:

1. Izvērtēt Meža valsts reģistra aktualizēšanā izmantoto algoritmu piemērotību 20 gadu ilgam inventarizācijas ciklam, normatīvajos aktos par meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra informācijas apriti noteiktajam.
2. Sagatavot priekšlikumus mežaudžu sekundāro algoritmu pilnveidošanai atbilstoši jaunākajām mežzinātnes nostādnēm, tostarp pētījuma „Latvijas meža resursu ilgtspējīgas, ekonomiski pamatotas izmantošanas un prognozēšanas modeļu izstrāde” atziņām, iesniegt tos apspriešanai ZM Meža departamentā.

1.Meža Valsts Reģistrā lietoto algoritmu izvērtējums

Darba uzdevums. Izvērtēt Meža valsts reģistra aktualizēšanā izmantoto algoritmu piemērotību 20 gadu ilgam inventarizācijas ciklam, normatīvajos aktos par meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra informācijas apriti noteiktajam.

Ir divas atšķirīgas pieejas datu iedalījumam primārajos un sekundārajos. Viena pieeja ir par primārajiem datiem sauc – datus, kurus ievāc tieši pētniecības (meža inventarizācijas) vajadzībām. *Sekundārie dati:* pētniecībā (meža inventarizācijā) izmantotā informācija, kas jau ir kaut kur publicēta vai pieejama elektroniskā veidā (<http://termini.lza.lv/term.php?term=sekund%C4%81rie%20dati&list=dati&lang=LV>). Otra pieeja ir par primārajiem datiem uzskatīt sākotnējos datus, bet par sekundāriem – atvasinātos/otrējos datus. MK noteikumi „Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi” nosaka, ka „Valsts meža dienests iestādes tīmekļa vietnē publisko šādus meža inventarizācijas datu sagatavošanas nosacījumus: Zemkopības ministrijas saskaņotus algoritmus mežaudzes sekundāro parametru aprēķināšanai”. Tā kā normatīvajos aktos nav definēts, kas ir primārie un kas sekundārie mežaudžu parametri, šī pētījuma vajadzībām pieņemti sekojoši definējumi: par primārajiem parametriem uzskata pirmreizējā vai atkārtotā meža inventarizācijā iegūtos: nogabala meža tips, platība, meža elementa vidējais augstums (m), vidējais caurmērs (cm), šķērslaukums(m^2ha^{-3}) / koku skaits ha^{-1} , vecums (gados).

Par sekundāriem mežaudžu inventarizācijas parametriem varētu uzskatīt: nogabala bonitāte, kas aprēķināta pēc I stāva valdošā meža elementa vecuma un augstuma, meža elementu krāja.

1.1.Pētījumā izmantotie jēdzieni

1.1.1.Pētījumā izmantotie mežaudžu raksturojošo taksācijas rādītāju jēdzieni

Koks – daudzgadīgs augs, kas parasti veido vienu pārkoksnējušos stumbru un skaidri noteiktu vainagu. Koks sastāv virszemes daļas un pazemes daļas.

Koka virszemes un pazemes daļa tiek dalīta pēc augsnes/grunts virskārtas līnijas. Koka virszemes daļu veido stumbrs, laterālā daļa (zari) un lapotne. Koka pazemes daļu veido celma pazemes daļa, saknes un sīksaknes.

Stumbrs (angļu val. stem) – koka galvenā dzinuma virszemes daļa ar apikālo dominanci. Stumbrs tiek iedalīts: celma daļa (stump), stumbra vidusdaļa (bole), galotnes daļa (stem top).

Miza – koka stumbra un laterālās daļas, kā arī pazemes daļas audi, kas atrodas starp ksilēmu (koksni) un fellēmas (korķa kārtā) epidermu.

Kokaudze (audze) ir mežaudzes koku kopa.

Kokaudzes veids – vienkārša vai salikta:

vienkārša audze – audze, kuras koki izvietoti vienā stāvā (augstuma atšķirība no vidējā nepārsniedz 20%);

salikta audze – audze, kuras koki izvietoti divos vai vairāk stāvos.

Kokaudzes sastāvs – tīras (tīraudzes) un mistrotas (mistraudzes):

tīraudze – audze, kuras valdošās sugas krāja veido vairāk par 95% no kopējās krājas;

mistraudze – audze, kuras valdošās sugas krāja veido 95% vai mazāk.

Valdošā koku suga - koku suga, kurai mežaudzes I stāvā ir vislielākā koksnes krāja.

Valdaudze - mežaudzes koki ar lielāko koksnes krāju, kuru augstums neatšķiras vairāk par 10 procentiem no to vidējā augstuma.

Mežaudze - meža platība ar viendabīgiem meža augšanas apstākļiem, līdzīgu koku sugu sastāvu un vecumu struktūru, kas ievērojami atšķiras no blakus esoša meža platībām.

Meža elements – vienādos augšanas apstākļos augšanā un attīstībā savstarpēji mijiedarbojušos vienas sugas, vienas paaudzes, vienādas izcelsmes un vienlīdz attīstītu koku kopums. Pie vienas paaudzes pieskaita kokus, kuru vecums atšķiras ne vairāk kā par 2 vecumklasēm. Piezīme 1) Vienvecuma tīraudze ir speciāls meža elementa gadījums. 2) MK noteikumi var tikt interpretēti, ka pie viena meža elementa pieskaitāmi koki, kuru vecuma atšķirība nepārsniedz vienu vecumklasi.

Kokaudzes biežība - faktiskā koku skaita attiecība pret normālo koku skaitu vai faktiskā šķērslaukuma attiecība pret normālo šķērslaukumu.

Kokaudzes biezums – koku skaits uz ha.

Normālas biezības audze – tāda audze, kuras šķērslaukums ir vienāds ar normālo šķērslaukumu.

Normālais šķērslaukums (m^2ha^{-1}) - šķērslaukuma skaitliskā vērtība pilnas biezības (biezība 1,0) mežaudzēs

Šķērslaukums - viena hektāra platībā augošo koku stumbru šķērslaukumu summa (kvadrātmetros) 1,3 metru augstumā no sakņu kakla.

Bonitāte - iedalījuma vienība mežaudzes ražīguma raksturošanai, ko nosaka pēc koku augstuma noteiktā vecumā.

Virsaugstuma bonitāte - iedalījuma vienība mežaudzes ražīguma raksturošanai, ko nosaka pēc I stāva valdošās koku sugas virsaugstuma noteiktā vecumā.

Mežaudzes (kokaudzes) stāvs - koku kopa, kuras augstumu atšķirības no koku vidējā augstuma nepārsniedz 20 %. Meža inventarizācijā otro stāvu izdala, ja tā koku vidējais augstums ir vismaz par 21 % mazāks nekā pirmā stāva koku vidējais augstums, bet nav mazāks par sešiem metriem.

Koku klasifikācija **Krafta klasēs** (Kraft, 1884 citēts pēc *Skudra, Dreimanis, 1993*):

- I klase - virsvaldkoki – audzes garākie un resnākie koki, kam ir labi attīstīts vainags un kuru galotnes paceļas virs kopējā vainagu klāja;
- II klase- valdkoki - veido galveno audzes vainaga klāju, to stumbriem ir nedaudz mazākas dimensijas nekā I klases kokiem;
- III klase - līdzvaldkoki – koku vainagi relatīvi vājāk attīstīti, šaurāki, iespiesti starp I un II klases koku vainagiem un atrodas kopējā vainagu klāja apakšējā daļā;
- IV klase - nomāktie koki – vainagi ir īsāki un šaurāki nekā III klases kokiem. Ar galotnēm tie iesniedzas galvenā vainagu klāja apakšējā daļā. Koki pēc izmēriem ievērojami atpaliek no I-III klases kokiem. Kokus iedala 2 apakšklasēs: IV a apakšklase – koki ar šauriem, bet vienmērīgi veidotiem vainagiem un brīvu logu audzes vainaga klājā; IV b apakšklase - koki, kam vienpusīgs vainags vai kas atrodas zem audzes vainagu klāja un kuriem vainaga apakšējā daļa ir stipri noēnota vai atmirusi;
- V klase -stipri nomāktie koki – atrodas zem valdošā audzes vainagu klāja. Va klasē ieskaita kokus ar nelielu atmirstošu vainagu, bet Vb klasē – īpatņus, kam vainagi atmiruši.

Mežs – ekosistēma visās tās attīstības stadijās, kur galvenais organiskās masas ražotājs ir koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz piecus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainaga projekcija ir vismaz 20 procentu no mežaudzes aizņemtās platības.

Audzes (meža elementa) krūšaugstuma caurmēra definīcijas

d – atsevišķa koka caurmērs 1,3 virs sakņu kakla (bāzes punkta);

D_g - **vidējais kvadrātiskais caurmērs** (vidējam šķērslaukumam atbilstoša koka caurmērs), kur

$$\overline{(g)} = \frac{\sum g}{n} = \frac{G}{N};$$

D_{vald} - valdaudzes koku vidējais kvadrātiskais caurmērs;

D_{dom} – kokaudzes I stāva valdošās koku sugas 100 resnāko koku uz ha koku vidējais kvadrātiskais caurmērs;

Audzes (meža elementa) vai to daļu augstuma definīcijas

H_g – I stāva valdošās koku sugas vidējā kvadrātiskā caurmēra kokam atbilstošs augstums;

H_{vald} – valdaudzes vidējā kvadrātiskā caurmēra kokam atbilstošs augstums;

H_{dom} – virsaugstums, kas aprēķināts kā 100 resnāko koku ha^{-1} vidējā kvadrātiskā caurmēra kokam atbilstošs augstums.

Audzes (meža elementa) vecuma definīcijas

A - bioloģiskais jeb hronoloģiskais vecums – laiks no sēklas dīgšanas vai atvašu pumpura saplaukšanas.

A_{1,3} - krūšaugstuma vecums - laiks no brīža, kad tika sasniegts augstums 1,3 m virs sakņu kakla vai augsnes virsmas.

1.1.2. Normatīvos izmantotie statistikas jēdzieni

Ministru kabineta noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) „Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi” 3. pielikums nosaka, meža inventarizācijā izmantojamos rādītājus, mērvienību, noteiktību un pieļaujamo novirzi.

Atbilstoši akadēmisko terminu vārdnīcā dotajam skaidrojumam, novirze nozīmē konkrētā lieluma atšķirība no šī lieluma bāzes vērtības (<http://termini.lza.lv/term.php?term=novirze&list=&lang=LV&h=yes>).

Latvijas valsts standarti nosaka jēdzienu mērījumu nenoteiktība ar to saprotot ar mērījuma rezultātu saistītu parametru, kas raksturo tā vērtību izkliedi, kuru var pamatot attiecināt uz mērlielumu.

LVS ISO 5725-1 2006 „Mērīšanas metožu un rezultātu pareizība (patiesums un precizitāte)”, nosaka sekojošus jēdzienus:

- Pareizība (*accuracy*) – sakritība starp mērīšanas rezultātu un pieņemto references vērtību.
- Patiesums (*trueness*) – sistemātiskā kļūda (*bias*) starp pieņemto references vērtību un sagaidāmo uzmērīšanas rezultātu vērtību.
- Precizitāte (*precision*) – atkārtotu mērījumu mainības raksturojošs rādītājs.
- Atkārtojamības apstākļi – mērījumu veikšanas apstākļi nemainīgi.
- Reproducējamības apstākļi – mērījumu veikšanas apstākļi mainīgi.

Faktori, kas var ietekmēt rezultātu (mērījuma apstākļi):

- Izpildītājs;
- Lietotie instrumenti;
- Instrumentu kalibrēšana;
- Vide (temperatūra, mitrums utt.);
- Laiks, kas pagājis starp mērījumiem.

LVS ENV13005: 2007 L „Norādījumi mērījumu nenoteiktības izpausmei” nosaka, ka:

- Mērāms lielums – parādība, ķermeņa vai vielas īpašība, kuru iespējams atšķirt kvalitatīvi un noteikt kvantitatīvi (piem., garums, masa);
- Lieluma vērtība – konkrēta lieluma vērtība, kas izteikta kā mērvienības reizinājums ar skaitli. *Piem., koka garums 5,00m vai 500 cm*;
- Lieluma patiesā vērtība- vērtība, kas atbilst dotajai konkrētā lieluma definīcijai;
- Lieluma pieņemtā patiesā vērtība – vērtība attiecināta uz konkrētu lielumu ar nenoteiktību, kas ir vispārpieņemta;
- Mērīšana – darbību kopums, lai noteiktu kāda lieluma vērtību;
- Mērīšanas princips – mērīšanas zinātniskais pamats. *Piem., skaņas/ gaismas izplatīšanas ātrums*;
- Mērīšanas metode – vispārīgi aprakstītas loģiskas darbības mērīšanas veikšanai;
- Mērlielums – mērīšanai pakļauts konkrēts lielums, piem., koka caurmērs;
- Ietekmējošais lielums – lielums, kas nav mērlielums, bet ietekmē mērīšanas rezultātu; (*piem., gaisa temperatūra, ja mēra ar ultraskaņas attālummēru*);
- Mērīšanas rezultāts – mērlielumam piedēvētā vērtība, kas iegūta mērīšanā;
- Mērīšanas precizitāte – mērīšanas rezultāta un mērlieluma patiesās vērtības sakritības pakāpe;

- Mērīšanas kļūda = mērīšanas rezultāts mīnus mērlieluma patieso vērtība;
- Relatīvā kļūda = mērīšanas kļūda dalīta ar mērlieluma patieso vērtību.

Starp abiem standartiem ir terminoloģiska nesakrītība, jo valsts standarts LVS ENV13005: 2007 L „Norādījumi mērījumu nenoteiktības izpausmei” nosaka, ka mērīšanas precizitāte ir mērīšanas rezultāta un mērlieluma patiesās vērtības sakrītības pakāpe, savukārt LVS ISO 5725-1+TC1:2006 standarta izpratnē precizitāti – atkārtotu mērījumu mainības raksturojumu (vai kāda gadskārta nav uzskaitīta vairākkārt vai kāda uzskaitē izlaista), Var pieņemt, ka normatīvajos aktos minētā meža inventarizācijā izmantoto rādītāju pieļaujamā novirze domāta kā sinonīms pareizības LVS ISO 5725-1+TC1:2006 izpratnē un mērīšanas absolūtā vai relatīvā kļūda.

1.1.3. Pētījumā izmantotie statistikas jēdzieni

Indivīds – izpētes objekts, kuram var tikt vērtēta viena vai vairākas pazīmes.

Ģenerālkopa – statistiskā kopa, kuru veido visi indivīdi, par kuriem vēlas iegūt noteikta dotā pazīme

Paraugkopa – ģenerālkopas daļa, kuru pakļauj uzmērīšanai/ novērtēšanai un tiešai matemātiskai apstrādei un analīzei.

Statistiskās kopas vidējie rādītāji (Liepa, 1974):

- Vidējais aritmētiskais

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_j x_j, \text{ kur } j=1,2,\dots,n; x - \text{variante}$$

- Vidējais kvadrātiskais

$$\overline{x_{kv}} = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_j x_j^2},$$

Statistiskās kopas izkliedes rādītāji:

- Standartnovirze jeb vidējā kvadrātiskā novirze

$$s = \sqrt{\frac{\sum_j (x_j - \bar{x})^2}{n-1}}, \text{ kur } j=1,2,\dots,n.$$

- Variācijas koeficients

$$s\% = \frac{s}{\bar{x}} 100$$

- Normētā novirze

$$t = \frac{x_j - \bar{x}}{s}, \text{ kur } j=1,2,\dots,n.$$

(Normālā sadalījuma gadījumā intervālā $\bar{x} \pm ts$ robežās grupējas 68.3% varianšu, ja $t=1$, 95,5% varianšu, ja $t=2$ un 99.7% varianšu, ja $t=3$.)

Reprezentācijas rādītāji (reprezentācijas kļūda, standartkļūda)

Reprezentācijas rādītāji atspoguļo to, cik liela kļūda tiek pieļauta, ģenerālkopu aizstājot ar paraugkopu.

- Vidējā aritmētiskā standartkļūda

$$S_{\bar{x}} = \frac{s}{\sqrt{n}}$$

- Relatīvā reprezentācijas kļūda

$$S_{\bar{x}}\% = \frac{S_{\bar{x}}}{\bar{x}} 100$$

Vidējā aritmētiskā reprezentācijas jeb ticamības intervāls

Statistiskā rādītāja novērtēšanai nosaka intervālu, kurā ar noteiktu varbūtību atrodas ģenerālkopas novērtējamā rādītāja vērtība. Vidējā aritmētiskā reprezentācijas intervāla robežu aprēķināšanai izmanto reprezentācijas kļūdu un izraudzītajam būtiskuma līmenim α (rezultātu ticamības līmenis $1-\alpha$) atbilstošā $t_{\alpha, \nu}$ Sx. Kur t vērtību nosaka atbilstoši izraudzītajam brīvības pakāpju skaitam ($\nu=n-1$) un būtiskuma līmenim α .

$$\bar{x} - \Delta_x < \mu < \Delta_x + \bar{x}$$

$$\Delta_x = t_{\alpha; \nu} S_{\bar{x}}$$

T vērtību nosaka atbilstoši tabulām, piem., (Liepa, 1974) vai aprēķina izmantojot, piem., MS Excel funkciju t.inv.

1.2. Meža Valsts Reģistrā lietotie algoritmi

1.2.1. Vidējā augstuma aktualizācija

Vidējais augstums visām sugām tiek aktualizēts pēc vienādojuma:

$$\text{10 gadu periodam } H_{A+10} = b_0 + b_1 * H_A \quad (1.1.)$$

vai

$$\text{1-9 gadu periodam } H_{A+n} = [0.1 * b_0 + 0.1 * (b_1 - 1) * H_A] * n + H_A \quad (1.2.)$$

kur H_{A+10} – audzes vidējais augstums pēc 10 gadiem, m;
 H_A – audzes vidējais augstums aktualizācijas perioda sākumā, m;
 n – aktualizācijas perioda ilgums, gadi;
 H_{A+n} – audzes vidējais augstums aktualizācijas perioda beigās, m
 b_0 ; b_1 – koeficienti, kas atkarīgi no koku sugas un vecuma (1.1. tabula)

1.1. tabula

Empīrisku koeficientu aprēķināšana vidējā augstuma aktualizācijas modelim

Suga	b_0	b_1
Priede	$b_0 = -0.0987$	$b_1 = 0.9212 + 11.70 / (A_{1.3} - 1.5)$
Egle	$b_0 = 3.716 - 3.818 * b_1$	$b_1 = 0.9871 + 6.370 / (A_{1.3} - 7)$
Bērzs	$b_0 = -2.0$	$b_1 = 0.95 + 12.0 / A$
Apse	$b_0 = 4.167 - 0.02667 * A_{1.3}$	$b_1 = 0.9234 + 0.00041 * A_{1.3}$
Melnalksnis	$b_0 = 0$	$b_1 = 0.9245 + 7.700 / A$
Baltalksnis	$b_0 = 1.716 - 0.0278 * A$	$b_1 = 0.9357 + 2.360 / A$

A – audzes vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi; $A_{1.3}$ – audzes krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi.

1.2.2. Vidējā caurmēra aktualizācija

Vidējais augstums visām sugām tiek aktualizēts pēc vienādojuma:

$$\text{10 gadu periodam } D_{A+10} = a_0 + a_1 * D_A \quad (1.3.)$$

vai

$$\text{1-9 gadu periodam } D_{A+n} = [0.1 * a_0 + 0.1 * (a_1 - 1) * D_A] * n + D_A \quad (1.4.)$$

kur D_{A+10} – audzes vidējais krūšaugstuma caurmērs pēc 10 gadiem, cm;
 D_A – audzes vidējais krūšaugstums caurmērs aktualizācijas perioda sākumā, cm;
 n – aktualizācijas perioda ilgums, gadi;
 D_{A+n} – audzes vidējais krūšaugstuma caurmērs aktualizācijas perioda beigās, cm
 a_0 ; a_1 – koeficienti, kas atkarīgi no koku sugas un vecuma (1.2. tabula)

Empīrisko koeficientu aprēķināšana vidējā caurmēra aktualizācijas modelim

Suga	a_0	a_1
Priede	$a_0 = 0.24$	$a_1 = 1.020 + 1.733/(A_{1.3} - 9)$
Egle	$a_0 = -0.6156 + 0.002832 * A_{1.3}$	$a_1 = 0.998 + 5.594/A_{1.3}$
Bērzs	$a_0 = -13 + 0.55 * A_{1.3} - 0.005 * A_{1.3}^2$	$a_1 = 2.18 - 0.0388 * A_{1.3} + 0.0003167 * A_{1.3}^2$
Apse	$a_0 = 2.064 + 0.002149 * A_{1.3}$	$a_1 = 0.9520 + 3.072/(A_{1.3} - 0.8594)$
Melnalksnis	$a_0 = 0$	$a_1 = 0.8166 + 19.21/A$
Baltalksnis	$a_0 = 0.7519$	$a_1 = 0.8738 + 5.128/A$

A – audzes vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi; $A_{1.3}$ – audzes krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi.

1.2.3. Šķērslaukuma aktualizācija

Šķērslaukums visām sugām tiek aktualizēts pēc vienādojuma:

$$\text{10 gadu periodam } G_{A+10} = c_0 + c_1 * G_A \quad (1.5.)$$

vai

$$\text{1-9 gadu periodam } G_{A+n} = [0.1 * c_0 + 0.1 * (c_1 - 1) * G_A] * n + G_A \quad (1.6.)$$

kur G_{A+10} – audzes šķērslaukums pēc 10 gadiem, $m^2 ha^{-1}$;
 G_A – audzes šķērslaukums aktualizācijas perioda sākumā, $m^2 ha^{-1}$;
 n – aktualizācijas perioda ilgums, gadi;
 G_{A+n} – audzes šķērslaukums aktualizācijas perioda beigās, $m^2 ha^{-1}$;
 a_0 ; a_1 – koeficienti, kas atkarīgi no koku sugas un vecuma (1.3. tabula).

Empīrisko koeficientu aprēķināšana šķērslaukuma aktualizācijas modelim

Suga	c_0	c_1
Priede	$c_0 = 0.6192 + 88.88/A_{1.3}$	$c_1 = 0.9961 + 4.232/A_{1.3}$
Egle	$c_0 = -0.873 + 200.0/A_{1.3}$	$c_1 = 0.998 + 4.84/A_{1.3}$
Bērzs	$c_0 = 1.11 - 0.013 * A_{1.3}$	$c_1 = 0.98 + 8.57/A_{1.3}$
Apse	$c_0 = 6.209 - 0.07433 * A_{1.3}$	$c_1 = 0.9136 + 11.40/(A_{1.3} + 2.813)$
Melnalksnis	$c_0 = 0$	$c_1 = 0.8870 + 10.91/A$
Baltalksnis	$c_0 = 0$	$c_1 = 0.9353 + 3.179/A$

A – audzes vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi; $A_{1.3}$ – audzes krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi.

1.2.4. Krājas aprēķināšana

Krāju $m^3 ha^{-1}$ aprēķina katrai audzes koku sugai. Krājas aprēķināšanas metodika atkarīga no audzes vidējā augstuma.

Ja koku sugas vidējais augstums mazāks par 12m

$$Vs = Bs * Vn \quad (1.7.)$$

kur Vs – koku sugas krāja $m^3 ha^{-1}$,
 Bs – koku sugas reducētā biežība, ko aprēķina sadalot audzes biežību pa sastādošām koku sugām proporcionāli to sastāva koeficientiem,
 Vn – audzes normālā krāja $m^3 ha^{-1}$ (1.4. tabula).

1.4. tabula

Audzes normālā krāja (m^3ha^{-1}) atkarībā no audzes vidējā augstuma

Koku sugu grupa	Vidējais augstums, m										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Skuju koki*	5	10	20	30	40	60	80	100	120	140	160
Lapu koki**	5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

* skuju koki – priede, lapegle, citas priedes, ciedru priede, egle, citas egles, baltegle; ** lapu koki – ozols, osis, goba, vīksna, dižskābardis, skābardis, kļava, bērzs, melnalksnis, liepa, apse, papele, baltalksnis, vītols, blīgzna.

Ja sugas vidējais augstums => 12m

$$Vs = G * HF \quad (1.8.)$$

kur Vs – koku sugas krāja m^3ha^{-1} ,
 G – koku sugas šķērslaukums, m^2ha^{-1} ,
 HF – veidaugstums (1.5. tabula).

1.5. tabula

Veidaugstumi (HF) pēc R. Ozoliņa

Augstums, m	Priede	Egle	Ozols	Osis	Bērzs	Melnalksnis	Liepa	Apse	Baltalksnis
9	5.26	5.62	4.63	5.25	4.75	4.95	4.90	4.90	5.09
10	5.71	6.09	5.04	5.70	5.14	5.36	5.32	5.29	5.41
11	6.14	6.55	5.45	6.13	5.53	5.78	5.74	5.71	5.74
12	6.54	7.05	5.87	6.55	5.92	6.20	6.18	6.15	6.15
13	6.96	7.39	6.28	6.97	6.31	6.62	6.62	6.59	6.52
14	7.34	7.87	6.69	7.39	6.70	7.05	7.06	7.03	6.92
15	7.69	8.27	7.10	7.80	7.10	7.48	7.50	7.48	7.29
16	8.07	8.75	7.52	8.20	7.49	7.90	7.95	7.91	7.61
17	8.44	9.12	7.93	8.60	7.88	8.34	8.39	8.35	7.97
18	8.81	9.49	8.35	9.00	8.28	8.74	8.83	8.80	8.37
19	9.14	9.85	8.78	9.40	8.68	9.15	9.28	9.24	8.73
20	9.50	10.20	9.20	9.79	9.09	9.60	9.72	9.69	8.98
21	9.85	10.54	9.62	10.19	9.49	10.05	10.17	10.14	9.38
22	10.25	10.76	10.06	10.58	9.90	10.51	10.61	10.59	9.74
23	10.61	10.95	10.49	10.96	10.32	10.96	11.06	11.04	10.14
24	11.00	11.39	10.92	11.35	10.73	11.42	11.51	11.50	10.49
25	11.40	11.83	11.37	11.74	11.16	11.90	11.96	11.95	10.89
26	11.80	12.14	11.81	12.12	11.58	12.36	12.36	12.41	11.26
27	12.15	12.57	12.26	12.50	12.01	12.84	12.86	12.86	11.65
28	15.55	13.01	12.72	12.89	12.44	13.32	13.31	13.32	12.00
29	12.90	13.45	13.18	13.27	12.88	13.80	13.77	13.78	12.35
30	13.28	13.80	13.63	13.65	13.30	14.27	14.22	14.24	12.72
31	13.66	14.15	14.07	14.03	13.72	14.74	14.67	14.69	13.10
32	14.04	14.49	14.52	14.41	14.15	15.21	15.12	15.15	13.48
33	14.42	14.83	14.96	14.79	14.57	15.68	15.57	15.61	13.85
34	14.80	15.17	15.41	15.16	15.00	16.15	16.02	16.07	14.23
35	15.18	15.51	15.85	15.54	15.42	16.62	16.47	16.52	14.61
36	15.56	15.85							
37	15.94	16.19							
38	16.32	16.52							
39	16.70	16.86							
40	17.08	17.19							

1.2.5. Bonitātes noteikšana

Audzis bonitāti līdz 2014. gada 1. janvārim noteica pēc M. Orlova vispārējās bonitāšu skalas dižmežam un atvasājiem. Tās matemātiskā aproksimācija ir sekojoša:

$$B = (H - a)/b \quad (1.9.)$$

$$a = a_1 + a_2 * \ln A + a_3 * \ln^2 A + a_4 * \ln^3 A \quad (1.9.1.)$$

$$b = b_1 + b_2 * \ln A + b_3 * \ln^2 A + b_4 * \ln^3 A \quad (1.9.2.)$$

kur B – bonitāte,
 H – audzes vidējais augstums, m,
 A – audzes vecums, gadi,
 a_1 - a_4 ; b_1 - b_4 – funkcijas koeficienti (1.6. tabula).

1.6. tabula

Koeficientu vērtības audzes bonitātes aprēķināšanai

Koeficienti	a_1	a_2	a_3	a_4	b_1	b_2	b_3	b_4
Dižmežs*	70.64	-66.567	20.659	-1.7359	-2.02	2.294	-0.995	0.0897
Atvasāji**	29.38	-33.38	13.138	-1.2396	-5.264	5.855	-2.263	0.231

* dižmežs – priede, egle, ozols, osis, lapegle, citas priedes, citas egles, goba, vīksna, dižskābardis, skābardis, ciedru priede, baltegle, kļava; ** atvasāji – bērzs, melnalksnis, apse, baltalksnis, liepa, papele, vītols, blīgzna.

Ja aprēķinātās bonitātes vērtība negatīva, to pielīdzina la bonitātei.

Vienādojumi lietojami:

- dižmeža audzēs ar vidējo vecumu 21-160 g.,
- atvasāju (izņemot baltalkšņu grupu) audzēs ar vidējo vecumu 11-100 g.,
- baltalkšņa, vītola audzēs ar vidējo vecumu 6-100 g.

Ja valdošās sugas vecums pārsniedz ierobežojumu, aprēķinā pieņem maksimālo vecumu.

Šobrīd audzes bonitāti nosaka pēc tabulētajām vērtībām, kuras norādītas MK noteikumos Nr.88 (2013.gada 12.februāris) **Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi 4.-6.tabula** (1.7. – 1.9. tabulas). Savukārt izcirtumiem un jaunaudzēm atbilstoši MK noteikumu 7.tabulai (1.10.tabula).

Normatīvi nosaka, ka Mežaudzes bonitāti atkarībā no valdošās koku sugas un meža tipa nosaka mežaudzēm, kuru valdošās koku sugas vecums nav sasniedzis 21 gadu (mežaudzēs, kuru valdošā koku suga ir priede, egle vai citi skuju koki, ozols, osis, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis) vai 11 gadu (mežaudzes, kuru valdošā koku suga ir bērzs, liepa, apse, melnalksnis, vītols, papele, blīgzna), vai sešus gadus (mežaudzes, kuru valdošā koku suga ir baltalksnis, pīlādzis), kā arī izcirtumos (valdošo koku sugu nosakot atbilstoši informācijai par iepriekšējo mežaudzi). Normatīvi **neappraksta** bonitātes noteikšanas kārtību mežaudzēm, kuru valdošā koku suga ir bērzs, liepa, apse, melnalksnis, vītols, papele, blīgzna, kuru vecums pārsniedz 11 gadus, bet nesasniedz 20 gadus.

1.7. tabula

Mežaudzes valdošās koku sugas bonitāte atkarībā no valdošās koku sugas koku vidējā augstuma un vecuma (mežaudzēs, kurās valdošā koku suga ir priede, egle vai citi skuju koki, ozols, osis, vīksna, goba, kļava, dižskābardis un skābardis) (MK noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) 4.tabula)

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		la	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
1	21	10	9-8	7	6-5	4-3	2-1	0
2	22	11	10-9	8-7	6-5	4-3	2	1
3	23	11	10-9	8-7	6	5-4	3-2	1
4	24	12	11-10	9-8	7-6	5-4	3-2	1
5	25	12	11-10	9-8	7-6	5-4	3-2	1
6	26	13	12-11	10-9	8-7	6-4	3-2	1
7	27	13	12-11	10-9	8-7	6-5	4-3	2
8	28	13	12-11	10-9	8-7	6-5	4-3	2
9	29	14	13-12	11-10	9-7	6-5	4-3	2
10	30	14	13-12	11-10	9-8	7-6	5-3	2
11	31	15	14-13	12-10	9-8	7-6	5-4	3
12	32	15	14-13	12-11	10-8	7-6	5-4	3

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
13	33	16	15-13	12-11	10-9	8-6	5-4	3
14	34	16	15-14	13-11	10-9	8-7	6-4	3
15	35	16	15-14	13-12	11-9	8-7	6-4	3
16	36	17	16-14	13-12	11-9	8-7	6-5	4
17	37	17	16-15	14-12	11-10	9-7	6-5	4
18	38	18	17-15	14-12	11-10	9-7	6-5	4
19	39	18	17-15	14-13	12-10	9-8	7-5	4
20	40	18	17-16	15-13	12-10	9-8	7-5	4
21	41	19	18-16	15-13	12-11	10-8	7-5	4
22	42	19	18-16	15-14	13-11	10-8	7-6	5
23	43	19	18-17	16-14	13-11	10-9	8-6	5
24	44	20	19-17	16-14	13-11	10-9	8-6	5
25	45	20	19-17	16-14	13-12	11-9	8-6	5
26	46	20	19-18	17-15	14-12	11-9	8-6	5
27	47	21	20-18	17-15	14-12	11-9	8-7	6
28	48	21	20-18	17-15	14-12	11-10	9-7	6
29	49	21	20-18	17-15	14-13	12-10	9-7	6
30	50	22	21-19	18-16	15-13	12-10	9-7	6
31	51	22	21-19	18-16	15-13	12-10	9-7	6
32	52	22	21-19	18-16	15-13	12-10	9-7	6
33	53	22	21-19	18-16	15-13	12-10	9-7	6
34	54	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
35	55	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
36	56	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
37	57	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
38	58	24	23-21	20-17	16-14	13-11	10-8	7
39	59	24	23-21	20-18	17-15	14-11	10-8	7
40	60	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-8	7
41	61	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
42	62	25	24-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
43	63	25	24-22	21-18	17-15	14-12	11-9	8
44	64	25	24-22	21-19	18-15	14-12	11-9	8
45	65	25	24-22	21-19	18-16	15-12	11-9	8
46	66	26	25-22	21-19	18-16	15-12	11-9	8
47	67	26	25-22	21-19	18-16	15-13	12-9	8
48	68	26	25-23	22-19	18-16	15-13	12-9	8
49	69	26	25-23	22-20	19-16	15-13	12-10	9
50	70	26	25-23	22-20	19-16	15-13	12-10	9
51	71	27	26-23	22-20	19-17	16-13	12-10	9
52	72	27	26-23	22-20	19-17	16-13	12-10	9
53	73	27	26-24	23-20	19-17	16-13	12-10	9
54	74	27	26-24	23-20	19-17	16-14	13-10	9
55	75	27	26-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
56	76	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
57	77	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
58	78	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
59	79	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
60	80	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
61	81	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
62	82	29	28-25	24-22	21-18	17-14	13-11	10
63	83	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
64	84	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
65	85	29	28-26	25-22	21-18	17-15	14-11	10
66	86	29	28-26	25-22	21-18	17-15	14-11	10
67	87	29	28-26	25-22	21-19	18-15	14-11	10
68	88	30	29-26	25-22	21-19	18-15	14-11	10
69	89	30	29-26	25-22	21-19	18-15	14-11	10

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
70	90	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
71	91	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
72	92	30	29-27	26-23	22-19	18-15	14-12	11
73	93	30	29-27	26-23	22-19	18-15	14-12	11
74	94	30	29-27	26-23	22-19	18-16	15-12	11
75	95	31	30-27	26-23	22-19	18-16	15-12	11
76	96	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
77	97	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
78	98	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
79	99	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-12	11
80	100	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-12	11
81	101	31	30-28	27-24	23-20	19-16	15-12	11
82	102	32	31-28	27-24	23-20	19-16	15-12	11
83	103	32	31-28	27-24	23-20	19-16	15-12	11
84	104	32	31-28	27-24	23-20	19-16	15-13	12
85	105	32	31-28	27-24	23-20	19-16	15-13	12
86	106	32	31-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
87	107	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
88	108	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
89	109	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-13	12
90	110	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
91	111	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
92	112	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
93	113	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
94	114	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
95	115	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
96	116	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
97	117	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
98	118	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
99	119	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
100	120	33	32-29	28-25	24-21	20-17	16-13	12
101	121	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
102	122	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
103	123	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
104	124	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
105	125	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
106	126	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
107	127	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
108	128	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
109	129	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
110	130	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
111	131	34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
112	132	35	34-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
113	133	35	34-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
114	134	35	34-31	30-26	25-22	21-18	17-14	13
115	135	35	34-31	30-27	26-22	21-18	17-14	13
116	136	35	34-31	30-27	26-22	21-18	17-14	13
117	137	35	34-31	30-27	26-22	21-18	17-14	13
118	138	35	34-31	30-27	26-23	22-18	17-14	13
119	139	35	34-31	30-27	26-23	22-18	17-14	13
120	140	35	34-31	30-27	26-23	22-18	17-14	13
121	141	35	34-31	30-27	26-23	22-19	18-14	13
122	142	35	34-31	30-27	26-23	22-19	18-14	13
123	143	35	34-31	30-27	26-23	22-19	18-14	13
124	144	35	34-31	30-27	26-23	22-19	18-14	13
125	145	35	34-31	30-27	26-23	22-19	18-15	14
126	146	36	35-31	30-27	26-23	22-19	18-15	14

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		la	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
127	147	36	35-31	30-27	26-23	22-19	18-15	14
128	148	36	35-31	30-27	26-23	22-19	18-15	14
129	149	36	35-32	31-27	26-23	22-19	18-15	14
130	150	36	35-32	31-27	26-23	22-19	18-15	14
131	151	36	35-32	31-27	26-23	22-19	18-15	14
132	152	36	35-32	31-27	26-23	22-19	18-15	14
133	153	36	35-32	31-27	26-23	22-19	18-15	14
134	154	36	35-32	31-28	27-23	22-19	18-15	14
135	155	36	35-32	31-28	27-23	22-19	18-15	14
136	156	36	35-32	31-28	27-23	22-19	18-15	14
137	157	36	35-32	31-28	27-23	22-19	18-15	14
138	158	36	35-32	31-28	27-23	22-19	18-15	14
139	159	36	35-32	31-28	27-23	22-19	18-15	14
140	160	36	35-32	31-28	27-24	23-19	18-15	14

1.8. tabula

Mežaudzes valdošās koku sugas bonitāte atkarībā no valdošās koku sugas koku vidējā augstuma un vecuma (mežaudzēs, kurās valdošā koku suga ir bērzs, liepa, apse, melnalksnis, vītols, papele un blīgzna) (MK noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) 5.tabula)

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		la	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
1	20	14	13-12	11-10	9-8	7-6	5-5	4
2	21	14	13-12	11-10	9-8	7-7	6-5	4
3	22	15	14-13	12-11	10-9	8-7	6-5	4
4	23	15	14-13	12-11	10-9	8-7	6-5	4
5	24	16	15-14	13-12	11-9	8-7	6-5	4
6	25	16	15-14	13-12	11-10	9-8	7-5	4
7	26	17	16-14	13-12	11-10	9-8	7-6	5
8	27	17	16-15	14-13	12-10	9-8	7-6	5
9	28	18	17-15	14-13	12-11	10-8	7-6	5
10	29	18	17-16	15-13	12-11	10-8	7-6	5
11	30	18	17-16	15-14	13-11	10-9	8-6	5
12	31	19	18-16	15-14	13-11	10-9	8-6	5
13	32	19	18-17	16-14	13-12	11-9	8-7	6
14	33	20	19-17	16-14	13-12	11-9	8-7	6
15	34	20	19-17	16-15	14-12	11-9	8-7	6
16	35	20	19-18	17-15	14-12	11-10	9-7	6
17	36	21	20-18	17-15	14-13	12-10	9-7	6
18	37	21	20-18	17-16	15-13	12-10	9-7	6
19	38	21	20-19	18-16	15-13	12-10	9-7	6
20	39	22	21-19	18-16	15-13	12-10	9-8	7
21	40	22	21-19	18-16	15-13	12-11	10-8	7
22	41	22	21-19	18-17	16-14	13-11	10-8	7
23	42	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
24	43	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
25	44	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
26	45	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
27	46	24	23-21	20-18	17-15	14-11	10-8	7
28	47	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
29	48	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
30	49	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
31	50	25	24-22	21-18	17-15	14-12	11-9	8
32	51	25	24-22	21-19	18-15	14-12	11-9	8
33	52	25	24-22	21-19	18-16	15-12	11-9	8
34	53	25	24-22	21-19	18-16	15-12	11-9	8
35	54	26	25-22	21-19	18-16	15-13	12-9	8

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
36	55	26	25-23	22-19	18-16	15-13	12-9	8
37	56	26	25-23	22-19	18-16	15-13	12-10	9
38	57	26	25-23	22-20	19-16	15-13	12-10	9
39	58	26	25-23	22-20	19-16	15-13	12-10	9
40	59	27	26-23	22-20	19-17	16-13	12-10	9
41	60	27	26-23	22-20	19-17	16-13	12-10	9
42	61	27	26-24	23-20	19-17	16-13	12-10	9
43	62	27	26-24	23-20	19-17	16-14	13-10	9
44	63	27	26-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
45	64	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
46	65	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-11	10
47	66	28	27-24	23-21	20-18	17-14	13-11	10
48	67	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
49	68	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
50	69	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
51	70	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
52	71	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
53	72	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
54	73	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
55	74	29	28-26	25-22	21-18	17-15	14-11	10
56	75	29	28-26	25-22	21-19	18-15	14-11	10
57	76	29	28-26	25-22	21-19	18-15	14-12	11
58	77	30	29-26	25-22	21-19	18-15	14-12	11
59	78	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
60	79	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
61	80	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
62	81	30	29-26	25-23	22-19	18-16	15-12	11
63	82	30	29-27	26-23	22-19	18-16	15-12	11
64	83	30	29-27	26-23	22-19	18-16	15-12	11
65	84	30	29-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
66	85	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
67	86	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
68	87	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
69	88	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-13	12
70	89	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-13	12
71	90	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-13	12
72	91	31	30-28	27-24	23-20	19-16	15-13	12
73	92	31	30-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
74	93	31	30-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
75	94	32	31-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
76	95	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
77	96	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
78	97	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
79	98	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
80	99	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-13	12
81	100	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-13	12
82	101	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-14	13
83	102	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-14	13
84	103	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-14	13
85	104	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-14	13
86	105	33	32-29	28-25	24-21	20-18	17-14	13
87	106	33	32-29	28-25	24-21	20-18	17-14	13
88	107	33	32-29	28-25	24-21	20-18	17-14	13
89	108	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
90	109	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
91	110	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
92	111	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
93	112	33	32-29	28-26	25-22	21-18	17-14	13
94	113	33	32-29	28-26	25-22	21-18	17-14	13
95	114	33	32-29	28-26	25-22	21-18	17-14	13
96	115	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13
97	116	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-15	14
98	117	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-15	14
99	118	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-15	14
100	119	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
101	120	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
102	121	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
103	122	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
104	123	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
105	124	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
106	125	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
107	126	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
108	127	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
109	128	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
110	129	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
111	130	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
112	131	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-16	15
113	132	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
114	133	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
115	134	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
116	135	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
117	136	34	33-31	30-27	26-23	22-20	19-16	15
118	137	35	34-31	30-27	26-23	22-20	19-16	15
119	138	35	34-31	30-27	26-23	22-20	19-16	15
120	139	35	34-31	30-27	26-23	22-20	19-16	15
121	140	35	34-31	30-27	26-23	22-20	19-16	15
122	141	35	34-31	30-27	26-24	23-20	19-16	15
123	142	35	34-31	30-27	26-24	23-20	19-16	15
124	143	35	34-31	30-27	26-24	23-20	19-16	15
125	144	35	34-31	30-27	26-24	23-20	19-16	15
126	145	35	34-31	30-27	26-24	23-20	19-16	15
127	146	35	34-31	30-27	26-24	23-20	19-16	15
128	147	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-16	15
129	148	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-17	16
130	149	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-17	16
131	150	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-17	16
132	151	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-17	16
133	152	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-17	16
134	153	35	34-31	30-28	27-24	23-20	19-17	16
135	154	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
136	155	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
137	156	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
138	157	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
139	158	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
140	159	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
141	160	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16
142	161	35	34-32	31-28	27-24	23-21	20-17	16

Mežaudzes valdošās koku sugas bonitāte atkarībā no valdošās koku sugas koku vidējā augstuma un vecuma (mežaudzēs, kurās valdošā koku suga ir baltalksnis un pīlādzis) (MK noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) 6.tabula)

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
1	6	5	4	3	3	2	1	–
2	7	5	4	3	3	2	1	1
3	8	6	5	4	3	3	2	1
4	9	6	5	5	4	3	2	1
5	10	7	6	5	4	3	2	1
6	11	8	7	6	5	4	3	2
7	12	9	8-7	6	5	4	3	2
8	13	9	8	7	6-5	4	3	2
9	14	10	9	8-7	6	5	4-3	2
10	15	11	10-9	8	7-6	5	4-3	2
11	16	11	10	9-8	7	6-5	4	3
12	17	12	11-10	9	8-7	6-5	4	3
13	18	12	11	10-9	8-7	6	5-4	3
14	19	13	12-11	10	9-8	7-6	5-4	3
15	20	14	13-12	11-10	9-8	7-6	5	4
16	21	14	13-12	11-10	9-8	7	6-5	4
17	22	15	14-13	12-11	10-9	8-7	6-5	4
18	23	15	14-13	12-11	10-9	8-7	6-5	4
19	24	16	15-14	13-12	11-9	8-7	6-5	4
20	25	16	15-14	13-12	11-10	9-8	7-5	4
21	26	17	16-14	13-12	11-10	9-8	7-6	5
22	27	17	16-15	14-13	12-10	9-8	7-6	5
23	28	18	17-15	14-13	12-11	10-8	7-6	5
24	29	18	17-16	15-13	12-11	10-8	7-6	5
25	30	18	17-16	15-14	13-11	10-9	8-6	5
26	31	19	18-16	15-14	13-11	10-9	8-6	5
27	32	19	18-17	16-14	13-12	11-9	8-7	6
28	33	20	19-17	16-14	13-12	11-9	8-7	6
29	34	20	19-17	16-15	14-12	11-9	8-7	6
30	35	20	19-18	17-15	14-12	11-10	9-7	6
31	36	21	20-18	17-15	14-13	12-10	9-7	6
32	37	21	20-18	17-16	15-13	12-10	9-7	6
33	38	21	20-19	18-16	15-13	12-10	9-7	6
34	39	22	21-19	18-16	15-13	12-10	9-8	7
35	40	22	21-19	18-16	15-13	12-11	10-8	7
36	41	22	21-19	18-17	16-14	13-11	10-8	7
37	42	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
38	43	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
39	44	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
40	45	23	22-20	19-17	16-14	13-11	10-8	7
41	46	24	23-21	20-18	17-15	14-11	10-8	7
42	47	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
43	48	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
44	49	24	23-21	20-18	17-15	14-12	11-9	8
45	50	25	24-22	21-18	17-15	14-12	11-9	8
46	51	25	24-22	21-19	18-15	14-12	11-9	8
47	52	25	24-22	21-19	18-16	15-12	11-9	8
48	53	25	24-22	21-19	18-16	15-12	11-9	8
49	54	26	25-22	21-19	18-16	15-13	12-9	8
50	55	26	25-23	22-19	18-16	15-13	12-9	8
51	56	26	25-23	22-19	18-16	15-13	12-10	9
52	57	26	25-23	22-20	19-16	15-13	12-10	9
53	58	26	25-23	22-20	19-16	15-13	12-10	9

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
54	59	27	26-23	22-20	19-17	16-13	12-10	9
55	60	27	26-23	22-20	19-17	16-13	12-10	9
56	61	27	26-24	23-20	19-17	16-13	12-10	9
57	62	27	26-24	23-20	19-17	16-14	13-10	9
58	63	27	26-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
59	64	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-10	9
60	65	28	27-24	23-21	20-17	16-14	13-11	10
61	66	28	27-24	23-21	20-18	17-14	13-11	10
62	67	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
63	68	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
64	69	28	27-25	24-21	20-18	17-14	13-11	10
65	70	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
66	71	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
67	72	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
68	73	29	28-25	24-22	21-18	17-15	14-11	10
69	74	29	28-26	25-22	21-18	17-15	14-11	10
70	75	29	28-26	25-22	21-19	18-15	14-11	10
71	76	29	28-26	25-22	21-19	18-15	14-12	11
72	77	30	29-26	25-22	21-19	18-15	14-12	11
73	78	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
74	79	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
75	80	30	29-26	25-23	22-19	18-15	14-12	11
76	81	30	29-26	25-23	22-19	18-16	15-12	11
77	82	30	29-27	26-23	22-19	18-16	15-12	11
78	83	30	29-27	26-23	22-19	18-16	15-12	11
79	84	30	29-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
80	85	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
81	86	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
82	87	31	30-27	26-23	22-20	19-16	15-12	11
83	88	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-13	12
84	89	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-13	12
85	90	31	30-27	26-24	23-20	19-16	15-13	12
86	91	31	30-28	27-24	23-20	19-16	15-13	12
87	92	31	30-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
88	93	31	30-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
89	94	32	31-28	27-24	23-20	19-17	16-13	12
90	95	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
91	96	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
92	97	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
93	98	32	31-28	27-24	23-21	20-17	16-13	12
94	99	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-13	12
95	100	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-13	12
96	101	32	31-28	27-25	24-21	20-17	16-14	13
97	102	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-14	13
98	103	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-14	13
99	104	32	31-29	28-25	24-21	20-17	16-14	13
100	105	33	32-29	28-25	24-21	20-18	17-14	13
101	106	33	32-29	28-25	24-21	20-18	17-14	13
102	107	33	32-29	28-25	24-21	20-18	17-14	13
103	108	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
104	109	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
105	110	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
106	111	33	32-29	28-25	24-22	21-18	17-14	13
107	112	33	32-29	28-26	25-22	21-18	17-14	13
108	113	33	32-29	28-26	25-22	21-18	17-14	13
109	114	33	32-29	28-26	25-22	21-18	17-14	13
110	115	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13

Nr.p.k.	Vecums (gadi)	Bonitāte						
		Ia	I	II	III	IV	V	Va
		Augstums (m)						
111	116	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-15	14
112	117	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-15	14
113	118	33	32-30	29-26	25-22	21-18	17-15	14
114	119	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
115	120	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
116	121	34	33-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
117	122	34	32-30	29-26	25-22	21-19	18-15	14
118	123	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
119	124	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
120	125	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
121	126	34	33-30	29-26	25-23	22-19	18-15	14
122	127	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
123	128	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
124	129	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
125	130	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-15	14
126	131	34	33-30	29-27	26-23	22-19	18-16	15
127	132	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
128	133	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
129	134	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
130	135	34	33-31	30-27	26-23	22-19	18-16	15
131	136	34	33-31	30-27	26-23	22-20	19-16	15

Nav pamatojuma, kāpēc normatīvos Mežaudzes valdošās koku sugas bonitāte atkarībā no valdošās koku sugas koku vidējā augstuma un vecuma (mežaudzēs, kurās valdošā koku suga ir baltalksnis un pīlādzis), 122 g. vecumā 1.bonitātei noteikts 32m augstums, lai arī 121 g.v. augstums ir 33m. Tāpat nav aprakstīts, kā 8 g.v. audzei tiek izšķirts vai audze ir III vai IV bonitāte. Tāpat konstatēts, ka 1.8. tabula un 1.9.tabulas ir identiskas sākot ar 20.g.v.

1.10.tabula

Mežaudzes bonitāte¹ atkarībā no valdošās koku sugas un meža tipa² (MK noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) 7.tabula)

Nr. p.k.	Meža tips	Parastā priede, lapegle un citas priedes	Parastā egle un citas egles	Bērzs un liepa	Melnalksnis	Apse un papele	Baltalksnis, vītols, pīlādzis un blīgzna	Ozols	Osis, goba, vikсна, dižskābardis, skābardis, kļava
1.	Sils	IV	V	IV	V	V	V	V	V
2.	Mētrājs	III	IV	III	V	V	V	V	V
3.	Lāns	II	III	II	V	V	V	V	V
4.	Damaksnis	I	II	II	II	II	II	III	II
5.	Vēris	V	I	I	II	I	I	II	II
6.	Gārša	V	I	I	II	I	I	II	I
7.	Grīnis	V	V	V	V	V	V	V	V
8.	Slapjais mētrājs	IV	V	III	V	V	V	V	V
9.	Slapjais damaksnis	III	IV	II	II	II	II	III	II
10.	Slapjais vēris	V	III	I	II	I	I	II	II
11.	Slapjā gārša	V	II	II	I	II	II	II	I
12.	Purvājs	V	V	V	V	V	V	V	V
13.	Niedrājs	IV	IV	IV	III	V	V	V	V
14.	Dumbrājs	III	III	III	II	II	II	V	II
15.	Liekņa	V	II	II	I	I	I	V	I

16.	Viršu ārenis	IV	V	IV	V	V	V	V	V
17.	Mētru ārenis	III	III	III	V	V	V	V	V
18.	Šaurlapju ārenis	II	II	II	II	II	III	II	II
19.	Platlapju ārenis	V	I	I	I	I	II	I	I
20.	Viršu kūdrenis	III	III	III	V	V	V	V	V
21.	Mētru kūdrenis	II	III	II	V	V	V	V	V
22.	Šaurlapju kūdrenis	I	II	I	II	I	I	III	II
23.	Platlapju kūdrenis	V	I	I	I	I	I	II	I

Piezīmes.

¹ I bonitātē ietver arī I^a un augstākas bonitātes, V bonitātē ietver arī V^a un zemākas bonitātes.

² Mežaudzes bonitāti atkarībā no valdošās koku sugas un meža tipa nosaka mežaudzēm, kuru valdošās koku sugas vecums nav sasniedzis 21 gadu (mežaudzēs, kuru valdošā koku suga ir priede, egle vai citi skuju koki, ozols, osis, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis) vai 11 gadu (mežaudzes, kuru valdošā koku suga ir bērzs, liepa, apse, melnalksnis, vītols, papele, blīgzna), vai sešus gadus (mežaudzes, kuru valdošā koku suga ir baltalksnis, pīlādzis), kā arī izcirtumos (valdošo koku sugu nosakot atbilstoši informācijai par iepriekšējo mežaudzi).

Nav skaidrs pamatojums, kāpēc Priedei Vr, Gr, Vrs, Grs, Lk, Ap, Kp prognozēta V bonitāte.

1.2.6. Biezība

Biezību aprēķina, ja visām viena audzes stāva (rindas) sugām uzrādīts šķērslaukums ($H \Rightarrow 12$ m):

$$Bs = Gf/Gn \quad (1.10.)$$

$$Gn = a + b * \lg(H + c) \quad (1.10.1.)$$

kur Bs – sugas biezība,

Gf – sugas faktiskais šķērslaukums, $m^2 ha^{-1}$,

Gn – normālais šķērslaukums, $m^2 ha^{-1}$, (1.10.1. vienādojums vai 1.11. tabula)

H – valdošās sugas vidējais augstums, m,

a,b,c – vienādojuma koeficienti (1.11. tabula).

1.11. tabula

Audzes normālā šķērslaukuma vienādojuma koeficienti

Koeficients	Koku suga (valdošā)					
	Priede	Egle	Bērzs	Melnalksnis	Ozols	Osis
a	15.85	-114.92	-143.92	-173.99	-149	-0.09
b	15.67	92.49	99.88	120.46	104.49	21.08
c	-5	20	30	30	30	-6

Vienādojums lietojams audzēs ar vidējo augstumu:

Priede, osis (7) 12 – 35 m,

Pārējās sugas (5) 12 – 35 m.

Sugu grupas:

priede – priede, lapegle, citas priedes, ciedru priede,

egle – egle, citas egles, baltegle,

bērzs – bērzs, liepa,

melnalksnis – melnalksnis, apse, baltalksnis, papele, vītols, blīgzna,

ozols,

osis – osis, goba, vīksna, dižskābardis, skābardis, kļava.

Audzes stāva (rindas) biezība:

$$B = \sum_{S=1}^n Bs \quad (1.11.)$$

kur n – sugu skaits (1.rindai n = 1 – 5, 2.rindai n = 1 – 3).

Ja zināma audzes biezība un sastāvs, tad katras sugas šķērslaukumu aprēķina šādi:

$$Gf = Bs * Gn \quad (1.12.)$$

kur Gf – audzes sastādošās koku sugas šķērslaukums, m^2ha^{-1} ,
 Bs – koku sugas reducētā biežība, ko aprēķina sadalot audzes biežību pa sastādošām koku sugām
proporcionāli to sastāva koeficientiem,
 Gn – audzes normālais šķērslaukums, m^2ha^{-1} (1.12.tabula).

Biezību aprēķina, ja visām viena audzes stāva (rindas) sugām uzrādīts šķērslaukums ($H < 12$ m):

$$Bs = Nf/Nn \quad (1.13.)$$

kur Bs – sugas biežība,
 Nf – sugas faktiskais koku skaits, ha^{-1} ,
 Nn – normālais koku skaits, ha^{-1} , (1.13. tabula)

1.12. tabula

Audzes normālais šķērslaukums (MK noteikumi Nr.88 Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi)

Nr.p.k.	Vidējais augstums (m)	Valdošā koku suga					
		priede	egle un citi skuju koki, izņemot priedi	bērzs, liepa	apse, melnalksnis, baltalksnis, pīlādzis	ozols, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis	osis
1	10	27	22	16	19	18	13
2	11	28	23	17	20	19	15
3	12	29	25	18	21	20	16
4	13	30	26	19	23	21	18
5	14	31	27	20	24	22	19
6	15	32	28	21	25	23	20
7	16	32	29	22	26	24	21
8	17	33	30	23	27	25	22
9	18	33	31	24	28	26	23
10	19	34	32	25	29	27	24
11	20	34	33	26	30	28	24
12	21	35	34	27	31	29	25
13	22	35	35	28	32	30	25
14	23	36	36	28	34	31	26
15	24	36	37	29	35	32	26
16	25	36	38	30	36	33	27
17	26	37	39	31	37	34	27
18	27	37	40	32	38	35	28
19	28	37	41	32	39	35	28
20	29	38	41	33	40	36	28
21	30	38	42	34	41	37	29
22	31	38	43	35	42	38	–
23	32	38	44	35	42	38	–
24	33	38	45	36	43	39	–
25	34	39	46	37	44	39	–
26	35	39	47	38	45	40	–

Sarakstā nav pieminēts pie kuras grupas pieskaitāmas citas sarakstā neiekļautās meža koku sugas.

Audzes normālais koku skaits (MK noteikumi Nr.88 Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi)

Nr.p.k.	Vidējais augstums (m)	Valdošā koku suga				
		priede	egle un citi skuju koki, izņemot priedi	bērzs, liepa	apse, melnalksnis, baltalksnis, pīlādzis	ozols, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis
1	līdz 6	4000	3200	3200	3200	2000
2	7	3800	3200	3200	3000	2000
3	8	3600	3000	3000	2800	1800
4	9	3400	3000	3000	2600	1800
5	10	3000	3000	3000	2400	1600
6	11	2800	2800	2600	2200	1600
7	12	2600	2800	2400	2000	1600

Sarakstā nav osis, nav arī atrunātas citas sarakstā neiekļautās sugas.

1.2.7. Aktualizācijas modeļu lietošanas ierobežojumi

Aktualizācijas modeļi lietojami valdošajām koku sugām sākot ar 1.4.tabulā norādīto audžu vecumu. Līdz šī vecuma sasniegšanai taksācijas rādītāja vērtības vidējo pieaugumu gadā aprēķina dalot taksācijas rādītāja vērtību aktualizācijas perioda sākumā ar audze faktisko vecumu gados.

1.14.tabula

Aktualizācijas modeļu lietošanas vecuma ierobežojumi

Koku suga	Krūšaugstuma vecums A1.3, gadi	Bonitāte					
		Ia	I	II	III	IV	V
Priede	20	25	25	25	26	27	29
Egle	20	30	30	30	30	30	30
Bērzs	25	30	30	30	30	30	30
Apse	10	12	12	12	12	12	12
Melnalksnis	-	20	20	20	20	20	20
Baltalksnis	-	5	5	5	5	5	5

Mistrotu audžu šķērslaukuma aktualizācijas gadījumā sākotnēji paredzēts izmantot valdošās sugas vienādojumu. Pēc tam aktualizēto šķērslaukumu sadala pa sastādošajām sugām, proporcionāli to sastāva koeficientam.

1.2.8. Koku sugu grupēšana dažādu sekundāro parametru aprēķinam

1.15. tabulā atspoguļots VMD sagatavotais klasifikators sugu pielīdzināšanai dažādu sekundāro parametru aprēķināšanai.

1.15.tabula

VMD sagatavotais saraksts par sugu iekļaušanu dažādās grupās sekundāro parametru aprēķinam

KOKU SUGA			Sugas ID														
Kods	Saisinājums	Nosaukums	Sugu grupa (SK – skuju koki, MLK – mīkstie lapu koki CLK – cietie lapu koki)	D – dižmežs, A – atvasājs	Augstuma, caurmēra un šķērslaukuma aktualizācija, pēc NORMATIVA	Veidaugstumi krājas aprēķināšanai MK noteikumi Nr.228	Normālais šķērslaukums, MK noteikumi Nr.88	Normālais kociņu skaits, TVIK noteikumi Nr.88	BONITATEI						CENA I	TAMEI	VGRUPAI
									Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 7.tabula	Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 4.tabula	Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 5.tabula	Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 6.tabula					
1	P	Priede	SK	D	1	1	1	1	1	1					1	1	1
3	E	Egle	SK	D	3	3	3	3	3	3					3	3	3
4	B	Bērzs	MLK	A	4	4	4	4	4						4	4	4
6	M	Melnalksnis	MLK	A	6	6	6	6	6	6					6	6	6

8	A	Apse	MLK	A	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Ba	Baltalksnis	MLK	A	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Oz	Ozols	CLK	D	1	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	Os	Osis	CLK	D	3	11	11	8	11	11	11	11	11	3
12	L	Liepa	SK	A	4	12	12	12	4	12	12	12	12	3
13	Le	Lapegle	SK	D	1	1	3	3	1	1	3	3	3	1
14	Pc	Citas priedes	SK	D	1	1	3	3	1	1	3	3	3	1
15	Ec	Citas egles	SK	D	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3
16	G	Goba, vīksna	CLK	D	3	11	16	16	16	16	11	16	16	3
17	Ds	Dižskabārdis	CLK	D	3	11	17	17	17	17	11	17	17	11
18	Sk	Skabārdis	CLK	D	3	11	18	18	18	18	11	18	18	11
19	Pa	Papele	MLK	A	8	8	8	8	19	19	12	8	8	8
20	Vī	Vītols	MLK	A	9	9	8	8	20	20	12	8	8	9
21	Bl	Bļīgzna	MLK	A	9	9	8	8	21	21	12	8	8	9
22	Cp	Ciedru priede	SK	D	1	1	3	3	1	1	3	3	3	3
23	Be	Baltegle	SK	D	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3
24	K	Kļava	CLK	D	3	11	24	24	24	24	11	24	24	3
25	K	Saldais ķirsis	MLK	A	9	9	8	8	9	9	9	8	8	9
26	Me	Mežābele	MLK	A	9	9	8	8	9	9	6	8	8	9
27	Bu	Bumbiere	MLK	A	9	9	8	8	9	9	11	8	8	9
28	Du	Duglāzija	SK	A	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3
29	Ī	Īve	SK	A	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3
32	Pī	Pīlādži	MLK	A	9	9	32	32	32	32	11	8	8	9
35	le	levas	MLK	A	9	9	8	8	9	9	11	8	8	9
50	Ak	Akācija	MLK	A	9	9	8	8	9	9	11	8	8	9
61	Oz c	Citi ozoli	CLK	D	1	10	8	8	10	1	10	8	8	3
62	Lc	Citas liepas	MLK	A	4	12	8	8	4	4	12	8	8	3
63	Kc	Citas kļavas	MLK	D	3	11	8	8	11	1	11	8	8	3
64	Osc	Citi oši	CLK	D	3	11	8	8	11	1	11	8	8	3
65	Gc	Citas gobas, vīksnas	CLK	D	3	11	8	8	11	1	11	8	8	3
66	R	Riekstkoki	CLK	D	3	11	8	8	11	1	11	8	8	3
67	Z	Zirgkastaņi	CLK	D	3	11	8	8	11	1	11	8	8	3
68	Ha	Hibridā apse	MLK	A	8	8	8	8	8	8	11	8	8	8

1.3. Meža valsts reģistrā lietoto algoritmu izmantošanas piemērotība 20 gadus ilgam inventarizācijas ciklam

Ministru kabineta noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi 3. Pielikums nosaka, meža inventarizācijā izmantojamās rādītājus, mērvienību, noteiktību un pieļaujamo novirzi (1.16. tabula).

No tā varētu pieņemt, ka arī aktualizācijas modeļiem vajadzētu nodrošināt, ka prognozes periodā (20 gadi) netiek pārsniegta 1.16.tabulā dotā pieļaujamā novirze:

$H \pm 10\%$, $D \pm 10\%$; $G \pm 10\%$, ja $H_{\text{vald.sugai}} \Rightarrow 12\text{m}$ vai $D_{\text{vald.sugai}} > 10\text{cm}$, $N \pm 10\%$, ja $H_{\text{vald.sugai}} < 12\text{m}$ vai $D_{\text{vald.sugai}} \leq 10\text{cm}$, savukārt koku krāja (kopējais apjoms), pa sugām, kuri saglabāti no iepriekšējās mežaudzes un kuru kopējais šķērslaukums mazāks par kritisko šķērslaukumu $\pm 10\%$.

Nogabalu raksturojošie rādītāji (Ministru kabineta noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) 3.pielikums.
1.tabula)

Nr.p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Noteiktība	Pieļaujamā novirze
1	Nogabala platība	ha	pilsētu un ciemu teritorijās – 0,01 ha, ārpus pilsētu un ciemu teritorijām – 0,1 ha ¹	n = 0,1 x ?(S), kur n – pieļaujamā novirze, S – nogabala platība
2	Meža tips (2.tabula)	meža tipa kods atbilstoši klasifikatoram	–	blakus esošais meža tips meža tipu grupā
3	Koku sugas (koku sugām, kuru krājas vai koku skaita īpatsvars mežaudzē pārsniedz 5 %, bet ne vairāk kā piecas koku sugas pirmajā mežaudzes stāvā un trīs koku sugas otrajā mežaudzes stāvā, atsevišķi pa stāviem ²):	koku sugas kods atbilstoši klasifikatoram	–	–
3.1.	vecums	–	1 gads	–
3.1.1.	līdz 40 gadiem	gadi	–	+/- 5
3.1.2.	41 gads un vairāk	gadi	–	+/- 10
3.2.	vidējais augstums	m	1 m	+/- 10 %
3.3.	vidējais caurmērs	cm	1 cm	+/- 10 %
3.4.	šķērslaukums, ja valdošās koku sugas koku vidējais augstums ⁴ H _{vid.} ≥ 12 m vai vidējais caurmērs ⁵ D _{vid.} > 10 cm	m ² /ha	1 m ²	+/- 10 %
3.5.	koku skaits, ja valdošās koku sugas koku vidējais augstums ⁴ H _{vid.} < 12 m vai vidējais caurmērs ⁵ D _{vid.} ≤ 10 cm	gab./ha	–	+/- 10 %
3.6.	krāja	m ³ /ha	–	–
3.7.	sastāva koeficients mežaudzes formulā	–	–	–
4	Koku suga (koku sugām, kuru īpatsvars mežaudzē ir 5 % un mazāks, bet ne vairāk kā trīs koku sugas):	–	koku sugas kods atbilstoši klasifikatoram	
4.1.	vecums	–	gadi	
4.2.	koksnes apjoms	–	kopējā apjoma (m ³) grupa atbilstoši klasifikatoram	
5	Koki (pa sugām), kuri saglabāti no iepriekšējās mežaudzes un kuru kopējais šķērslaukums ir mazāks par kritisko šķērslaukumu (ne vairāk kā trīs koku sugas)	kopējais apjoms m ³	–	+/- 10 %
6	Mežaudzes biežība pa stāviem	–	–	–
7	Aprēķinātā mežaudzes krāja (tai skaitā pirmā un otrā stāva koku krāja un koki, kas saglabāti no iepriekšējās mežaudzes)	m ³	–	–
8	Valdošās koku sugas bonitāte	–	–	–
9	Atmirušās koksnes apjoms	–	kopējā apjoma (m ³) grupa atbilstoši klasifikatoram	
10	Mežaudzes izcelšanās veids	–	sējot vai stādot vai dabiska	
11	Bojātā koku suga un bojājuma veids	–	kods atbilstoši klasifikatoram	

Piezīmes (tabulai 1.16.).

¹ Ja inventarizējamās zemes vienības robežas uzmērītas instrumentāli, nogabalu un kopējo zemes lietošanas kategorijas "mežs" platību gan pilsētu un ciemu teritorijās, gan ārpus tām var noteikt ar 0,01 ha noteiktību.

² Mežaudzes stāvs – koku kopa, kuras augstumu atšķirības no koku vidējā augstuma nepārsniedz 20 %. Meža inventarizācijā otro stāvu izdala, ja tā koku vidējais augstums ir vismaz par 21 % mazāks nekā pirmā stāva koku vidējais augstums, bet nav mazāks par sešiem metriem.

³ Vienas koku sugas izdališana vairākas reizes pieļaujama, ja veidojas dažāda vecuma mežaudze, kurā konkrētās koku sugas vecuma atšķirība priedei, eglei, lapeglei, ozolam, osim, vīksnai, gobai un kļavai pārsniedz 20 gadu, bet apsei, bērzam, melnalksnim, liepai – 10 gadu.

⁴ H_{vid.} – mežaudzes valdošās koku sugas vidējais augstums.

⁵ D_{vid.} – mežaudzes valdošās koku sugas vidējais caurmērs.

1.3.1. Vidējā augstuma aktualizācijas modeļi

Pašreizējais MVR lietotais vidējā augstuma aktualizācijas modelis nav piemērots korektai vidējā augstuma aktualizācijai 20 gadu periodam, jo:

- modelis paredzēts ne ilgāk kā 10 (Ba 5) gadu ilga perioda aktualizācijai;

- gandrīz visām koku sugām (izņemot egli) mežsaimnieciski loģiskās un iespējamās augstuma – vecuma kombinācijās prognozē negatīvu ikgadējo augstuma pieaugumu (1.17. tabula);
- apsei ikgadējais augstuma pieaugums zemākas bonitātes audzēs ir lielāks nekā augstākas bonitātes audzēs, kas vismaz jaunākās audzēs ir neloģiski;
- aktualizācijas modelim ir minimālā vecuma ierobežojums, līdz kura sasniegšanai modelis paredz lineāru augšanas gaitu, kas atsevišķām sugām ir neloģiski (piemēram, bērzam un eglei modelis paredz lineāru augšanas gaitu līdz 30 gadu vecumam). Lineārā aktualizācija jaunākajās audzēs ilgākā laika periodā par 5 gadiem ir pretrunā ar klasisko augstuma pieauguma teoriju (1.1. attēls), jo paredz konstantu ikgadējo augstuma pieaugumu, un prognozē mežsaimnieciski neloģiskas vērtības.

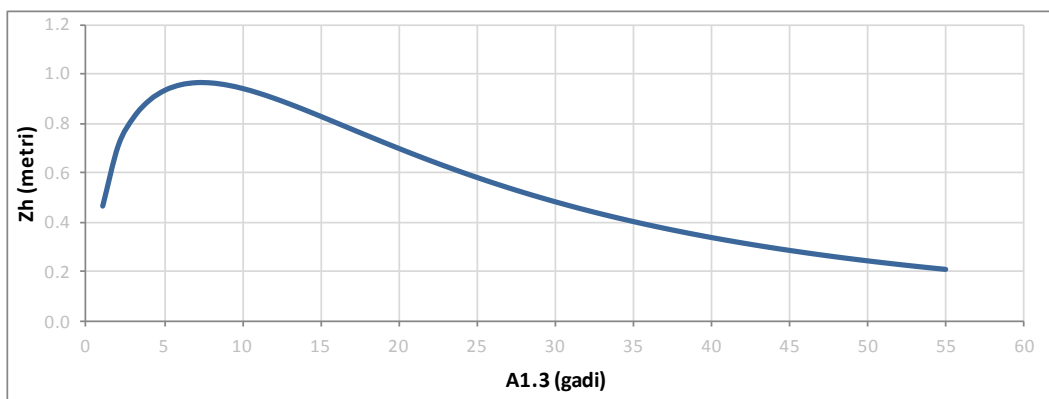
Piemērs.

Egļu audze; 9 gadu veca; 1.2 m augsta (pēc aktualizācijas modeļa ierobežojumiem jābūt zemākai par 1.3m). Aktualizācijas modelis paredz, ka nākošo 10 gadu ikgadējais augstuma pieaugums ir $1.2m/9gadi=0.13m/gadā$, līdz ar to augstums 19 gadu vecumā audzei būs 2.5m.

Bērzu audze; 20 gadu veca; 13 m augsta (I bonitāte). Aktualizācijas modelis paredz, ka nākošo 10 gadu ikgadējais augstuma pieaugums ir $13m/20gadi=0.65m/gadā$, līdz ar to augstums 30 gadu vecumā audzei būs 19.5m (Ia bonitāte).

- eglei neatkarīgi no bonitātes starpība starp krūšaugstuma vecumu un faktisko vecumu ir 10 gadi, kas nav īsti mežsaimnieciski korekti un loģiski, jo īpaši stādītajās kultūrās;

Vēl kā trūkumu pašreizējam modelim var atzīmēt to, ka vienādojumos izmantotie rādītāji un koeficientu aprēķināšanas vienādojumi atšķiras starp sugām.

1.1. attēls. Teorētiskais augstuma pieaugums atkarībā no krūšaugstuma vecuma

Ikgadējais augstuma pieaugums pēc pašreiz MVR lietotā vidējā augstuma aktualizācijas modeļa atkarībā no koku sugas, krūšaugstuma vecuma un audzes vidējā augstuma

Priede												Egle											
A1.3/H	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	A1.3/H	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
20	0.32	0.49	0.65	0.82	0.99	1.15	1.32	1.48	1.65	1.82	1.98	20	0.09	0.24	0.38	0.52	0.67	0.81	0.95	1.10	1.24	1.38	1.53
30	0.19	0.29	0.39	0.49	0.59	0.69	0.79	0.89	0.99	1.08	1.18	30	0.05	0.13	0.21	0.29	0.36	0.44	0.52	0.60	0.68	0.76	0.84
40	0.13	0.19	0.26	0.33	0.40	0.46	0.53	0.60	0.67	0.73	0.80	40	0.03	0.08	0.14	0.19	0.25	0.30	0.35	0.41	0.46	0.52	0.57
50	0.09	0.14	0.19	0.23	0.28	0.33	0.38	0.43	0.48	0.53	0.57	50	0.02	0.06	0.10	0.14	0.18	0.22	0.26	0.30	0.34	0.38	0.43
60	0.06	0.10	0.14	0.17	0.21	0.24	0.28	0.32	0.35	0.39	0.43	60	0.01	0.05	0.08	0.11	0.14	0.17	0.21	0.24	0.27	0.30	0.34
70	0.05	0.07	0.10	0.13	0.16	0.18	0.21	0.24	0.27	0.29	0.32	70	0.01	0.04	0.06	0.09	0.11	0.14	0.17	0.19	0.22	0.25	0.27
80	0.03	0.05	0.07	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.20	0.22	0.24	80	0.01	0.03	0.05	0.07	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.21	0.23
90	0.02	0.04	0.05	0.07	0.09	0.10	0.12	0.13	0.15	0.17	0.18	90	0.00	0.02	0.04	0.06	0.08	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.20
100	0.01	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.09	0.10	0.11	0.12	0.13	100	0.00	0.02	0.04	0.05	0.07	0.09	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17
110	0.01	0.02	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.09	110	0.00	0.02	0.03	0.04	0.06	0.07	0.09	0.10	0.12	0.13	0.15
120	0.00	0.01	0.01	0.02	0.03	0.03	0.04	0.04	0.05	0.06	0.06	120	-0.00	0.01	0.03	0.04	0.05	0.06	0.08	0.09	0.10	0.12	0.13
130	-0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	130	-0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.06	0.07	0.08	0.09	0.10	0.11
140	-0.01	-0.00	-0.00	-0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	140	-0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.10
150	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	150	-0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.10
160	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.02	-0.02	-0.02	-0.02	-0.03	-0.03	-0.03	160	-0.00	0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.07	0.08

Bērzs												Apse											
A1.3/H	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	A1.3/H	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
20	0.13	0.30	0.46	0.63	0.79	0.96	1.12	1.29	1.45	1.62	1.78	20	0.32	0.30	0.28	0.26	0.24	0.22	0.20	0.18	0.16	0.14	0.12
30	0.01	0.12	0.22	0.33	0.43	0.54	0.64	0.75	0.85	0.96	1.06	30	0.30	0.28	0.26	0.24	0.22	0.20	0.18	0.16	0.14	0.12	0.11
40	-0.05	0.03	0.10	0.18	0.25	0.33	0.40	0.48	0.55	0.63	0.70	40	0.27	0.26	0.24	0.22	0.20	0.18	0.17	0.15	0.13	0.11	0.09
50	-0.09	-0.03	0.03	0.08	0.14	0.20	0.26	0.31	0.37	0.43	0.48	50	0.25	0.23	0.22	0.20	0.18	0.17	0.15	0.13	0.12	0.10	0.08
60	-0.11	-0.07	-0.02	0.03	0.07	0.12	0.16	0.21	0.25	0.30	0.34	60	0.23	0.21	0.19	0.18	0.16	0.15	0.13	0.12	0.10	0.09	0.07
70	-0.13	-0.09	-0.05	-0.02	0.02	0.06	0.09	0.13	0.16	0.20	0.24	70	0.20	0.19	0.17	0.16	0.14	0.13	0.12	0.10	0.09	0.07	0.06
80	-0.14	-0.11	-0.08	-0.05	-0.02	0.01	0.04	0.07	0.10	0.13	0.16	80	0.18	0.16	0.15	0.14	0.12	0.11	0.10	0.09	0.07	0.06	0.05
90	-0.15	-0.13	-0.10	-0.08	-0.05	-0.03	0.00	0.02	0.05	0.08	0.10	90	0.15	0.14	0.13	0.12	0.11	0.09	0.08	0.07	0.06	0.05	0.03
100	-0.16	-0.14	-0.12	-0.10	-0.07	-0.05	-0.03	-0.01	0.01	0.03	0.05	100	0.13	0.12	0.11	0.10	0.09	0.08	0.06	0.05	0.04	0.03	0.02
110	-0.16	-0.15	-0.13	-0.11	-0.09	-0.08	-0.06	-0.04	-0.02	-0.00	0.01	110	0.10	0.09	0.09	0.08	0.07	0.06	0.05	0.04	0.03	0.02	0.01
120	-0.17	-0.16	-0.14	-0.13	-0.11	-0.09	-0.08	-0.06	-0.05	-0.04	-0.02	120	0.08	0.07	0.06	0.06	0.05	0.04	0.03	0.02	0.01	0.01	-0.00
130	-0.17	-0.16	-0.15	-0.14	-0.12	-0.11	-0.10	-0.09	-0.07	-0.06	-0.05	130	0.06	0.05	0.04	0.04	0.03	0.02	0.01	0.00	-0.01	-0.01	-0.01
140	-0.18	-0.17	-0.16	-0.15	-0.14	-0.13	-0.11	-0.10	-0.09	-0.08	-0.07	140	0.03	0.03	0.02	0.01	0.01	0.00	-0.00	-0.01	-0.01	-0.02	-0.03
150	-0.18	-0.17	-0.16	-0.16	-0.15	-0.14	-0.13	-0.12	-0.11	-0.10	-0.09	150	0.01	0.00	-0.00	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.02	-0.03	-0.03	-0.04
160	-0.19	-0.18	-0.17	-0.16	-0.16	-0.15	-0.14	-0.13	-0.13	-0.12	-0.11	160	-0.02	-0.02	-0.02	-0.03	-0.03	-0.03	-0.04	-0.04	-0.04	-0.05	-0.05

Melnāksnis												Baltāksnis											
A/H	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	A/H	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
20	0.19	0.28	0.37	0.46	0.56	0.65	0.74	0.84	0.93	1.02	1.11	5	0.80	1.05	1.29	1.54	1.78	2.03	2.27	2.52	2.76	3.01	3.25
30	0.11	0.16	0.22	0.27	0.33	0.38	0.43	0.49	0.54	0.60	0.65	10	0.49	0.60	0.70	0.80	0.91	1.01	1.11	1.21	1.32	1.42	1.52
40	0.07	0.11	0.14	0.18	0.21	0.25	0.28	0.32	0.35	0.39	0.42	15	0.37	0.43	0.48	0.54	0.59	0.65	0.71	0.76	0.82	0.87	0.93
50	0.05	0.07	0.09	0.12	0.14	0.16	0.19	0.21	0.24	0.26	0.28	20	0.30	0.33	0.36	0.39	0.43	0.46	0.49	0.52	0.55	0.59	0.62
60	0.03	0.05	0.06	0.08	0.10	0.11	0.13	0.14	0.16	0.17	0.19	25	0.24	0.26	0.28	0.29	0.31	0.33	0.35	0.37	0.38	0.40	0.42
70	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.10	0.11	0.12	30	0.19	0.20	0.21	0.22	0.23	0.24	0.25	0.25	0.26	0.27	0.28
80	0.01	0.02	0.02	0.03	0.04	0.04	0.05	0.06	0.06	0.07	0.07	35	0.15	0.15	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17	0.17	0.17	0.17
90	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.04	40	0.11	0.11	0.11	0.10	0.10	0.10	0.10	0.09	0.09	0.09	0.08
100	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	45	0.08	0.07	0.06	0.06	0.05	0.04	0.04	0.03	0.02	0.01	0.01
110	-0.00	-0.00	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.02	50	0.04	0.03	0.02	0.01	0.00	-0.01	-0.02	-0.03	-0.04	-0.05	-0.06
120	-0.01	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.02	-0.03	-0.03	-0.03	-0.04	-0.04	55	0.01	-0.00	-0.01	-0.03	-0.04	-0.05	-0.07	-0.08	-0.09	-0.10	-0.12
130	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.03	-0.03	-0.04	-0.04	-0.05	-0.05	-0.06	60	-0.02	-0.04	-0.05	-0.07	-0.08	-0.10	-0.11	-0.13	-0.14	-0.16	-0.17
140	-0.01	-0.02	-0.02	-0.03	-0.04	-0.04	-0.05	-0.06	-0.06	-0.07	-0.07	65	-0.05	-0.07	-0.09	-0.10	-0.12	-0.14	-0.15	-0.17	-0.19	-0.20	-0.22
150	-0.01	-0.02	-0.03	-0.04	-0.04	-0.05	-0.06	-0.07	-0.07	-0.08	-0.09	70	-0.08	-0.10	-0.12	-0.14	-0.16	-0.17	-0.19	-0.21	-0.23	-0.25	-0.27
160	-0.02	-0.02	-0.03	-0.04	-0.05	-0.06	-0.07	-0.07	-0.08	-0.09	-0.10	75	-0.11	-0.13	-0.15	-0.17	-0.19	-0.21	-0.23	-0.25	-0.27	-0.29	-0.31

* tabulā atstātas arī mežsaimnieciski nelōģiskas/neticamas augstuma-vecuma kombinācijas, lai labāk atspoguļotu vienādojumu.

Meža valsts reģistra datu bāzē lietotie vidējā augstuma aktualizācijas modeļi pašreizējā variantā nespēj korekti prognozēt augstuma izmaiņas jaunākajās un vecākajās audzēs.

1.3.2. Vidējā caurmēra aktualizācijas modeļi

Pašreizējais MVR lietotais vidējā caurmēra aktualizācijas modelis nav piemērots korektai vidējā krūšaugstuma caurmēra aktualizācijai 20 gadu periodam, jo:

- modelis paredzēts ne ilgāk kā 10 gadu ilga perioda aktualizācijai;
- atsevišķām koku sugām mežsaimnieciski lōģiskās un iespējamās caurmēra – vecuma kombinācijās prognozē negatīvu ikgadējo caurmēra pieaugumu (1.18. tabula);
- bērzam ikgadējais caurmēra pieaugums atsevišķās caurmēra grupās vidēja vecuma audzēs un briestaudzēs ir mazāks nekā paaugušās un pāraugušās audzēs, kas vismaz jaunākās audzēs ir nelōģiski.

- aktualizācijas modelim ir minimālā vecuma ierobežojums, līdz kura sasniegšanai modelis paredz lineāru augšanas gaitu, kas atsevišķām sugām ir nelogiski (piemēram, bērzam modelis paredz lineāru augšanas gaitu līdz 30 gadu vecumam). Lineārā aktualizācija jaunākajās audzēs ilgākā laika periodā par 5 gadiem ir pretrunā ar klasisko caurmēra pieauguma teoriju (1.2. attēls), jo paredz konstantu ikgadējo caurmēra pieaugumu, un prognozē mežsaimnieciski nelogiskas vērtības.
- nav īsti skaidrs kā ar pašreizējo aktualizācijas modeli korekti modelēt krūšaugstuma caurmēru audzēm, kurām krūšaugstuma augstums tiek sasniegts kaut kad aktualizācijas perioda laikā;
- eglei neatkarīgi no bonitātes starpība starp krūšaugstuma vecumu un faktisko vecumu ir 10 gadi, kas nav īsti mežsaimnieciski korekti un loģiski, jo īpaši stādītājās kultūrās.

Vēl kā trūkumu pašreizējam modelim var atzīmēt to, ka vienādojumos izmantotie rādītāji un koeficientu aprēķināšanas vienādojumi atšķiras starp sugām.

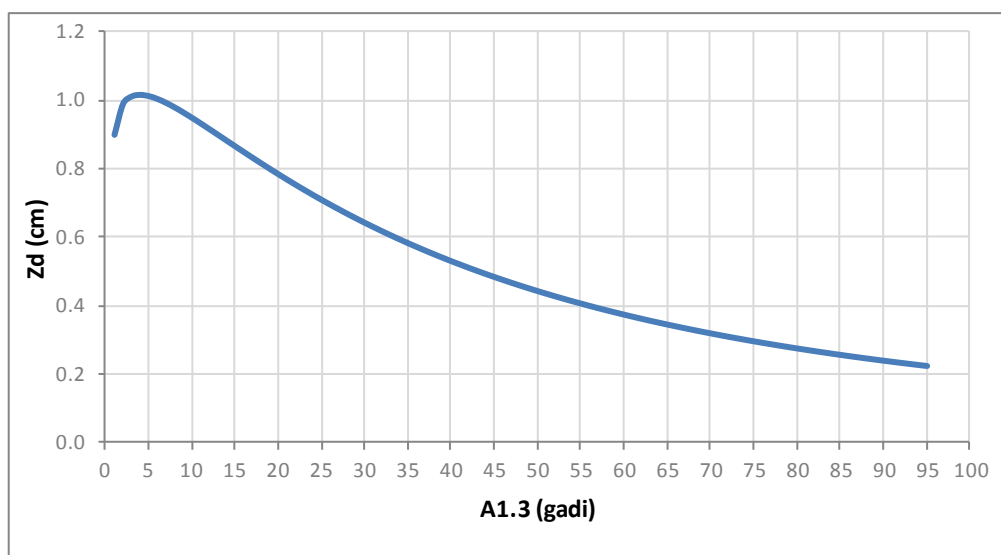
1.18. tabula

Ikgadējais caurmēra pieaugums pēc pašreiz MVR lietotā vidējā caurmēra aktualizācijas modeļa atkarībā no koku sugas, krūšaugstuma vecuma un audzes vidējā caurmēra

Priede													Egle												
A1.3	D cm												A1.3	D cm											
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60		5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
20	0.11	0.20	0.29	0.38	0.47	0.56	0.65	0.73	0.82	0.91	1.00	1.09	20	0.08	0.22	0.36	0.50	0.64	0.78	0.92	1.05	1.19	1.33	1.47	1.61
30	0.08	0.13	0.18	0.23	0.28	0.33	0.38	0.43	0.49	0.54	0.59	0.64	30	0.04	0.13	0.22	0.32	0.41	0.50	0.59	0.68	0.78	0.87	0.96	1.05
40	0.06	0.10	0.14	0.18	0.21	0.25	0.29	0.33	0.37	0.40	0.44	0.48	40	0.02	0.09	0.16	0.23	0.29	0.36	0.43	0.50	0.57	0.64	0.71	0.78
50	0.06	0.09	0.12	0.15	0.18	0.21	0.24	0.27	0.30	0.34	0.37	0.40	50	0.01	0.06	0.12	0.17	0.23	0.28	0.34	0.39	0.45	0.50	0.56	0.61
60	0.05	0.08	0.10	0.13	0.16	0.19	0.21	0.24	0.27	0.29	0.32	0.35	60	0.00	0.05	0.09	0.14	0.18	0.23	0.27	0.32	0.37	0.41	0.46	0.50
70	0.05	0.07	0.10	0.12	0.15	0.17	0.19	0.22	0.24	0.27	0.29	0.31	70	-0.00	0.04	0.08	0.11	0.15	0.19	0.23	0.27	0.31	0.35	0.39	0.43
80	0.05	0.07	0.09	0.11	0.14	0.16	0.18	0.20	0.22	0.25	0.27	0.29	80	-0.00	0.03	0.06	0.10	0.13	0.16	0.20	0.23	0.27	0.30	0.33	0.37
90	0.04	0.07	0.09	0.11	0.13	0.15	0.17	0.19	0.21	0.23	0.25	0.27	90	-0.01	0.02	0.05	0.08	0.11	0.14	0.17	0.20	0.23	0.26	0.29	0.32
100	0.04	0.06	0.08	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.20	0.22	0.24	0.26	100	-0.01	0.02	0.05	0.07	0.10	0.13	0.16	0.18	0.21	0.24	0.26	0.29
110	0.04	0.06	0.08	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17	0.19	0.21	0.23	0.25	110	-0.01	0.02	0.04	0.07	0.09	0.12	0.14	0.17	0.19	0.21	0.24	0.26
120	0.04	0.06	0.08	0.10	0.11	0.13	0.15	0.17	0.18	0.20	0.22	0.24	120	-0.01	0.02	0.04	0.06	0.08	0.11	0.13	0.15	0.17	0.20	0.22	0.24
130	0.04	0.06	0.08	0.09	0.11	0.13	0.14	0.16	0.18	0.20	0.21	0.23	130	-0.00	0.02	0.04	0.06	0.08	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.20	0.22
140	0.04	0.06	0.07	0.09	0.11	0.12	0.14	0.16	0.17	0.19	0.21	0.22	140	-0.00	0.02	0.04	0.05	0.07	0.09	0.11	0.13	0.15	0.17	0.19	0.21
150	0.04	0.06	0.07	0.09	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17	0.19	0.20	0.22	150	-0.00	0.02	0.03	0.05	0.07	0.09	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.19
160	0.04	0.06	0.07	0.09	0.10	0.12	0.13	0.15	0.17	0.18	0.20	0.21	160	0.00	0.02	0.03	0.05	0.07	0.08	0.10	0.12	0.13	0.15	0.17	0.18

Bērzs													Apse												
A1.3	D cm												A1.3	D cm											
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60		5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
20	-0.13	0.13	0.40	0.66	0.93	1.19	1.46	1.72	1.99	2.25	2.52	2.78	20	0.27	0.32	0.38	0.44	0.49	0.55	0.60	0.66	0.72	0.77	0.83	0.89
30	0.05	0.20	0.35	0.50	0.65	0.80	0.95	1.10	1.25	1.41	1.56	1.71	30	0.24	0.27	0.30	0.33	0.36	0.39	0.41	0.44	0.47	0.50	0.53	0.56
40	0.17	0.23	0.30	0.37	0.44	0.50	0.57	0.64	0.71	0.77	0.84	0.91	40	0.23	0.25	0.26	0.28	0.29	0.31	0.32	0.34	0.35	0.37	0.38	0.40
50	0.22	0.23	0.25	0.26	0.28	0.30	0.31	0.33	0.34	0.36	0.37	0.39	50	0.22	0.23	0.24	0.25	0.25	0.26	0.27	0.28	0.28	0.29	0.30	0.30
60	0.20	0.19	0.19	0.18	0.18	0.18	0.17	0.17	0.16	0.16	0.15	0.15	60	0.22	0.22	0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	0.24	0.24	0.24	0.24	0.24
70	0.11	0.12	0.12	0.13	0.14	0.15	0.16	0.16	0.17	0.18	0.19	0.19	70	0.22	0.22	0.22	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.20	0.20	0.20
80	-0.05	0.00	0.05	0.11	0.16	0.21	0.26	0.31	0.36	0.41	0.47	0.52	80	0.22	0.21	0.21	0.21	0.20	0.20	0.19	0.19	0.18	0.18	0.17	0.17
90	-0.27	-0.15	-0.02	0.11	0.23	0.36	0.49	0.61	0.74	0.87	0.99	1.12	90	0.22	0.21	0.21	0.20	0.19	0.19	0.18	0.17	0.16	0.15	0.14	0.14
100	-0.57	-0.33	-0.10	0.13	0.37	0.60	0.83	1.07	1.30	1.54	1.77	2.00	100	0.22	0.21	0.20	0.19	0.19	0.18	0.17	0.16	0.15	0.14	0.13	0.13
110	-0.93	-0.56	-0.18	0.19	0.56	0.93	1.30	1.68	2.05	2.42	2.79	3.16	110	0.22	0.21	0.20	0.19	0.18	0.17	0.16	0.15	0.14	0.13	0.12	0.11
120	-1.36	-0.82	-0.27	0.27	0.81	1.35	1.90	2.44	2.98	3.52	4.06	4.61	120	0.22	0.21	0.20	0.19	0.18	0.17	0.15	0.14	0.13	0.12	0.11	0.10
130	-1.86	-1.11	-0.37	0.38	1.12	1.86	2.61	3.35	4.10	4.84	5.59	6.33	130	0.22	0.21	0.20	0.19	0.17	0.16	0.15	0.14	0.13	0.11	0.10	0.09
140	-2.42	-1.44	-0.47	0.51	1.49	2.47	3.44	4.42	5.40	6.38	7.35	8.33	140	0.22	0.21	0.20	0.18	0.17	0.16	0.15	0.13	0.12	0.11	0.09	0.08
150	-3.06	-1.81	-0.57	0.67	1.91	3.16	4.40	5.64	6.89	8.13	9.37	10.61	150	0.22	0.21	0.20	0.18	0.17	0.16	0.14	0.13	0.12	0.10	0.09	0.07
160	-3.76	-2.22	-0.68	0.86	2.40	3.94	5.48	7.02	8.56	10.10	11.64	13.18	160	0.23	0.21	0.20	0.18	0.17	0.15	0.14	0.13	0.11	0.10	0.08	0.07

Melnalksnis													Baltalksnis												
A1.3	D cm												A1.3	D cm											
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60		5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
20	0.39	0.78	1.17	1.55	1.94	2.33	2.72	3.11	3.50	3.89	4.27	4.66	5	1.05	1.95	2.85	3.75	4.65	5.55	6.45	7.35	8.24	9.14	10.04	10.94
30	0.23	0.46	0.69	0.91	1.14	1.37	1.60	1.83	2.06	2.28	2.51	2.74	10	0.54	0.92	1.31	1.70	2.08	2.47	2.86	3.24	3.63	4.02	4.40	4.79
40	0.15	0.30	0.45	0.59	0.74	0.89	1.04	1.19	1.34	1.48	1.63	1.78	15	0.37	0.58	0.80	1.01	1.23	1.44	1.66	1.88	2.09	2.31	2.52	2.74
50	0.10	0.20	0.30	0.40	0.50	0.60	0.70	0.80	0.90	1.00	1.10	1.20	20	0.28	0.41	0.54	0.67	0.80	0.93	1.06	1.19	1.32	1.45	1.58	1.71
60	0.07	0.14	0.21	0.27	0.34	0.41	0.48	0.55	0.62	0.68	0.75	0.82	25	0.23	0.31	0.39	0.47	0.54	0.62	0.70	0.78	0.86	0.94	1.02	1.10
70	0.05	0.09	0.14	0.18	0.23	0.27	0.32	0.36	0.41	0.46	0.50	0.55	30	0.20	0.24	0.28	0.33	0.37	0.42	0.46	0.51	0.55	0.60	0.64	0.69
80	0.03	0.06	0.09	0.11	0.14	0.17	0.20	0.23	0.26	0.28	0.31	0.34	35	0.17	0.19	0.21	0.23	0.25	0.27	0.29	0.31	0.33	0.35	0.37	0.39
90	0.02	0.03	0.05	0.06	0.08	0.09	0.11	0.12	0.14	0.15	0.17	0.18	40	0.15	0.15	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17
100	0.00	0.01	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04	0.05	0.05	45	0.14	0.13	0.11	0.10	0.09	0.08	0.06	0.05	0.04	0.03	0.02	0.00
110	-0.00	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.03	-0.03	-0.04	-0.04	-0.04	-0.05	-0.05	50	0.13	0.10	0.08	0.06	0.03	0.01	-0.02	-0.04	-0.06	-0.09	-0.11	-0.13
120	-0.01	-0.02	-0.03	-0.05	-0.06	-0.07	-0.08	-0.09	-0.10	-0.12	-0.13	-0.14	55	0.12	0.08	0.05	0.02	-0.01	-0.05	-0.08	-0.11	-0.15	-0.18	-0.21	-0.25
130	-0.02	-0.04	-0.05	-0.07	-0.09	-0.11	-0.12	-0.14	-0.16	-0.18	-0.20	-0.21	60	0.11	0.07	0.03	-0.01	-0.05	-0.09	-0.13	-0.18	-0.22	-0.26	-0.30	-0.34
140	-0.02	-0.05	-0.07	-0.09	-0.12	-0.14	-0.16	-0.18	-0.21	-0.23	-0.25	-0.28	65	0.10	0.06	0.01	-0.04	-0.09	-0.13	-0.18	-0.23	-0.28	-0.32	-0.37	-0.42
150	-0.03	-0.06	-0.08	-0.11	-0.14	-0.17	-0.19	-0.22	-0.25	-0.28	-0.30	-0.33	70	0.10	0.04	-0.01	-0.06	-0.11	-0.17	-0.22	-0.27	-0.33	-0.38	-0.43	-0.48
160	-0.03	-0.06	-0.10	-0.13	-0.16	-0.19	-0.22	-0.25	-0.29	-0.32	-0.35	-0.38	75	0.09	0.03	-0.02	-0.08	-0.14	-0.20	-0.25	-0.31	-0.37	-0.43	-0.49	-0.54

1.2. attēls. Teorētiskais krūšaugstuma caurmēra pieaugums atkarībā no krūšaugstuma vecuma

Meža valsts reģistra datu bāzē lietotie vidējā caurmēra aktualizācijas modeļi pašreizējā variantā nespēj korekti prognozēt caurmēra izmaiņas jaunākajās un vecākajās audzēs.

1.3.3. Šķērslaukuma aktualizācijas modelis

Pašreizējais MVR lietotais šķērslaukuma aktualizācijas modelis nav piemērots korektai šķērslaukuma aktualizācijai 20 gadu periodam, jo:

- modelis paredzēts ne ilgāk kā 10 (Ba 5) gadu ilga perioda aktualizācijai;
- ne visām sugām ikgadējais audzes šķērslaukuma pieaugums vecākajās audzēs ir negatīvs, kas nozīmē, ka audzes šķērslaukums vienmēr palielināsies palielinoties vecumam (1.19.tabula). Tas ir pretrunā klasiskajai mežsaimnieciskajai teorijai, ka pie dabiskās gatavības vecuma sasniegšanas notiek audzes strauja izretināšanās, jo paliekošie koku šķērslaukuma pieaugums nespēj kompensēt atmirušo koku šķērslaukumu (P.Skudra A.Dreimanis, 1993);
- alkšņiem ikgadējais šķērslaukuma pieaugums nav atkarīgs no biežības, jo ikgadējais šķērslaukuma pieaugums uz vienu šķērslaukuma vienību (Zg/G) vienā un tajā pašā vecumā nemainās atkarībā no audzes šķērslaukuma;
- nav īsti skaidrs kā ar pašreizējo aktualizācijas modeli korekti modelēt audzes šķērslaukumu audzēm, kurām krūšaugstuma augstums tiek sasniegts kaut kad aktualizācijas perioda laikā;
- eglei neatkarīgi no bonitātes starpība starp krūšaugstuma vecumu un faktisko vecumu ir 10 gadi, kas nav īsti mežsaimnieciski korekti un loģiski, jo īpaši stādītajās kultūrās.

Vēl kā trūkumu pašreizējam modelim var atzīmēt to, ka vienādojumos izmantotie rādītāji un koeficientu aprēķināšanas vienādojumi atšķiras starp sugām.

Ikgadējais šķerslaukuma pieaugums pēc pašreiz MVR lietotā šķerslaukuma aktualizācijas modeļa atkarībā no koku sugas, krūšaugstuma vecuma un audzes vidējā caurmēra

Priede												Egle													
A1.3	Gm2ha-1											A1.3	Gm2ha-1												
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55		60	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
20	0.61	0.71	0.82	0.92	1.03	1.13	1.23	1.34	1.44	1.54	1.65	1.75	20	1.03	1.15	1.27	1.39	1.51	1.63	1.75	1.87	1.99	2.11	2.23	2.35
30	0.43	0.50	0.56	0.63	0.70	0.77	0.84	0.91	0.98	1.04	1.11	1.18	30	0.66	0.74	0.82	0.90	0.98	1.06	1.14	1.22	1.30	1.38	1.46	1.54
40	0.34	0.39	0.44	0.49	0.54	0.59	0.64	0.69	0.74	0.79	0.84	0.90	40	0.47	0.53	0.59	0.65	0.71	0.77	0.83	0.89	0.95	1.01	1.07	1.13
50	0.28	0.32	0.36	0.40	0.44	0.48	0.52	0.56	0.60	0.64	0.68	0.72	50	0.36	0.41	0.45	0.50	0.55	0.60	0.64	0.69	0.74	0.79	0.83	0.88
60	0.24	0.28	0.31	0.34	0.38	0.41	0.44	0.48	0.51	0.54	0.58	0.61	60	0.29	0.32	0.36	0.40	0.44	0.48	0.52	0.56	0.60	0.64	0.68	0.72
70	0.22	0.25	0.27	0.30	0.33	0.36	0.39	0.42	0.44	0.47	0.50	0.53	70	0.23	0.27	0.30	0.33	0.37	0.40	0.43	0.47	0.50	0.53	0.57	0.60
80	0.20	0.22	0.25	0.27	0.30	0.32	0.34	0.37	0.39	0.42	0.44	0.47	80	0.19	0.22	0.25	0.28	0.31	0.34	0.37	0.40	0.43	0.46	0.48	0.51
90	0.18	0.20	0.23	0.25	0.27	0.29	0.31	0.33	0.35	0.38	0.40	0.42	90	0.16	0.19	0.21	0.24	0.26	0.29	0.32	0.34	0.37	0.39	0.42	0.45
100	0.17	0.19	0.21	0.23	0.25	0.27	0.29	0.30	0.32	0.34	0.36	0.38	100	0.14	0.16	0.18	0.21	0.23	0.25	0.28	0.30	0.32	0.34	0.37	0.39
110	0.16	0.18	0.19	0.21	0.23	0.25	0.26	0.28	0.30	0.32	0.33	0.35	110	0.12	0.14	0.16	0.18	0.20	0.22	0.24	0.26	0.28	0.30	0.33	0.35
120	0.15	0.17	0.18	0.20	0.21	0.23	0.25	0.26	0.28	0.29	0.31	0.32	120	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.19	0.21	0.23	0.25	0.27	0.29	0.31
130	0.14	0.16	0.17	0.19	0.20	0.22	0.23	0.24	0.26	0.27	0.29	0.30	130	0.08	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17	0.19	0.21	0.23	0.24	0.26	0.28
140	0.14	0.15	0.16	0.18	0.19	0.20	0.22	0.23	0.24	0.26	0.27	0.28	140	0.07	0.09	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17	0.19	0.20	0.22	0.23	0.25
150	0.13	0.15	0.16	0.17	0.18	0.19	0.21	0.22	0.23	0.24	0.25	0.27	150	0.06	0.08	0.09	0.11	0.12	0.14	0.15	0.17	0.18	0.20	0.21	0.23
160	0.13	0.14	0.15	0.16	0.17	0.19	0.20	0.21	0.22	0.23	0.24	0.25	160	0.05	0.07	0.08	0.09	0.11	0.12	0.14	0.15	0.16	0.18	0.19	0.21

Bērzs												Apse													
A1.3	Gm2ha-1											A1.3	Gm2ha-1												
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55		60	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
20	0.29	0.49	0.70	0.90	1.11	1.31	1.51	1.72	1.92	2.13	2.33	2.54	20	0.68	0.89	1.09	1.30	1.51	1.71	1.92	2.13	2.33	2.54	2.75	2.95
30	0.20	0.34	0.47	0.60	0.74	0.87	1.00	1.13	1.27	1.40	1.53	1.67	30	0.53	0.66	0.79	0.92	1.05	1.18	1.31	1.44	1.57	1.70	1.83	1.96
40	0.16	0.25	0.35	0.45	0.54	0.64	0.74	0.84	0.93	1.03	1.13	1.22	40	0.41	0.50	0.59	0.68	0.77	0.86	0.95	1.04	1.13	1.22	1.31	1.40
50	0.12	0.20	0.27	0.35	0.42	0.50	0.58	0.65	0.73	0.80	0.88	0.95	50	0.31	0.38	0.44	0.51	0.57	0.64	0.70	0.77	0.83	0.90	0.96	1.03
60	0.09	0.16	0.22	0.28	0.34	0.40	0.46	0.52	0.59	0.65	0.71	0.77	60	0.22	0.27	0.32	0.37	0.41	0.46	0.51	0.56	0.60	0.65	0.70	0.75
70	0.07	0.12	0.17	0.22	0.28	0.33	0.38	0.43	0.48	0.53	0.58	0.63	70	0.14	0.17	0.21	0.24	0.28	0.31	0.35	0.38	0.42	0.45	0.49	0.52
80	0.05	0.09	0.14	0.18	0.22	0.27	0.31	0.36	0.40	0.44	0.49	0.53	80	0.05	0.08	0.10	0.13	0.15	0.18	0.21	0.23	0.26	0.28	0.31	0.33
90	0.03	0.07	0.11	0.14	0.18	0.22	0.26	0.29	0.33	0.37	0.41	0.45	90	-0.03	-0.01	0.01	0.02	0.04	0.06	0.08	0.10	0.12	0.13	0.15	0.17
100	0.01	0.05	0.08	0.11	0.15	0.18	0.21	0.24	0.28	0.31	0.34	0.38	100	-0.11	-0.10	-0.09	-0.07	-0.06	-0.05	-0.04	-0.02	-0.01	0.00	0.01	0.02
110	-0.00	0.03	0.05	0.08	0.11	0.14	0.17	0.20	0.23	0.26	0.29	0.32	110	-0.19	-0.18	-0.17	-0.17	-0.16	-0.15	-0.15	-0.14	-0.13	-0.12	-0.12	-0.11
120	-0.02	0.01	0.03	0.06	0.08	0.11	0.13	0.16	0.19	0.21	0.24	0.26	120	-0.27	-0.26	-0.26	-0.26	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.24	-0.24	-0.24	-0.23
130	-0.04	-0.01	0.01	0.03	0.06	0.08	0.10	0.13	0.15	0.17	0.19	0.22	130	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35	-0.35
140	-0.05	-0.03	-0.01	0.01	0.03	0.05	0.07	0.09	0.11	0.14	0.16	0.18	140	-0.42	-0.43	-0.43	-0.43	-0.44	-0.44	-0.44	-0.45	-0.45	-0.45	-0.46	-0.46
150	-0.07	-0.05	-0.03	-0.01	0.01	0.03	0.05	0.06	0.08	0.10	0.12	0.14	150	-0.50	-0.51	-0.51	-0.52	-0.52	-0.53	-0.54	-0.54	-0.55	-0.55	-0.56	-0.56
160	-0.08	-0.06	-0.05	-0.03	-0.01	0.00	0.02	0.04	0.05	0.07	0.09	0.10	160	-0.58	-0.58	-0.59	-0.60	-0.61	-0.62	-0.63	-0.63	-0.64	-0.65	-0.66	-0.67

Meiņalksnis												Baltalksnis													
A1.3	Gm2ha-1											A1.3	Gm2ha-1												
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55		60	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
20	0.22	0.43	0.65	0.87	1.08	1.30	1.51	1.73	1.95	2.16	2.38	2.60	5	0.57	1.14	1.71	2.28	2.86	3.43	4.00	4.57	5.14	5.71	6.28	6.85
30	0.13	0.25	0.38	0.50	0.63	0.75	0.88	1.00	1.13	1.25	1.38	1.50	10	0.25	0.51	0.76	1.01	1.27	1.52	1.77	2.03	2.28	2.53	2.79	3.04
40	0.08	0.16	0.24	0.32	0.40	0.48	0.56	0.64	0.72	0.80	0.88	0.96	15	0.15	0.29	0.44	0.59	0.74	0.88	1.03	1.18	1.33	1.47	1.62	1.77
50	0.05	0.11	0.16	0.21	0.26	0.32	0.37	0.42	0.47	0.53	0.58	0.63	20	0.09	0.19	0.28	0.38	0.47	0.57	0.66	0.75	0.85	0.94	1.04	1.13
60	0.03	0.07	0.10	0.14	0.17	0.21	0.24	0.28	0.31	0.34	0.38	0.41	25	0.06	0.12	0.19	0.25	0.31	0.37	0.44	0.50	0.56	0.62	0.69	0.75
70	0.02	0.04	0.06	0.09	0.11	0.13	0.15	0.17	0.19	0.21	0.24	0.26	30	0.04	0.08	0.12	0.17	0.21	0.25	0.29	0.33	0.37	0.41	0.45	0.50
80	0.01	0.02	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.11	0.12	0.13	0.14	35	0.03	0.05	0.08	0.10	0.13	0.16	0.18	0.21	0.24	0.26	0.29	0.31
90	0.00	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.04	0.05	0.05	40	0.01	0.03	0.04	0.06	0.07	0.09	0.10	0.12	0.13	0.15	0.16	0.18
100	-0.00	-0.00	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.02	-0.02	-0.02	45	0.01	0.01	0.02	0.02	0.03	0.04	0.04	0.05	0.05	0.06	0.07	0.07
110	-0.01	-0.01	-0.02	-0.03	-0.03	-0.04	-0.05	-0.06	-0.06	-0.07	-0.08	-0.08	50	-0.00	-0.00	-0.00	-0.00	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01
120	-0.01	-0.02	-0.03	-0.04	-0.06	-0.07	-0.08	-0.09	-0.10	-0.11	-0.12	-0.13	55	-0.01	-0.01	-0.02	-0.03	-0.03	-0.04	-0.05	-0.06	-0.06	-0.07	-0.08	-0.08
130	-0.01	-0.03	-0.04	-0.06	-0.07	-0.09	-0.10	-0.12	-0.13	-0.15	-0.16	-0.17	60	-0.01	-0.02	-0.04	-0.05	-0.06	-0.07	-0.08	-0.09	-0.11	-0.12	-0.13	-0.14
140	-0.02	-0.04	-0.05	-0.07	-0.09	-0.11	-0.12	-0.14	-0.16	-0.18	-0.19	-0.21	65	-0.02	-0.03	-0.05	-0.06	-0.08	-0.09	-0.11	-0.13	-0.14	-0.16	-0.17	-0.19
150	-0.02	-0.04	-0.06	-0.08	-0.10	-0.12	-0.14	-0.16	-0.18	-0.20	-0.22	-0.24	70	-0.02	-0.04	-0.06	-0.08	-0.10	-0.12	-0.13	-0.15	-0.17	-0.19	-0.21	-0.23
160	-0.02	-0.04	-0.07	-0.09	-0.11	-0.13	-0.16	-0.18	-0.20	-0.22	-0.25	-0.27	75	-0.02	-0.04	-0.07	-0.09	-0.11	-0.13	-0.16	-0.18	-0.20	-0.22	-0.25	-0.27

Meža valsts reģistra datu bāzē lietotie šķerslaukuma aktualizācijas modeļi pašreizējā variantā nespēj korekti prognozēt šķerslaukuma izmaiņas jaunākajās un vecākajās audzēs.

1.3.4. Krāja

Audzis krājas izmaiņas tiek rēķinātas kā sekundārs parametrs atkarībā no prognozētā audzes vidējā augstuma un pēc tabulētām normālās krājas vērtībām (1.4.tabula), ja h<12m. Ja meža elementa augstums => 12m, tad atkarībā no šķerslaukuma, augstuma un sugai atbilstoša veidaugstuma (1.5.tabula).

Tā kā iepriekšējās nodaļās (1.3.1. - 1.3.3.) secināts, ka pašreiz lietojamie augstuma, caurmēra un šķerslaukuma aktualizācijas modeļi nespēj korekti atspoguļot izmaiņas aktualizācijas perioda laikā, tad arī krājas izmaiņas būs nekorektas.

1.3.5. Bonitāte

Pašreiz MVR lietotajos audzes augšanas gaitas aktualizācijas modeļos bonitāte nav faktors, kas tieši ietekmē taksācijas rādītāju (D;H;G) izmaiņas 20 gadu laika periodam.

Bonitāti nosaka atbilstoši valdošajai sugai vai sugai un meža tipam atbilstoši tabulētajām vērtībām MK noteikumos.

Izmantotās bonitāšu skalas neatspoguļo audžu augšanas gaitu, tādēļ, audzes augšanas gaitā tās mainās. Būtu nepieciešams izveidot jaunu bonitāšu skalu, kas būtu balstīta uz Latvijā augošu koku augšanas gaitu un korekti atspoguļotu reālo meža elementu augstuma augšanas gaitu (bonitāte nemainītos augšanas gaitā).

1.3.6. Biezība

Pašreiz MVR lietotajos audzes augšanas gaitas aktualizācijas modeļos biezība nav faktors, kas tieši ietekmē taksācijas rādītāju (D;H;G) izmaiņas 20 gadu laika periodam.

Pašreizējā biezības aprēķināšanas variantā tiek ņemts vērā tikai audzes augstums un koku skaits vai šķērslaukums, kas īsti neatbilst teorijai: *Audzes biezība ir relatīvs lielums. Tā noteikšanai kā etalonu izmanto normālās audzes. Pēc M. Orlova definējuma, normālā ir dotās suqas, vecuma un formas audze, kas konkrētajos augšanas apstākļos uzskatāma par vispilnīgāko. Šādās audzēs ir pilnīgi izmantota augšanas telpa, koku vainagi savstarpēji saskaras, to projekcija pilnībā nosedz augsni un neatļauj augt nevienam liekam dotās suqas un vecuma kokam (P. Skudra, A. Dreimanis, 1993).*

Normālā veidā biezībai vajadzētu būt skaitlim $0 < \geq 1.0$, bet tā kā biezība aprēķināšanā izmantots tikai viens rādītājs (meža elementa augstums), tad aprēķinātā biezība bieži vien ir lielāka par 1.0.

Pašreiz biezība tiek aprēķināta kā faktiskā un normālā šķērslaukumu attiecību.

Būtu nepieciešams izstrādāt biezības aprēķināšanas algoritmus, kas būtu atkarīgi no:

- koku sugas,
- koku vecuma,
- bonitātes jeb kāda cita vietas auglības (ražības) rādītāja.

Diemžēl arī uz MSI datu bāzes korektus vienādojumus, kas ņemtu vērā visus iepriekš minētos faktorus, pagaidām nav iespējams izveidot.

2. Priekšlikumi mežaudžu sekundāro parametru aprēķināšanas algoritmiem

Darba uzdevums. Sagatavot priekšlikumus mežaudžu sekundāro algoritmu pilnveidošanai atbilstoši jaunākajām mežzinātnes nostādnēm, tostarp pētījuma „Latvijas meža resursu ilgtspējīgas, ekonomiski pamatotas izmantošanas un prognozēšanas modeļu izstrāde” atziņām, iesniegt tos apspriešanai ZM Meža departamentā.

Vienādojumi mežaudžu sekundāro parametru aprēķināšanai un augšanas gaitas modelēšanai izstrādāti uz MAF projekta „Latvijas meža resursu ilgtspējīgas, ekonomiski pamatotas izmantošanas un prognozēšanas modeļu izstrāde” un „Meža nozares kompetences centra” projekta "Metodes un tehnoloģijas meža kapitāla vērtības palielināšanai" pētījumu virziena „Mežaudžu augšanas gaitas un pieauguma noteikšana, izmantojot pārmērītos meža statistiskās inventarizācijas datus” iestrādņu pamata. Šī projekta ietvaros precizētas koeficientu vērtības, un jaunie vienādojumi izstrādāti no Meža statistiskās inventarizācijas atkārtoti uzmērītajiem parauglaukumu datiem.

2.1. Meža elementa vidējā augstuma aktualizācija

Izstrādāts vidējā kvadrātiskā caurmēra koka augstuma pieauguma vienādojums, kurš balstīts uz vispārinātās algebriskās diferences pieeju, tādējādi augstuma pieaugumu var prognozēt zinot tikai audzes augstumu un krūšaugstuma vecumu, bet nav nepieciešama informācija par bonitāti.

Vidējā augstuma aktualizācijai izmantots *Hossfeld IV* vienādojuma (Kiviste,1988) vispārinātās algebriskās diferences pieejas modelis (Krumland & Eng, 2005):

$$H_2 = 1.3 + \frac{A_2^{b_1}}{b_2 + 100b_3X_0 + X_0A_2^{b_1}} \quad (2.1.)$$

$$\text{kur } X_0 = \frac{\frac{A_1^{b_1}}{H_1 - 1.3} - b_2}{100b_3 + A_1^{b_1}} \quad (2.1.1.)$$

kur A_1 – krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda sākumā, gadi;
 A_2 – krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda beigās, gadi;
 H_1 – vidējais augstums aktualizācijas perioda sākumā, metri;
 H_2 – vidējais augstums aktualizācijas perioda beigās, metri;
 b_1 ; b_2 ; b_3 – empīriskie koeficienti, kas atkarīgi no meža elementa (2.1. tabula).

2.1. tabula

Meža elementa vidējā augstuma aktualizācijas modeļa koeficienti un statistiskie rādītāji

Meža elements	Koeficients	Koeficientu statistiskie rādītāji		Vienādojuma statistiskie rādītāji*								
		Vērtība	Standartklūda	MRES	AMRES	RMSE	MSE	MEF	VR	R	R ²	N
Priede	b1	1.113	.018	0.08	0.52	0.65	0.42	0.011	1.006	0.995	0.990	4083
	b2	-44.224	29.031									
	b3	21.107	13.243									
Egle 1.stāvs	b1	1.360	.022	0.23	0.70	0.87	0.75	0.024	0.968	0.989	0.978	3171
	b2	-47.284	18.709									
	b3	20.755	7.488									
Bērzs	b1	1.392	.018	0.17	0.75	0.97	0.94	0.027	0.965	0.987	0.973	3491
	b2	-34.054	9.278									
	b3	13.332	3.305									
Melnalksnis	b1	1.239	.049	0.12	0.75	0.94	0.88	0.047	0.947	0.976	0.953	887
	b2	-32.693	37.882									
	b3	13.271	14.260									
Apse	b1	1.206	.039	0.69	1.17	1.51	2.27	0.044	0.976	0.982	0.965	747
	b2	-10.093	9.775									
	b3	4.693	4.012									
Baltalksnis	b1	1.254	.042	0.11	0.82	1.02	1.04	0.061	1.034	0.970	0.941	754
	b2	-10.104	6.029									
	b3	3.494	1.785									
Egle 2.stāvs	b1	1.260	.036	0.13	0.63	0.79	0.62	0.041	0.940	0.980	0.961	2191
	b2	-62.116	47.780									
	b3	20.677	14.963									

* Vienādojums pārbaudīts uz MSI datu bāzes; MRES - vidējā novirze; AMRES - vidējā absolūtā novirze; RMSE – standartklūda; MSE - vidējā kvadrātiskā klūda; MEF - modeļa efektivitātes indekss; VR - dispersijas attiecība; R - korelācijas koeficients; R² - determinācijas indekss; N - parauglūkumu vai koku skaits.

Sakarības starp krūšaugstuma un faktisko vecumu atspoguļotas 2.2. tabulā, kas izveidotas balstoties uz stumbra analīžu datiem VPP projekta **Inovātīvu meža audzēšanas tehnoloģiju izstrāde mežsaimnieciskās ražošanas produktivitātes un mežsaimniecības konkurētspējas palielināšanai** ietvaros un LVMI Silava stumbra analīžu arhīva datiem (2.3. tabula).

2.2. tabula

Vecuma starpība starp krūšaugstuma un celma augstuma vecumu

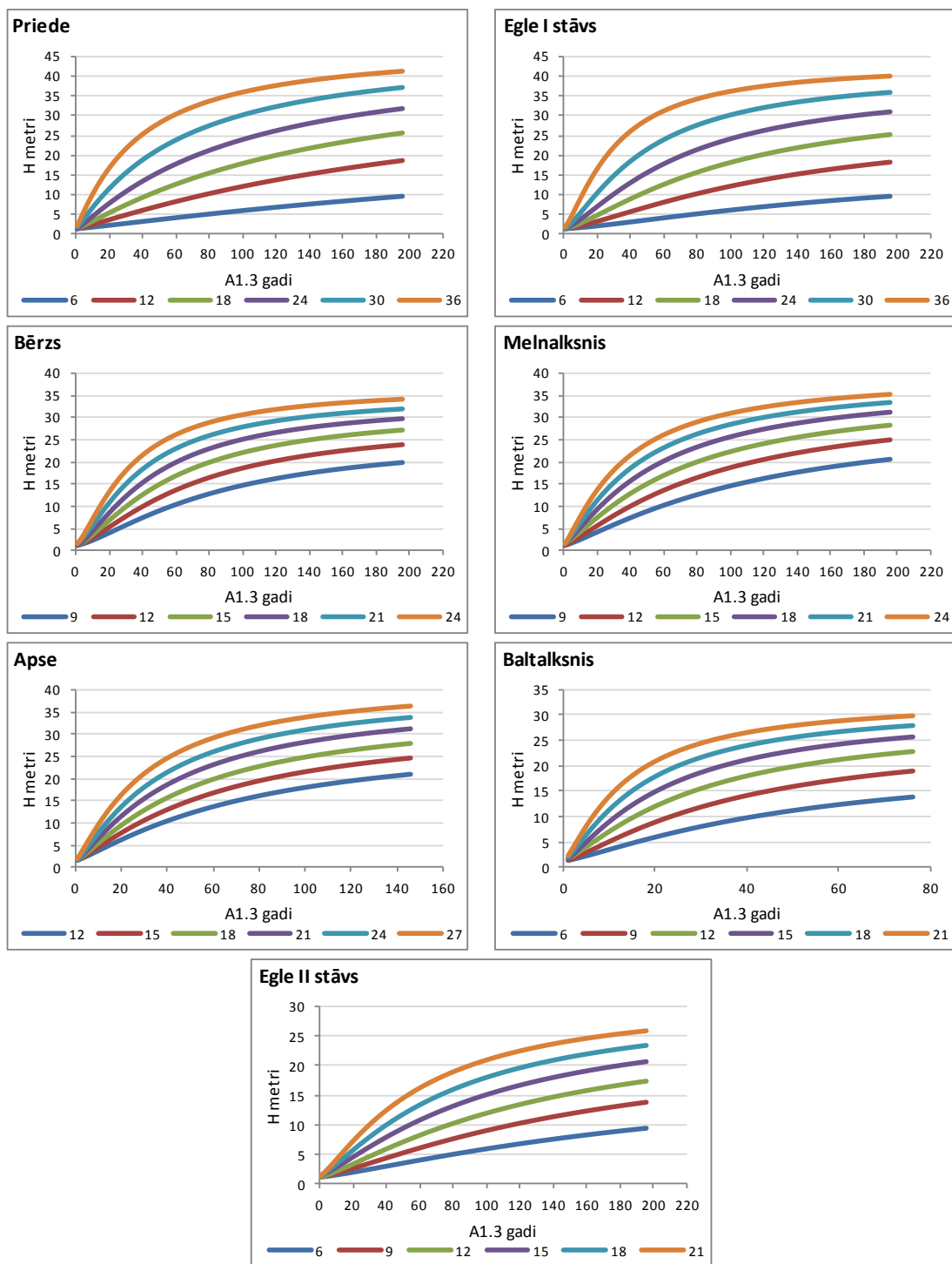
Suga	Bonitāte						
	Ia	I	II	III	IV	V	Va
Priede	4	5	7	9	12	17	22
Egle	6	8	10	12	14	18	22
Bērzs; Melnalksnis	3	3	4	4	5	5	5
Apse; Baltalksnis	2	2	2	2	2	2	2

2.3. tabula

Vecuma starpība starp krūšaugstuma un celma augstuma vecumu stumbra analīžu datus

Suga	Rādītāji	Bonitāte						Kopā
		Ia	I	II	III	IV	V	
Priede	Aritmētiski vidējais	4.58	5.83	5.95	7.20	8.60	19.83	5.64
	Minimums	2	3	3	5	5	11	2
	Maksimums	9	19	10	11	12	27	27
	Standartnovirze	1.46	2.70	2.01	3.03	2.51	6.74	3.17
	Koku skaits	130	90	44	5	5	6	280
Egle	Aritmētiski vidējais	6.47	9.68	11.08	12.50	12.40		8.27
	Minimums	0	3	3	6	6		0
	Maksimums	18	24	23	25	26		26
	Standartnovirze	2.75	4.68	6.02	6.26	8.08		4.54
	Koku skaits	141	88	24	10	5		268
Bērzs	Aritmētiski vidējais	3.23	4.12	4.50	3.08			3.64
	Minimums	1	1	2	1			1
	Maksimums	10	11	10	7			11
	Standartnovirze	1.58	2.08	2.48	1.55			1.91
	Koku skaits	113	81	18	13			225
Apse	Aritmētiski vidējais	2.30						2.30
	Minimums	1						1
	Maksimums	5						5
	Standartnovirze	1.08						1.08
	Koku skaits	70						70

Aproximētā vidējā augstuma augšanas gaita atspoguļota 2.1. attēlā.

2.1. attēls. Aproximētā vidējā augstuma augšanas gaita atkarībā no meža elementa un augstuma 100 gados (P;E), 50 gados (B;M;A) vai 20 gados (Ba)

2.2. Meža elementa vidējā caurmēra aktualizācija

Izstrādāts vidējā kvadrātiskā caurmēra pieauguma vienādojums, kurš balstīts uz vispārinātās algebriskās diferences pieeju, tādējādi augstuma pieaugumu var prognozēt zinot tikai audzes augstumu un vecumu, bet nav nepieciešama informācija par bonitāti.

Vidējā caurmēra aktualizācijai izmantots *Hossfeld IV* vienādojuma (Kiviste, 1988) vispārinātās algebriskās diferences pieejas modelis (Krumland & Eng, 2005):

$$D_2 = \frac{A_2^{b_1}}{b_2 \frac{N_1}{N_{max}} + 100b_3 X_0 + X_0 A_2^{b_1}} \quad (2.2.)$$

$$X_0 = \frac{\frac{A_1^{b_1}}{D_1} - b_2 \frac{N_1}{N_{max}}}{100b_3 + A_1^{b_1}} \quad (2.2.1.)$$

- kur A_1 – krūšaugstuma vecums pirmajā uzmērīšanas reizē, gadi;
 A_2 – krūšaugstuma vecums otrajā uzmērīšanas reizē, gadi;
 D_1 - caurmērs pirmajā uzmērīšanas reizē, cm;
 D_2 - caurmērs otrajā uzmērīšanas reizē, cm;
 N_1 – mežaudzes 1. stāva koku skaits, ha⁻¹;
 N_{max} – mežaudzes 1. stāva maksimālais koku skaits (2.8., 2.9. vienādojumi); ha⁻¹;
 $b_1; b_2; b_3$ – empīriskie koeficienti (2.4. tabula).

2.4. tabula.

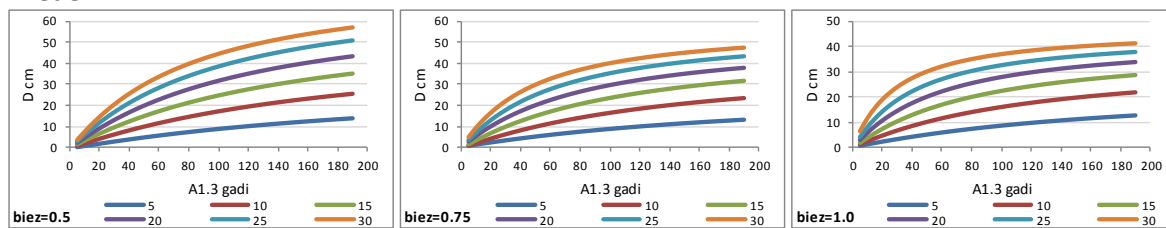
Meža elementa vidējā caurmēra aktualizācijas modeļa koeficienti un statistiskie rādītāji

Meža elements	Koeficients	Koeficientu statistiskie rādītāji		Vienādojuma statistiskie rādītāji*								
		Vērtība	Standartkļūda	MRES	AMRES	RMSE	MSE	MEF	VR	R	R ²	N
Priede	b1	1.067	.024	0.09	0.49	0.67	0.44	0.007	0.970	0.997	0.993	4033
	b2	-9.985	1.547									
	b3	5.035	.632									
Egle 1.stāvs	b1	1.089	.042	0.12	0.73	1.00	1.00	0.016	0.969	0.992	0.984	1674
	b2	-5.698	2.012									
	b3	4.617	1.064									
Bērzs	b1	1.043	.037	0.01	0.64	0.87	0.75	0.014	0.978	0.993	0.986	1964
	b2	-7.793	2.153									
	b3	3.652	.840									
Melnalksnis	b1	.912	.063	0.04	0.67	0.85	0.72	0.016	0.973	0.992	0.984	670
	b2	-1.444	.935									
	b3	1.388	.459									
Apse	b1	1.290	.071	0.04	0.94	1.30	1.68	0.016	0.963	0.992	0.984	541
	b2	-13.953	6.541									
	b3	9.786	3.506									
Baltalksnis	b1	1.399	.078	0.02	0.71	0.93	0.87	0.043	0.951	0.978	0.957	597
	b2	-8.395	2.464									
	b3	2.844	.567									
Egle 2.stāvs	b1	1.043	.050	0.18	0.60	0.84	0.71	0.038	0.882	0.983	0.966	970
	b2	-6.993	3.553									
	b3	3.029	1.098									

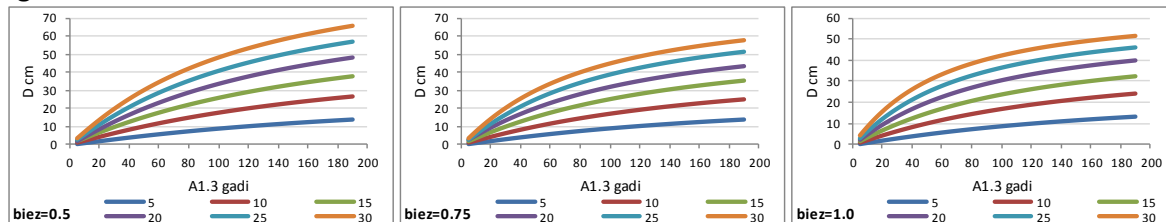
* Vienādojums pārbaudīts uz MSI datu bāzes; MRES - vidējā novirze; AMRES - vidējā absolūtā novirze; RMSE – standartkļūda; MSE - vidējā kvadrātiskā kļūda; MEF - modeļa efektivitātes indekss; VR - dispersijas attiecība; R - korelācijas koeficients; R² - determinācijas indekss; N - koku skaits.

Aproksimētā vidējā caurmēra augšanas gaita atspoguļota 2.2. attēlā.

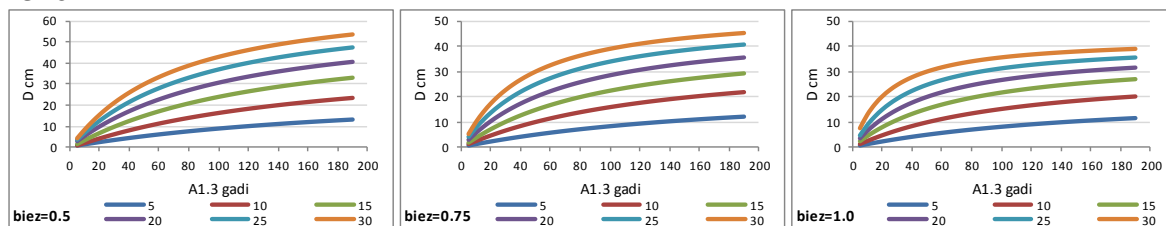
Priede

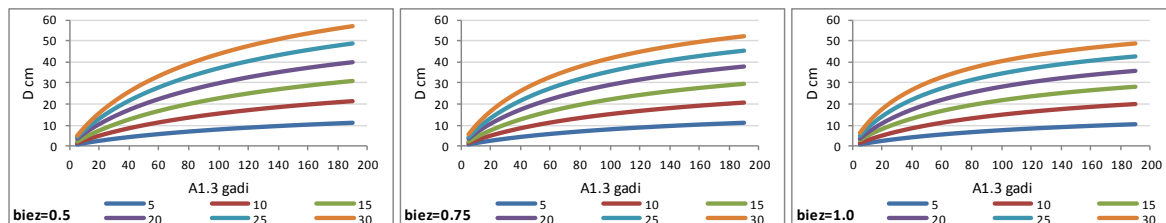
Egle

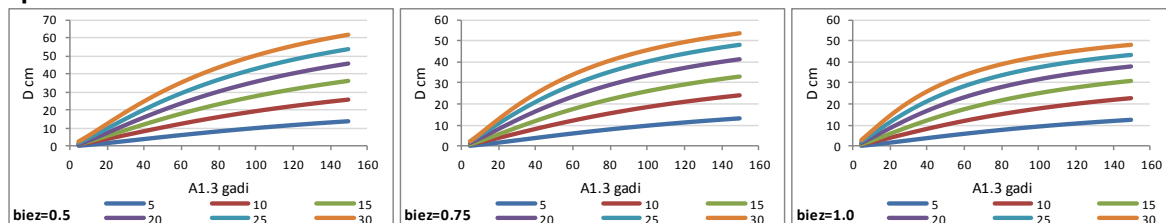
Bērzs

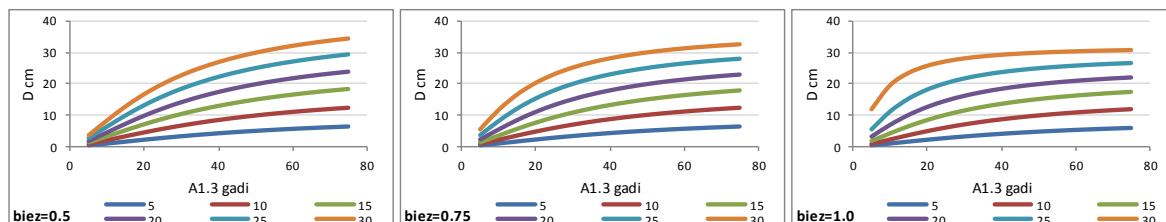
Melnalksnis

Apse

Baltalksnis

2.2. attēls. Aproximētā vidējā caurmēra augšanas gaita atkarībā no meža elementa un caurmēra 50 gados (biez – audzes 1. stāva koku skaita attiecība pret maksimālo koku skaitu (2.8. formula))

Krājas kopšanas ciršū radītās izmaiņas koku vidējā augstumā un vidējā caurmērā

Modeļos paredzēta ne tikai N un G, bet arī D, H maiņu kopšanas rezultātā un attiecīgi paredzot iespēju „simulēt”:

- Neitrāla atlase, kad kopšanas rezultātā D vidējais un H vidējais saglabājas tāds pats, samazinās G un N.

- Kopšana no apakšas, kad H vidējais un D vidējais pieaug, G un N samazinās.
- Kopšana no augšas, kad H vidējais, D vidējais, G un N samazinās.
- un 2) kombinācija -1) uz pievešanas ceļiem (līdz 20% no platības) un 2) pārējā platībā (šī pieeja gan nav attiecināma uz MSI parauglaukumu datiem)

Kopšanas cirtes veida un intensitātes raksturošanai izmanto sekojošus rādītājus (von Gadow, Hui, 1999):

Kopšanas cirte intensitāte

$$rG = \frac{G_{izc}}{G_{kop}}, \quad (2.3.)$$

kur rG – kopšanas cirtes intensitāte, 0 - 1
 G_{izc} – izcirsto koku šķērslaukums, m^2ha^{-1} ,
 G_{kop} – kopējais (sākotnējais) koku šķērslaukums, m^2ha^{-1}
 Kopšanas cirtes tips

$$NG = \frac{N_{izc}/N_{kop}}{G_{izc}/G_{kop}}, \quad (2.4.)$$

kur NG – kopšanas cirtes tips, (ja neitrāla atlase, tad $NG=1.0$; ja kopšana no apakšas, tad $NG > 1.0$; ja kopšana no augšanas, tad $NG < 1.0$)
 N_{izc} – izcirsto koku skaits, ha^{-1} ,
 N_{kop} – kopējais (sākotnējais) koku skaits, ha^{-1} ,
 G_{izc} – izcirsto koku šķērslaukums, m^2ha^{-1} ,
 G_{kop} – kopējais (sākotnējais) koku šķērslaukums, m^2ha^{-1}

Vidējā caurmēra pēc kopšanas cirtes aprēķināšanai izmanto sekojošu vienādojumu:

$$D = \sqrt{\frac{40000*(G_{kop}-G_{kop}*rG)}{\pi*(N_{kop}-N_{kop}*rG*NG)}} \quad (2.5.)$$

Aprēķinos var pieņemt, ka NG ir 1.1.

2.3. Meža elementa koku skaita aprēķins

Izstrādāts jauns algoritms atsevišķa meža elementa koku skaita izmaiņu modelēšanai atkarībā no meža elementa un audzes taksācijas rādītājiem:

$$n_{a+t} = \min(n_2; n_{max}) \quad (2.6.)$$

kur n_{a+t} – meža elementa koku skaits perioda beigās, ha^{-1} ;
 n_2 – divpakāpju atmiruma modeļa (2.7. vienādojums) meža elementa prognozētais koku skaits perioda beigās, ha^{-1} ;
 N_{max} – maksimālais mežaudzes koku skaits (2.8. vienādojums), ha^{-1}

Kokaudzes koku skaita izmaiņu aktualizācijā izmanto divpakāpju atmiruma modeli (Gonzalez et al., 2003):

$$n_2 = n_2 + \pi(n_1 - n_2) \quad (2.7.)$$

1. solis
$$\pi = \frac{1}{1+e^{-(a_0+a_1 \ln(d)+a_2 \ln(g)+a_3 G+a_4 BAL)}} \quad (2.7.1.)$$

2. solis 5 gadus ilgam periodam
$$n_2 = \left[n_1^{b_1} + b_2 \frac{a_1}{h} (a_2^{b_3} - a_1^{b_3}) \right]^{b_4} \quad (2.7.2.)$$

1-4 gadus ilgam periodam
$$n_2 = n_1 - \frac{n_1 - \left[n_1^{b_1} + b_2 \frac{a_1}{h} (a_2^{b_3} - a_1^{b_3}) \right]^{b_4}}{5} \quad (2.7.3.)$$

kur n_2 – meža elementa koku skaits perioda beigās, ha^{-1} ;
 n_1 – meža elementa koku skaits perioda sākumā, ha^{-1} (aprēķina pēc 2.10. formulas);
 π – varbūtība, ka nākošajos 5 gados izdzīvos visi koki;
 n_2 – prognozētais koku skaits ar algebriskās atšķirības atmiruma funkciju, ha^{-1} ;
 a_1, a_2 – meža elementa krūšaugstuma vecums attiecīgi perioda sākumā un perioda beigās, gadi;

d – meža elementa vidējais kvadrātiskais krūšaugstuma caurmērs, cm;
h – meža elementa vidējais augstums, m;
g – meža elementa šķērslaukums, m²ha⁻¹;
G – šķērslaukuma summa meža elementiem, kas vienādi vai lielāki par konkrēto meža elementu (ja 1. stāva meža elements, tad 1. stāva šķērslaukums, ja 2. stāva meža elements, tad 1. un 2. stāva šķērslaukuma summa), m²ha⁻¹;
BAL – to meža elementu šķērslaukuma summa, kas lielāki par konkrēto meža elementu (1. stāva meža elementiem – 0; 2. stāva meža elementiem – 1. stāva šķērslaukums), m²ha⁻¹;
a₀-a₄; b₁-b₄ – empīriskie koeficienti, kas atkarīgi no koku sugas (2.5. tabula)

Maksimālais meža elementu koku skaits pie noteikta audzes caurmēra un augstuma:

$$n_{max} = a_1 d^{a_2} h^{a_3} \quad (2.8.)$$

kur n_{max} – maksimālais meža elementu koku skaits, ha⁻¹
d – meža audzes vidējais kvadrātiskais krūšaugstuma caurmērs, cm
h – meža audzes vidējā kvadrātiskā caurmēra kokam atbilstošais augstums, m
a₁; a₂; a₃; – empīriskie koeficienti (2.5. tabula).

Meža audzes maksimālais koku skaits tiek aprēķināts kā atsevišķu meža elementu maksimālā koku skaita summa:

$$N_{max} = \frac{(k_{10}n_{max10} + k_{11}n_{max11} + k_{12}n_{max12} + k_{13}n_{max13} + k_{14}n_{max14})}{10} \quad (2.9.)$$

kur N_{max} – maksimālais meža audzes I stāva koku skaits, ha⁻¹;
 $n_{max11-14}$ – maksimālais atsevišķu meža elementu koku skaits, ha⁻¹;
 k_{11-14} – atsevišķa meža elementa sastāva koeficients.

2.5. tabula

Meža elementa koku skaita aktualizācijas modeļa empīriskie koeficienti un to statistiskie rādītāji

Meža elements	Rādītājs	2.7. vienādojums								2.8. vienādojums			
		a0	a1	a2	a3	a4	b1	b2	b3	b4	a1	a2	a3
Priede 1.stāvs	Vērtība	-6.757	3.298	-0.646	-0.072	0.000	0.665	0.023	1.319	1.457	83570	-1.366	-0.069
	Standartklūda	0.743	0.259	0.169	0.012		0.255	0.096	0.598	0.558	1.174	0.087	0.097
Egle 1.stāvs	Vērtība	-6.906	3.499	-1.552	0.000	0.000	0.533	0.007	1.449	1.805	103106	-1.381	-0.103
	Standartklūda	0.865	0.308	0.169			0.862	0.069	1.216	2.917	1.639	0.331	0.391
Bērzs 1.stāvs	Vērtība	-3.537	2.329	-1.287	-0.010	0.000	0.563	0.015	1.512	1.699	144400	-1.357	-0.302
	Standartklūda	0.500	0.216	0.148	0.010		0.308	0.077	0.744	0.929	1.148	0.071	0.094
Melnalksnis 1.stāvs	Vērtība	-10.393	4.694	-1.582	-0.010	0.000	0.547	0.003	1.784	1.766	197511	-1.314	-0.339
	Standartklūda	2.206	0.819	0.302	0.026		0.493	0.022	1.318	1.587	1.205	0.095	0.120
Apse 1.stāvs	Vērtība	-6.178	3.354	-1.519	-0.012	0.000	0.478	0.016	1.518	1.987	197511	-1.314	-0.339
	Standartklūda	1.539	0.646	0.451	0.033		1.266	0.248	1.864	5.243	1.205	0.095	0.120
Baltalksnis 1.stāvs	Vērtība	-3.401	1.733	-1.128	-0.022	0.000	0.521	8.693	0.400	1.799	197511	-1.314	-0.339
	Standartklūda	1.465	0.559	0.339	0.031		0.401	44.302	0.416	1.372	1.205	0.095	0.120
Egle 2.stāvs	Vērtība	-1.659	1.627	-1.439	0.000	-0.010	0.410	-3.295	0.329	2.434			
	Standartklūda	0.715	0.278	0.193		0.011	0.100	5.251	0.135	0.604			

2.6. tabula.

Meža elementa koku skaita aktualizācijas modeļa statistiskie rādītāji

Suga	Statistiskie rādītāji*								
	MRES	AMRES	RMSE	MSE	MEF	VR	R	R ²	N
Priede	13	49	99	9872	0.043	0.915	0.979	0.959	1059
Egle 1. stāvs	3	55	107	11502	0.078	0.906	0.960	0.922	706
Bērzs	16	75	210	44184	0.092	0.743	0.958	0.918	958
Melnalksnis	7	42	69	4760	0.030	0.938	0.985	0.971	209
Apse	-6	91	238	56123	0.046	0.938	0.977	0.954	134
Baltalksnis	66	199	402	161005	0.122	0.840	0.939	0.882	207
Egle 2. stāvs	-66	76	155	24144	0.128	1.254	0.960	0.921	675

* Vienādojums pārbaudīts uz MSI datu bāzes; MRES - vidējā novirze; AMRES - vidējā absolūtā novirze; RMSE – standartklūda; MSE - vidējā kvadrātiskā klūda; MEF - modeļa efektivitātes indekss; VR - dispersijas attiecība; R - korelācijas koeficients; R² - determinācijas indekss; N - elementu skaits

2.4. Šķērslaukums

Meža elementa nākošā perioda šķērslaukuma aprēķina kā funkciju no nākošā perioda meža elementa vidējā kvadrātiskā caurmēra un koku skaita pēc sekojoša vienādojuma:

$$G = \frac{\pi D^2 N}{40000} \quad \text{jeb} \quad N = \frac{G \cdot 40000}{\pi D^2} \quad (2.10.)$$

kur G – meža elementa šķērslaukums, $m^2 ha^{-1}$;
 D – meža elementa krūšaugstuma vidējais kvadrātiskais caurmērs, cm;
 N – meža elementa koku skaits, ha^{-1} .

Stāva (rindas) šķērslaukumu veido meža elementu šķērslaukumu summa, bet mežaudzes šķērslaukumu veido stāvu (rindu) šķērslaukumu summa.

2.5. Krāja

Meža elementa nākošā perioda krājas aprēķināšanai izmanto I. Liepas atsevišķa koka tilpuma formulu (Liepa, 1996):

$$M = \psi H^\alpha D^{\beta} l g H + \varphi N \quad (2.11.)$$

kur M – meža elementa krāja, $m^3 ha^{-1}$;
 H – meža elementa nākošā perioda vidējais augstums, m (2.1. vienādojums);
 D – meža elementa nākošā perioda vidējais krūšaugstuma caurmērs, cm (2.2. vienādojums);
 N – meža elementa nākošā perioda koku skaits, ha^{-1} (2.8. vienādojums);
 ψ ; α ; β ; φ – empīriskie koeficienti (2.7. tabula)

2.7. tabula

Krājas aprēķināšanas vienādojuma koeficienti

Sugu grupa	ψ	α	β	φ
priede, citas priedes, ciedru priede	1.6541×10^{-4}	0.56582	0.25924	1.59689
egle, lapegle, citas egles, baltegle, kadikis	2.3106×10^{-4}	0.78193	0.34175	1.18811
bērzs, liepa	0.9090×10^{-4}	0.71677	0.16692	1.75701
apse, papele, vītols, blīgzna	0.5020×10^{-4}	0.92625	0.02221	1.95538
meļnalksnis	0.7950×10^{-4}	0.77095	0.13505	1.80715
baltalksnis, pīlādzis, ieva	0.7450×10^{-4}	0.81295	0.06935	1.85346
ozols, dižskābardis, skābardis	1.3818×10^{-4}	0.56512	0.14732	1.81336
osis, goba, vīksna, kļava	0.8530×10^{-4}	0.73077	0.0682	1.91124

Formula izmantojama $1.5 \leq H \leq 40m$, $1.5 \leq D \leq 60cm$.

Otrs variants ir lietot veidaugstumu (1.5.tabula), krāju aprēķinot atbilstoši formulai

$$M = G \cdot HF \quad (2.12.)$$

M – meža elementa krāja, $m^3 ha^{-1}$.

G = meža elementa šķērslaukums, $m^2 ha^{-1}$.

HF – veidaugstums (1.5.tabula).

Formula izmantojama $9 \leq H \leq 40m$.

Pašreiz Meža Nozares Kompetences Centra projekta ietvaros MNKC sadarbojoties ar LLU Meža fakultāti izstrādā jaunus koku tilpuma aprēķināšanas vienādojumus. Iespējams, ka tie nākotnē varētu aizstāt pašreizējos vienādojumus.

Kā vienā, tā otrā gadījumā stāva krāju veido meža elementu krāju summa, bet mežaudzes krāju veido stāvu krāju summa.

2.6. Bonitāte

Arī jaunajos modeļos bonitāte nav aktualizācijas modeļu ietekmējošs faktors.

Bonitāte pagaidām tiek atstāta nemainīga (kā noteiktas MK noteikumi Nr. 88 **Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprītes noteikumi**), ko aprēķina kā sekundāru lielumu katrā aktualizācijas perioda laikā, jo balstoties uz šo rādītāju likumdošanā tiek reglamentēti vairāki mežsaimnieciskie pasākumi (piem., cirtmeta vecums, mērķa caurmērs). Šajā gadījumā gan nepieciešams tabulas precizēt, novēršot acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas. Faktiski var arī atvasāju tabulu un ātraudzīgo lapu koku tabulu apvienot vienā. Mūsu priekšlikums ir atsākt agrāk lietotās bonitāšu aprēķināšanas formulas 1.9. izmantošanu bonitātes aprēķināšanā.

2.7. Biezība

Audzies biezības aprēķināšanas metodika netiek mainīta, un biezība tiek aprēķināta kā sekundārs lielums katrā aktualizācijas perioda laikā.

Meža elementa biezību aprēķina pēc 1.10. formulas. G_n aprēķina pēc 1.10.1. formulas vai izmantojot 2.13. formulu.

Normālā šķērslaukuma tabulas var papildināt līdz 2m augstumam, izmantojot vērtības, kas atspoguļotas Tretjakova normālo šķērslaukumu tabulā (Моисеев, 1970) 2.8. tabula.

2.8. tabula

Normālā šķērslaukuma vērtības atkarībā no valdošās sugas pēc (Моисеев, 1970) (noapaļotas vērtības)

Suga\H	2	3	4	5	6	7	8	9
P	5	9	13	15	18	21	23	25
E	5	8	11	13	16	18	19	21
B	4	7	9	11	12	13	14	15
A	4	8	10	12	14	15	17	18

Otra alternatīva Normālā šķērslaukuma aprakstam izmantot sekojošu sakarību:

$$G_n = \frac{a+b*H}{(1+c*H+d*H^2)} \quad 2.13.$$

G – normālais šķērslaukums $m^2 ha^{-1}$,

H – meža elementa vidējais augstums, m

a, b, c, d no sugas atkarīgi koeficienti (2.9. tabula)

2.9. tabula

Normālā šķērslaukuma aprēķināšanas vienādojuma koeficienti

Koeficienti	Suga					
	Priede	Egle	Bērzs	Apse	Ozols	Osis
a	-8.986727	-3.921272	0.440163	-0.350392	-6.422799	-23.491917
b	7.458082	4.902251	2.455578	3.128384	4.068017	9.686411
c	0.146512	0.117673	0.059389	0.068662	0.095599	0.319453
d	0.000327	-0.001259	-0.000648	-0.000825	-0.000751	-0.001876

Objektīvākai koku konkurences raksturošanai audzē ieteicams lietot maksimālo koku skaitu. Maksimālā koku skaita aprēķināšanai izmanto 2.7. vienādojumu, no kura attiecīgi var aprēķināt maksimālo šķērslaukumu (2.9. vienādojums). Maksimālā koku skaita un šķērslaukuma tabulētās vērtības atspoguļotas 2.10.-2.17. tabulās.

2.10. tabula

Maksimālais koku skaits (ha⁻¹) priežu audzēs

H (m)	D (cm)																														
	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52					
2	30918																														
3	30066	11668																													
4	29475	11438																													
5		11264	6475																												
6		11123	6394	4317																											
7			6326	4271	3149																										
8			6268	4232	3120																										
9			6218	4198	3095	2413																									
10				4167	3073	2395																									
11				4140	3052	2380	1928																								
12					3034	2365	1916	1597																							
13					3018	2352	1906	1588	1352																						
14					3002	2340	1896	1580	1345	1165																					
15						2329	1887	1573	1339	1160																					
16						2319	1879	1566	1333	1154	1013																				
17							1871	1559	1327	1150	1009	896																			
18							1864	1553	1322	1145	1005	893																			
19							1857	1547	1317	1141	1002	889	797																		
20								1542	1313	1137	998	886	794	718																	
21									1308	1133	995	883	792	716	651	596															
22									1304	1129	991	880	789	713	649	594															
23									1300	1126	988	878	787	711	647	593	545														
24										1123	986	875	785	709	645	591	544	503													
25										1119	983	873	782	707	643	589	542	502	466												
26										1116	980	870	780	705	642	588	541	500	465	433											
27											978	868	778	703	640	586	539	499	463	432											
28											975	866	776	702	638	585	538	498	462	431	403										
29												864	774	700	637	583	537	497	461	430	402	378									
30													773	698	635	582	536	495	460	429	401	377	354								
31														771	697	634	580	534	494	459	428	400	376	354	334	316					
32															695	633	579	533	493	458	427	400	375	353	333	315	298				
33															694	631	578	532	492	457	426	399	374	352	332	314	298				
34																630	577	531	491	456	425	398	373	351	332	314	297				
35																629	576	530	490	455	424	397	373	351	331	313	297				
36																627	575	529	489	454	424	396	372	350	330	312	296				
37																	573	528	488	453	423	396	371	349	330	312	295				
38																	572	527	487	453	422	395	371	349	329	311	295				
39																		526	486	452	421	394	370	348	328	311	294				
40																		525	486	451	421	393	369	347	328	310	294				

2.11. tabula

Maksimālais koku skaits (ha⁻¹) egļu audzēs

H (m)	D (cm)																															
	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52						
2	36840																															
3	35329	13560																														
4	34295	13163																														
5		12863	7347																													
6		12623	7210	4845																												
7			7096	4769	3504																											
8			6998	4703	3456																											
9			6914	4646	3414	2654																										
10				4596	3377	2625																										
11				4551	3344	2599	2101																									
12					3314	2576	2082	1731																								
13					3287	2555	2065	1717	1459																							
14					3262	2535	2049	1704	1448	1252																						
15						2517	2034	1692	1438	1243																						
16						2501	2021	1681	1428	1235	1082																					
17							2008	1670	1419	1227	1076	954																				
18							1997	1660	1411	1220	1069	948																				
19							1985	1651	1403	1213	1063	943	844																			
20								1642	1396	1207	1058	938	840	758																		
21										1389	1201	1052	933	836	754	686	627															
22										1382	1195	1047	929	832	751	682	624															
23										1376	1189	1043	924	828	747	679	621	571														
24											1184	1038	920	824	744	676	619	569	526													
25											1179	1034	917	821	741	673	616	566	523	486												
26											1174	1029	913	817	738	671	613	564	521	484	451											
27												1025	909	814	735	668	611	562	519	482	449											
28												1022	906	811	732	666	609	560	517	480	447	418										
29													903	808	729	663	607	558	516	478	446	417	391									
30														805	727	661	604	556	514	477	444	415	389	366								
31															803	724	659	602	554	512	475	443	414	388	365	344	325					
32																722	656	600	552	510	474	441	412	387	364	343	324	307				
33																720	654	599	550	509	472	440	411	386	363	342	323	306				
34																	652	597	549	507	471	438	410	384	361	341	322	305				
35																	650	595	547	506	469	437	409	383	360	340	321	304				
36																	649	593	546	504	468	436	407	382	359	339	320	303				
37																		592	544	503	467	435	406	381	358	338	319	302				
38																			590	543	501	465	433	405	380	357	337	318	302			
39																				541	500	464	432	404	379	356	336	318	301			
40																					540	499	463	431	403	378	355	335	317	300		

2.12. tabula

Maksimālais koku skaits (ha⁻¹) bērzu audzēs

H (m)	D (cm)																																			
	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52										
2	45725																																			
3	40451	15795																																		
4	37083	14479																																		
5		13535	7808																																	
6		12809	7389	5001																																
7			7053	4774	3527																															
8			6774	4585	3387																															
9			6537	4425	3269	2552																														
10				4286	3166	2472																														
11				4164	3076	2402	1949																													
12					2997	2340	1898	1584																												
13					2925	2284	1853	1546	1318																											
14					2860	2233	1812	1512	1288	1117																										
15						2187	1775	1480	1262	1094																										
16						2145	1740	1452	1237	1073	943																									
17							1709	1425	1215	1053	925	822																								
18							1679	1401	1194	1035	910	808																								
19							1652	1378	1175	1018	895	795	713																							
20								1357	1157	1003	881	783	702	635																						
21									1140	988	868	771	692	626	570	522																				
22									1124	974	856	761	682	617	562	515																				
23									1109	961	845	751	673	609	554	508	468																			
24										949	834	741	665	601	547	502	462	427																		
25										937	824	732	657	594	541	495	456	422	392																	
26										926	814	723	649	587	534	490	451	417	388	362																
27											805	715	641	580	528	484	446	412	383	358																
28											796	707	634	574	522	479	441	408	379	354	331															
29												700	628	568	517	474	436	404	375	350	327	307														
30													621	562	512	469	432	400	371	346	324	304	287													
31														615	556	507	464	428	396	368	343	321	301	284	268	253										
32															551	502	460	423	392	364	340	318	298	281	265	251	238									
33															546	497	455	420	388	361	337	315	296	278	263	249	236									
34																493	451	416	385	358	333	312	293	276	260	246	234									
35																488	447	412	381	354	331	309	290	273	258	244	232									
36																484	444	409	378	351	328	307	288	271	256	242	230									
37																	440	405	375	348	325	304	286	269	254	240	228									
38																		436	402	372	346	322	302	283	267	252	238	226								
39																				399	369	343	320	299	281	265	250	236	224							
40																					396	366	340	317	297	279	263	248	235	222						

2.13. tabula

Maksimālais koku skaits (ha⁻¹) apšu, melnalkšņu un baltalkšņu audzēs

H (m)	D (cm)																											
	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52		
2	62766																											
3	54695	21992																										
4	49607	19946																										
5		18491	10852																									
6		17381	10200	6989																								
7			9680	6632	4946																							
8			9251	6338	4727																							
9			8889	6090	4542	3574																						
10				5876	4382	3448																						
11				5689	4243	3339	2726																					
12					4119	3242	2647	2221																				
13					4009	3155	2576	2161	1851																			
14					3909	3076	2512	2108	1805	1572																		
15						3005	2454	2059	1764	1535																		
16						2940	2401	2014	1725	1502	1325																	
17							2352	1973	1690	1472	1298	1158																
18							2307	1935	1658	1443	1273	1136																
19							2265	1900	1628	1417	1250	1115	1004															
20								1867	1599	1393	1229	1096	986	895														
21									1573	1370	1208	1078	970	880	804	738												
22									1549	1348	1190	1061	955	866	791	727												
23									1525	1328	1172	1045	941	853	779	716	661											
24										1309	1155	1030	927	841	768	706	652	605										
25										1291	1139	1016	914	830	758	696	643	596	555									
26										1274	1124	1002	902	819	748	687	634	588	548	512								
27											1110	990	891	808	738	678	626	581	541	506								
28											1096	978	880	798	729	670	618	574	534	500	468							
29												966	870	789	720	662	611	567	528	494	463	435						
30													860	780	712	654	604	560	522	488	458	430	406					
31														850	771	704	647	597	554	516	483	453	426	402	380	360		
32															763	697	640	591	548	511	477	448	421	397	376	356	338	
33															755	690	633	585	543	505	472	443	417	393	372	352	335	
34																683	627	579	537	500	468	439	413	389	368	349	331	
35																676	621	573	532	495	463	434	409	385	364	345	328	
36																669	615	568	527	491	459	430	405	382	361	342	325	
37																	609	563	522	486	454	426	401	378	358	339	322	
38																	604	558	517	482	450	422	397	375	354	336	319	
39																		553	513	478	446	419	394	371	351	333	316	
40																		548	508	473	443	415	390	368	348	330	313	

Maksimālais šķērslaukums ($\text{m}^2 \text{ha}^{-1}$) priežu audzēs

H (m)	Gnorm	D (cm)																										
		2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	
6	16		14	18	22																							
7	21			18	21	25																						
8	23			18	21	25																						
9	25			18	21	24	27																					
10	27				21	24	27																					
11	28				21	24	27	30																				
12	29					24	27	30	32																			
13	30					24	27	29	32	34																		
14	31					24	26	29	32	34	37																	
15	32						26	29	32	34	36																	
16	32						26	29	31	34	36	39																
17	33							29	31	34	36	38	41															
18	33							29	31	34	36	38	40															
19	34							29	31	34	36	38	40	42														
20	34								31	33	36	38	40	42	44													
21	35									33	36	38	40	42	44	46	48											
22	35									33	35	38	40	42	44	46	48											
23	36									33	35	38	40	42	44	46	48	50										
24	36										35	37	40	42	44	46	48	49	51									
25	36										35	37	39	42	44	45	47	49	51	53								
26	37										35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	54							
27	37											37	39	41	43	45	47	49	51	53	54							
28	37											37	39	41	43	45	47	49	51	52	54	56						
29	37												39	41	43	45	47	49	51	52	54	56	57					
30	38													41	43	45	47	49	50	52	54	56	57	59				
31	38													41	43	45	47	49	50	52	54	55	57	59	60	62		
32	38														43	45	47	48	50	52	54	55	57	59	60	62	63	
33	39														43	45	46	48	50	52	54	55	57	59	60	62	63	
34	39															45	46	48	50	52	53	55	57	58	60	62	63	
35	39															44	46	48	50	52	53	55	57	58	60	61	63	
36	39															44	46	48	50	52	53	55	57	58	60	61	63	
37	39																46	48	50	51	53	55	56	58	60	61	63	
38	40																46	48	50	51	53	55	56	58	60	61	63	
39	40																	48	50	51	53	55	56	58	59	61	63	
40	40																		48	49	51	53	55	56	58	59	61	62

2.15. tabula

Maksimālais šķērslaukums ($\text{m}^2 \text{ha}^{-1}$) egļu audzēs

H (m)	Gnorm	D (cm)																												
		2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52			
6	16		16	20	24																									
7	17			20	24	28																								
8	19			20	24	27																								
9	20			20	23	27	30																							
10	22				23	27	30																							
11	23				23	26	29	32																						
12	24					26	29	32	35																					
13	26					26	29	32	35	37																				
14	27					26	29	32	34	37	39																			
15	28						28	31	34	37	39																			
16	29						28	31	34	36	39	41																		
17	30							31	34	36	39	41	43																	
18	31							31	33	36	38	41	43																	
19	32							31	33	36	38	40	43	45																
20	33								33	36	38	40	42	45	47															
21	34									35	38	40	42	44	46	48	50													
22	35									35	38	40	42	44	46	48	50													
23	36									35	37	40	42	44	46	48	50	52												
24	37										37	39	42	44	46	48	50	52	54											
25	38										37	39	41	44	46	48	50	51	53	55										
26	39										37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57									
27	40											39	41	43	45	47	49	51	53	55	56									
28	41											39	41	43	45	47	49	51	53	54	56	58								
29	41												41	43	45	47	49	51	52	54	56	58	59							
30	42													43	45	47	49	50	52	54	56	58	59	61						
31	43													43	45	47	48	50	52	54	56	57	59	61	62	64				
32	44														44	46	48	50	52	54	55	57	59	60	62	64	65			
33	45															44	46	48	50	52	54	55	57	59	60	62	63	65		
34	45																46	48	50	52	53	55	57	58	60	62	63	65		
35	46																46	48	50	51	53	55	57	58	60	61	63	65		
36	47																46	48	50	51	53	55	56	58	60	61	63	64		
37	47																	48	49	51	53	55	56	58	60	61	63	64		
38	48																		47	49	51	53	54	56	58	59	61	63	64	
39	49																			49	51	53	54	56	58	59	61	62	64	
40	50																				49	51	52	54	56	57	59	61	62	64

2.16. tabula

Maksimālais šķērslaukums ($m^2 ha^{-1}$) bērzu audzēs

H (m)	Gnorm	D (cm)																															
		2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52						
6	12		16	21	25																												
7	13			20	24	28																											
8	14			19	23	27																											
9	15			18	22	26	29																										
10	16				22	25	28																										
11	17				21	24	27	30																									
12	18					24	26	29	32																								
13	19					23	26	29	31	34																							
14	20					22	25	28	30	33	35																						
15	21						25	27	30	32	34																						
16	22						24	27	29	31	34	36																					
17	23							26	29	31	33	35	37																				
18	24							26	28	30	33	35	37																				
19	25							25	28	30	32	34	36	38																			
20	26								27	29	31	33	35	37	39																		
21	27									29	31	33	35	37	39	40	42																
22	27									29	31	33	34	36	38	40	41																
23	28									28	30	32	34	36	37	39	41	42															
24	29										30	32	34	35	37	39	40	42	44														
25	30										29	31	33	35	37	38	40	41	43	44													
26	31										29	31	33	34	36	38	39	41	42	44	45												
27	31											31	32	34	36	37	39	40	42	43	45												
28	32											30	32	34	35	37	38	40	42	43	44	46											
29	33												32	33	35	37	38	40	41	43	44	45	47										
30	34													33	35	36	38	39	41	42	44	45	46	48									
31	34														33	34	36	37	39	40	42	43	44	46	47	48	50						
32	35															34	35	37	38	40	41	43	44	45	47	48	49	51					
33	36																34	35	37	38	40	41	42	44	45	46	48	49	50				
34	36																	35	36	38	39	41	42	43	45	46	47	48	50				
35	37																		35	36	37	39	40	42	43	44	45	47	48	49			
36	38																			34	36	37	38	40	41	43	44	45	46	48	49		
37	38																				35	37	38	40	41	42	43	45	46	47	48		
38	39																					35	36	38	39	41	42	43	44	46	47	48	
39	40																						36	38	39	40	41	43	44	45	46	48	
40	40																							36	37	39	40	41	42	44	45	46	47

Maksimālais šķērslaukums ($m^2 ha^{-1}$) apšu, melnalkšņu un baltalkšņu audzēs

H (m)	Gnorm	D (cm)																												
		2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52			
6	13		22	29	35																									
7	15			27	33	39																								
8	16			26	32	37																								
9	18			25	31	36	40																							
10	19				30	34	39																							
11	20				29	33	38	42																						
12	22					32	37	41	45																					
13	23					31	36	40	43	47																				
14	24					31	35	39	42	46	49																			
15	25						34	38	41	45	48																			
16	26						33	37	40	44	47	50																		
17	27							36	40	43	46	49	52																	
18	29							36	39	42	45	48	51																	
19	30							35	38	41	45	48	50	53																
20	31								38	41	44	47	50	52	55															
21	32									40	43	46	49	52	54	57	59													
22	33									39	42	45	48	51	53	56	58													
23	34									39	42	45	47	50	53	55	58	60												
24	35										41	44	47	49	52	54	57	59	62											
25	36										41	43	46	49	51	54	56	58	61	63										
26	37										40	43	45	48	50	53	55	58	60	62	64									
27	38											42	45	47	50	52	55	57	59	61	64									
28	38											42	44	47	49	52	54	56	58	61	63	65								
29	39												44	46	49	51	53	55	58	60	62	64	66							
30	40													46	48	50	53	55	57	59	61	63	65	67						
31	41														45	47	50	52	54	56	59	61	63	65	67	69	71			
32	42															47	49	51	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72		
33	43															46	49	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69	71		
34	44																48	50	53	55	57	59	61	63	65	67	68	70		
35	44																48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70		
36	45																47	49	52	54	56	58	60	62	63	65	67	69		
37	46																	49	51	53	55	57	59	61	63	65	67	68		
38	47																		49	51	53	55	57	59	60	62	64	66	68	
39	48																			50	52	54	56	58	60	62	64	65	67	
40	48																				50	52	54	56	58	59	61	63	65	67

2.8. Aktualizācijas modeļu lietošana

Meža elementu taksācijas rādītāju aktualizācijā izmantotie algoritmi ir divos variantos atkarībā no meža elementa krūšaugstuma vecuma:

- meža elementiem, kuriem krūšaugstuma vecums ir vismaz pieci gadi;
- meža elementiem, kuriem krūšaugstuma vecums ir mazāks par pieciem gadiem,

2.8.1. Meža elementa krūšaugstuma vecums pieci gadi un vairāk

Meža elementa vidējā augstuma aktualizācija

Formula meža elementa vidējā augstuma izmaiņu aktualizācijai (2.1.; 2.1.1. vienādojumi) MS Excel formātā:

$$H_2 = 1.3 + A_2 \cdot b_1 / (b_2 + b_3 \cdot 100 \cdot ((A_1 \cdot b_1 / (H_1 - 1.3) - b_2) / (b_3 \cdot 100 + A_1 \cdot b_1)) + ((A_1 \cdot b_1 / (H_1 - 1.3) - b_2) / (b_3 \cdot 100 + A_1 \cdot b_1)) \cdot A_2 \cdot b_1)$$

kur A_1 ; A_2 – krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda sākumā un beigās, gadi;
 H_1 ; H_2 – vidējais augstums aktualizācijas perioda sākumā un beigās, metri;
 b_1 ; b_2 ; b_3 – empīriskie koeficienti, kas atkarīgi no meža elementa (2.18. tabula).
 Sakarība starp krūšaugstuma vecumu un celma augstuma vecumu 2.19. tabula).

2.18. tabula

Meža elementa vidējā augstuma aktualizācijas modeļa koeficienti

Koeficients	Priede	Egle	Bērzs	Melnalksnis	Apse	Baltalksnis	Egle 2. stāvs
b1	1.113	1.360	1.392	1.239	1.206	1.254	1.260
b2	-44.224	-47.284	-34.054	-32.693	-10.093	-10.104	-62.116
b3	21.107	20.755	13.332	13.271	4.693	3.494	20.677

2.19. tabula

Vecuma starpība starp krūšaugstuma un celma augstuma vecumu

Suga	Bonitāte						
	Ia	I	II	III	IV	V	Va
Priede	4	5	7	9	12	17	22
Egle	6	8	10	12	14	18	22
Bērzs; Melnalksnis	3	3	4	4	5	5	5
Apse; Baltalksnis	2	2	2	2	2	2	2

Meža elementa vidējā caurmērā aktualizācija

Formula meža elementa vidējā kvadrātiskā krūšaugstuma caurmēra izmaiņu aktualizācijai (2.2.; 2.2.1.; 2.8.; 2.9. vienādojumi) MS Excel formātā:

$$D_2 = A_2 \cdot b_1 / (b_2 \cdot N_1 / c_1 \cdot D_1 \cdot c_2 \cdot H_1 \cdot c_3 + b_3 \cdot 100 \cdot ((A_1 \cdot b_1 / D_1 - b_2 \cdot N_1 / c_1 \cdot D_1 \cdot c_2 \cdot H_1 \cdot c_3) / (b_3 \cdot 100 + A_1 \cdot b_1)) + ((A_1 \cdot b_1 / D_1 - b_2 \cdot N_1 / c_1 \cdot D_1 \cdot c_2 \cdot H_1 \cdot c_3) / (b_3 \cdot 100 + A_1 \cdot b_1)) \cdot A_2 \cdot b_1)$$

kur A_1 ; A_2 – krūšaugstuma vecums aktualizācijas perioda sākumā un beigās, gadi;
 D_1 ; D_2 – vidējais caurmērs aktualizācijas perioda sākumā un beigās, centimetri;
 N_1 – mežaudzes pirmā stāva koku skaits, ha⁻¹;
 H_1 – vidējais augstums aktualizācijas perioda sākumā, metri;
 b_1 ; b_2 ; b_3 ; c_1 ; c_2 ; c_3 – empīriskie koeficienti, kas atkarīgi no meža elementa (2.20. tabula).

Meža elementa vidējā caurmēra aktualizācijas modeļa koeficienti

Koeficients	Priede	Egle	Bērzs	Melnalksnis	Apse	Baltalksnis	Egle 2. stāvs
b1	1.067	1.089	1.043	0.912	1.290	1.399	1.043
b2	-9.985	-5.698	-7.793	-1.444	-13.953	-8.395	-6.993
b3	5.035	4.617	3.652	1.388	9.786	2.844	3.029
c1	100829	142097	208871	280802	280802	280802	
c2	-1.353	-1.359	-1.354	-1.314	-1.314	-1.314	
c3	-0.092	-0.177	-0.374	-0.397	-0.397	-0.397	

Meža elementa šķērslaukuma aktualizācija

Formulas šķērslaukuma izmaiņu aktualizācijai (atbilstoši 2.6., 2.7., 2.7.1., 2.7.2., 2.7.3., 2.8. 2.9. un 2.10. vienādojumam) MS Excel formātā:

$$1. \quad g_2 = \pi() \cdot d_2^2 \cdot n_2 / 40000$$

$$1.1. \quad n_2 = \min(n_{apr2}; n_{max2})$$

$$1.1.1. \quad n_{apr2} = n_2 \cdot \pi \cdot (n_1 - n_2)$$

$$1.1.1.1. \quad \pi = 1 / (1 + \exp(-a_0 + a_1 \cdot \ln(d_1) + a_2 \cdot \ln(g_1) + a_3 \cdot G_1 + a_4 \cdot BAL))$$

$$1.1.1.2. \quad n_2 = (n_1^{b_1} + b_2 \cdot t_1 / h_1 \cdot (t_2^{b_3} - t_1^{b_3}))^{b_4}$$

$$1.1.2. \quad n_{max2} = (k_{10} \cdot n_{max10} + k_{11} \cdot n_{max11} + k_{12} \cdot n_{max12} + k_{13} \cdot n_{max13} + k_{14} \cdot n_{max14}) / 10$$

$$1.1.2.1. \quad n_{max2(10-14)} = c_1 \cdot d_{(10-14)}^{c_2} \cdot h_{(10-14)}^{c_3}$$

kur g_2 – meža elementa šķērslaukums aktualizācijas perioda beigās, $m^2 ha^{-1}$;

$\pi()$ – 3.14159...

d_2 – meža elementa prognozētais vidējais caurmērs aktualizācijas perioda beigās, cm;

n_2 – meža elementa prognozētais koku skaits perioda beigās, ha^{-1}

n_{apr2} – pēc divpakāpju atmiruma modeļa meža elementa prognozētais koku skaits aktualizācijas perioda beigās, ha^{-1} ;

n_{max2} – maksimālais meža audzes 1. stāva koku skaits aktualizācijas perioda beigās, ha^{-1}

n_1 – meža elementa koku skaits aktualizācijas perioda sākumā, ha^{-1} ;

π – varbūtība, ka nākošajos 5 gados izdzīvos visi meža elementa koki;

n_2 – prognozētais koku skaits ar algebriskās atšķirības atmiruma funkciju, ha^{-1} ;

t_1 ; t_2 – meža elementa krūšaugstuma vecums attiecīgi aktualizācijas perioda sākumā un beigās, gadi;

d_1 – meža elementa vidējais kvadrātiskais krūšaugstuma caurmērs aktualizācijas perioda sākumā, cm;

h_1 – meža elementa vidējais augstums aktualizācijas perioda sākumā, m;

g_1 – meža elementa šķērslaukums aktualizācijas perioda sākumā, $m^2 ha^{-1}$;

G_1 – šķērslaukuma summa meža elementiem, kas vienādi vai lielāki par konkrēto meža elementu (ja 1. stāva meža elements, tad 1. stāva šķērslaukums, ja 2. stāva meža elements, tad 1. un 2. stāva šķērslaukuma summa), $m^2 ha^{-1}$;

BAL – to meža elementu šķērslaukuma summa aktualizācijas perioda sākumā, kas lielāki par konkrēto meža elementu (1. stāva meža elementiem – 0; 2. stāva meža elementiem – 1. stāva šķērslaukums), $m^2 ha^{-1}$;

$n_{max(10-14)}$ – maksimālais atsevišķu meža elementu koku skaits, ha^{-1} ;

$k_{(10-14)}$ – atsevišķa meža elementa sastāva koeficients;

$d_{(10-14)}$ – atsevišķa meža elementa vidējais caurmērs, cm;

$h_{(10-14)}$ – atsevišķa meža elementa vidējais augstums, m;

a_0 – a_4 ; b_1 – b_4 – empīriskie koeficienti, kas atkarīgi no koku sugas (2.21. tabula).

Meža elementa šķērslaukuma aktualizācijas modeļa koeficienti

Suga	Koeficienti											
	a1	a2	a3	a4	a0	b1	b2	b3	b4	c1	c2	c3
Priede	3.298	-0.646	-0.072	0.000	-6.757	0.665	0.023	1.319	1.457	100829	-1.353	-0.092
Egle	3.499	-1.552	0.000	0.000	-6.906	0.533	0.007	1.449	1.805	142097	-1.359	-0.177
Bērzs	2.329	-1.287	-0.010	0.000	-3.537	0.563	0.015	1.512	1.699	208871	-1.354	-0.374
Melnalksnis	4.694	-1.582	-0.010	0.000	-10.393	0.547	0.003	1.784	1.766	280802	-1.314	-0.397
Apse	3.354	-1.519	-0.012	0.000	-6.178	0.478	0.016	1.518	1.987	280802	-1.314	-0.397
Baltalksnis	1.733	-1.128	-0.022	0.000	-3.401	0.521	8.693	0.400	1.799	280802	-1.314	-0.397
Egle II stāvs	1.627	-1.439	0.000	-0.010	-1.659	0.410	-3.295	0.329	2.434			

Meža elementa krājas aktualizācija

Meža elementa krājas aprēķināšanas modelis atbilstoši 2.11. vienādojumam MS Excel formātā:

$$M = \psi * H^\alpha * D^\beta * (\log_{10}(H) + \phi) * N$$

kur M – meža elementa krāja, $m^3 ha^{-1}$;

H – meža elementa atbilstošā perioda vidējais augstums, m ;

D – meža elementa atbilstošā perioda vidējais krūšaugstuma caurmērs, cm ;

N – meža elementa atbilstošā perioda koku skaits, ha^{-1} ;

ψ ; α ; β ; ϕ – empīriskie koeficienti (2.22. tabula)

Stāva krāju aprēķina kā atbilstošā stāva meža elementu summu.

Meža elementa krājas aktualizācijas modeļa koeficienti

Sugu grupa	ψ	α	β	ϕ
priede, citas priedes, ciedru priede	1.6541×10^{-4}	0.56582	0.25924	1.59689
egle, lapegle, citas egles, baltegle, kadiķis	2.3106×10^{-4}	0.78193	0.34175	1.18811
bērzs, liepa	0.9090×10^{-4}	0.71677	0.16692	1.75701
apse, papele, vītols, blīgzna	0.5020×10^{-4}	0.92625	0.02221	1.95538
melnalksnis	0.7950×10^{-4}	0.77095	0.13505	1.80715
baltalksnis, pīlādzis, ieva	0.7450×10^{-4}	0.81295	0.06935	1.85346
ozols, dižskābardis, skābardis	1.3818×10^{-4}	0.56512	0.14732	1.81336
osis, goba, vikсна, kļava	0.8530×10^{-4}	0.73077	0.0682	1.91124

Mežaudzes bonitātes aktualizācija

Aktualizēto bonitāti aprēķina pēc 1.stāva valdošās sugas atbilstoši 1.9. vienādojumam.

$$B = (H - (a_1 + a_2 * \ln(A) + a_3 * \ln(A)^2 + a_4 * (\ln(A)^3))) / (b_1 + b_2 * (\ln(A) + b_3 * \ln(A)^2 + b_4 * \ln(A)^3))$$

kur B – bonitāte,

H – audzes vidējais augstums, m ,

A – audzes vecums, gadi,

a_1 - a_4 ; b_1 - b_4 – funkcijas koeficienti (2.23. tabula).

Koeficientu vērtības audzes bonitātes aprēķināšanai

Koeficienti	a ₁	a ₂	a ₃	a ₄	b ₁	b ₂	b ₃	b ₄
Dižmežs*	70.64	-66.567	20.659	-1.7359	-2.02	2.294	-0.995	0.0897
Atvasāji**	29.38	-33.38	13.138	-1.2396	-5.264	5.855	-2.263	0.231

* dižmežs – priede, egle, ozols, osis, lapegle, citas priedes, citas egles, goba, vīksna, dižskābardis, skābardis, ciedru priede, baltegle, kļava;

** atvasāji – bērzs, melnalksnis, apse, baltalksnis, liepa, papete, vītols, blīgzna.

Mežaudzes biežības aktualizācija

Biezību (B) aprēķina atbilstoši, katra I stāva meža elementa biežības (faktiskā un normālā šķērslaukuma attiecības) summai.

Meža elementa normālo šķērslaukumu aprēķina aprakstam izmanto sakarību 2.13. MS Excel formātā:

$$Gn=(a+b*H)/(1+c*H+d*H^2)$$

kur G – normālais šķērslaukums m^2ha^{-1} ,
 H – meža elementa vidējais augstums, m
 a, b, c, d no sugas atkarīgi koeficienti (2.24.tabula)

2.24.tabula.

Meža elementa normālā šķērslaukuma aprēķināšanas koeficienti

Koeficients	Priete	Egle	Bērzs	Melnalksnis	Apse	Baltalksnis
a	-8.986727	-3.921272	0.440163	-0.350392	-6.422799	-23.491917
b	7.458082	4.902251	2.455578	3.128384	4.068017	9.686411
c	0.146512	0.117673	0.059389	0.068662	0.095599	0.319453
d	0.000327	-0.001259	-0.000648	-0.000825	-0.000751	-0.001876

Vienādojums lietojams H diapazonam no 2-35m, izņemot osi 3-35m.

2.8.2.Meža elementa krūšaugstuma vecums līdz 5 gadi**Vidējais augstuma aktualizācija**

Līdz piecu gadu krūšaugstuma vecuma sasniegšanai augstuma pieaugums tiek modelēts katrai sugai pēc meža tipam atbilstošās bonitātes, kas noteikti MK noteikumos Nr.88 „Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi” ((MK noteikumi Nr.88 (2013.gada 12.februāris) 7.tabula) šajā atskaitē 1.10.tabula un 2.27.tabula.

Meža elementa vidējo augstumu līdz piecu gadu krūšaugstuma vecumam aprēķina pēc sekojoša vienādojuma:

$$H = \left(\alpha + \frac{\theta B^\eta}{\kappa^\eta + B^\eta} \right) \frac{A}{\Delta A + 5}$$

jeb MS Excel formātā

$$H=(\alpha+(\theta*B^\eta)/(\kappa^\eta+B^\eta))*A/(\Delta A+5)$$

kur B – bonitāte;
 H – meža elementa vidējais augstums, m ;
 A – meža elementa vecums, gadi;
 ΔA – meža elementa vecuma starpība starp celma un krūšaugstuma vecumu (2.19. tabula), gadi;
 $\alpha; \theta; \eta; \kappa$ – funkcijas koeficienti (2.25. tabula).

2.26. tabula

Vidējā augstuma augšanas gaita līdz 5 gadu krūšaugstuma vecumam aktualizācijas modeļa koeficienti

Koeficients	Priede	Egle	Bērzs	Melnalksnis	Apse	Baltalksnis
α	4.720	3.710	4.340	5.039	5.030	4.880
θ	-5.352	-3.410	-5.508	-6.888	-7.697	-11.248
η	0.995	1.005	0.947	0.971	0.991	0.993
κ	4.874	3.528	6.162	6.495	8.229	15.125

Meža elementa vidējās augstuma vērtības atkarībā no meža tipa atspoguļotas 2.26.tabulā.

2.26. tabula

Vidējā augstuma augšanas gaita līdz 5 gadu krūšaugstuma vecumam atkarībā no bonitātes

Suga	Bon	Meža elementa faktiskais vecums, gadi																													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27			
Priede	Ia	0.52	1.05	1.57	2.10	2.62	3.15	3.67	4.20	4.72																					
	Ib	0.38	0.76	1.14	1.52	1.90	2.28	2.66	3.04	3.42	3.80																				
	II	0.26	0.53	0.79	1.05	1.32	1.58	1.84	2.10	2.37	2.63	2.89	3.16																		
	III	0.19	0.38	0.57	0.76	0.96	1.15	1.34	1.53	1.72	1.91	2.10	2.29	2.49	2.68																
	IV	0.14	0.27	0.41	0.54	0.68	0.81	0.95	1.09	1.22	1.36	1.49	1.63	1.76	1.90	2.03	2.17	2.31													
	V	0.09	0.18	0.27	0.37	0.46	0.55	0.64	0.73	0.82	0.91	1.00	1.10	1.19	1.28	1.37	1.46	1.55	1.64	1.74	1.83	1.92	2.01								
	Va	0.07	0.13	0.20	0.26	0.33	0.39	0.46	0.52	0.59	0.65	0.72	0.79	0.85	0.92	0.98	1.05	1.11	1.18	1.24	1.31	1.38	1.44	1.51	1.57	1.64	1.70	1.77			
Egle	Ia	0.34	0.67	1.01	1.35	1.69	2.02	2.36	2.70	3.04	3.37	3.71																			
	Ib	0.23	0.46	0.68	0.91	1.14	1.37	1.59	1.82	2.05	2.28	2.50	2.73	2.96																	
	II	0.17	0.33	0.50	0.66	0.83	0.99	1.16	1.32	1.49	1.65	1.82	1.98	2.15	2.31	2.48															
	III	0.13	0.25	0.38	0.50	0.63	0.76	0.88	1.01	1.13	1.26	1.39	1.51	1.64	1.77	1.89	2.02	2.14													
	IV	0.10	0.20	0.30	0.40	0.50	0.60	0.70	0.80	0.90	1.00	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.60	1.70	1.80	1.90											
	V	0.07	0.15	0.22	0.30	0.37	0.45	0.52	0.59	0.67	0.74	0.82	0.89	0.97	1.04	1.11	1.19	1.26	1.34	1.41	1.49	1.56	1.64	1.71							
	Va	0.06	0.12	0.17	0.23	0.29	0.35	0.40	0.46	0.52	0.58	0.64	0.69	0.75	0.81	0.87	0.92	0.98	1.04	1.10	1.16	1.21	1.27	1.33	1.39	1.45	1.50	1.56			
Bērzs	Ia	0.54	1.08	1.63	2.17	2.71	3.25	3.80	4.34																						
	Ib	0.44	0.88	1.31	1.75	2.19	2.63	3.07	3.50																						
	II	0.33	0.65	0.98	1.30	1.63	1.95	2.28	2.60	2.93																					
	III	0.28	0.55	0.83	1.11	1.38	1.66	1.94	2.21	2.49																					
	IV	0.21	0.43	0.64	0.86	1.07	1.28	1.50	1.71	1.93	2.14																				
	V	0.19	0.37	0.56	0.74	0.93	1.11	1.30	1.49	1.67	1.86																				
	Va	0.16	0.32	0.49	0.65	0.81	0.97	1.13	1.30	1.46	1.62																				
Melnalksnis	Ia	0.63	1.26	1.89	2.52	3.15	3.78	4.41	5.04																						
	Ib	0.51	1.02	1.53	2.04	2.55	3.06	3.57	4.08																						
	II	0.38	0.75	1.13	1.50	1.88	2.25	2.63	3.00	3.38																					
	III	0.31	0.63	0.94	1.26	1.57	1.89	2.20	2.52	2.83																					
	IV	0.24	0.48	0.72	0.96	1.20	1.43	1.67	1.91	2.15	2.39																				
	V	0.20	0.41	0.61	0.81	1.02	1.22	1.42	1.62	1.83	2.03																				
	Va	0.17	0.35	0.52	0.69	0.86	1.04	1.21	1.38	1.55	1.73																				
Apse	Ia	0.72	1.44	2.16	2.87	3.59	4.31	5.03																							
	Ib	0.60	1.19	1.79	2.39	2.99	3.58	4.18																							
	II	0.50	1.00	1.50	2.01	2.51	3.01	3.51																							
	III	0.42	0.85	1.27	1.69	2.11	2.54	2.96																							
	IV	0.36	0.71	1.07	1.43	1.79	2.14	2.50																							
	V	0.30	0.60	0.91	1.21	1.51	1.81	2.11																							
	Va	0.25	0.51	0.76	1.02	1.27	1.52	1.78																							
Baltalksnis	Ia	0.70	1.39	2.09	2.79	3.49	4.18	4.88																							
	Ib	0.60	1.19	1.79	2.38	2.98	3.57	4.17																							

13.	Niedrājs	IV	IV	IV	III	V	V	V	V
14.	Dumbrājs	III	III	III	II	II	II	V	II
15.	Liekņa	Ⅴ(II)	II	II	I	I	I	V	I
16.	Viršu ārenis	IV	V	IV	V	V	V	V	V
17.	Mētru ārenis	III	III	III	V	V	V	V	V
18.	Šaurlapju ārenis	II	II	II	II	II	II	III	II
19.	Platlapju ārenis	Ⅴ(II)	I	I	I	I	I	II	I
20.	Viršu kūdrenis	III	III	III	V	V	V	V	V
21.	Mētru kūdrenis	II	III	II	V	V	V	V	V
22.	Šaurlapju kūdrenis	I	II	I	II	I	I	III	II
23.	Platlapju kūdrenis	Ⅴ(II)	I	I	I	I	I	II	I

Piezīmes.

¹ I bonitātē ietver arī I^a un augstākas bonitātes, V bonitātē ietver arī V^a un zemākas bonitātes.

² Mežaudzes bonitāti atkarībā no valdošās koku sugas un meža tipa nosaka mežaudzēm, kuru valdošās koku sugas vecums nav sasniegjis 21 gadu (mežaudzēs, kuru valdošā koku suga ir priede, egļe vai citi skuju koki, ozols, osis, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis) vai 11 gadu (mežaudzes, kuru valdošā koku suga ir bērzs, liepa, apse, melnalksnis, vītols, papele, blīgzna), vai sešus gadus (mežaudzes, kuru valdošā koku suga ir baltalksnis, pilādzis), kā arī izcirtumos (valdošo koku sugu nosakot atbilstoši informācijai par iepriekšējo mežaudzi).

2.8.3. Aktualizētās mežaudzes parametru aprēķins

Šķērslaukuma aprēķins

Šķērslaukumu pa rindām / stāviem aprēķina kā atsevišķu stāvā ietilpstošo meža elementu šķērslaukuma summu.

Krājas aprēķins

Krāju pa rindām/ stāviem aprēķina kā atsevišķu stāvā ietilpstošo meža elementu krāju summu.

Bonitātes aprēķins

Bonitāti nosaka pēc I stāva/rindas valdošās koku sugas (meža elementa ar lielāko krāju) augstuma un vecuma, ja tā vecums pārsniedz 21 gadu skuju kokiem u cietiem lapu kokiem vai 11 gadi mīkstiem lapu kokiem, vai 6 gadi ātraudzīgajiem lapu kokiem (1.9. vienādojums). Ja I stāva valdošās koku sugas vecums ir mazāks, bonitāti nosaka pēc meža tipa un valdošās sugas (2.26.tabula).

P.s. Ja krājas sakrīt, tad valdošā suga ir suga ar lielāko galvenās cirtes vecumu.

Biezības aprēķins

Biezību aprēķina pēc I stāvu/rindu veidojošo meža elementu faktisko un normālo šķērslaukumu summas, ņemot vērā meža elementa sastāva koeficientu.

$$B = \left(\frac{G_{\text{fakts10}}}{G_{\text{norm_s10}}} \cdot k10 + \frac{G_{\text{fakts11}}}{G_{\text{norm_s11}}} \cdot k11 + \frac{G_{\text{fakts12}}}{G_{\text{norm_s12}}} \cdot k12 + \frac{G_{\text{fakts13}}}{G_{\text{norm_s13}}} \cdot k13 + \frac{G_{\text{fakts14}}}{G_{\text{norm_s14}}} \cdot k14 \right) / 10$$

2.8.4. Koku sugu grupēšana dažādu sekundāro parametru aprēķinam

2.26. tabulā atspoguļots korigēts VMD sagatavotais klasifikators sugu pielīdzināšanai dažādu sekundāro parametru aprēķināšanai.

2.26.tabula

Korigēts VMD sagatavotais saraksts par sugu iekļaušanu dažādās grupās sekundāro parametru aprēķinam

KOKU SUGA			Sugas ID												
Kods	Saisinājums	Nosaukums	Sugu grupa (SK – sukjoki, MLK – mīkstie lapu koki CLK – cietie lapu koki)	D – dižmežs, A – atvasājs	Augstuma, caurmēra un šķērslaukuma aktualizācija, pēc NORMATIVA	Veidaugstumi krājas aprēķināšanai MK noteikumi Nr.228	Normālais šķērslaukums, MK noteikumi Nr.88	Normālais kociņu skaits, MK noteikumi Nr.88	BONITATEI				CENA I	TAMEI	VGRUPA I
									Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 7.tabula	Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 4.tabula	Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 5.tabula	Bontāsu izvele, MK noteikumi Nr.88, 6.tabula			
1	P	Priede	SK	D	1	1	1	1	1	1			1	1	1
3	E	Egle	SK	D	3*	3	3	3	3	3			3	3	3
4	B	Bērzs	MLK	A	4	4	4	4	4		4		4	4	4
6	M	Melnalksnis	MLK	A	6	6	6	6	6		6		6	6	6
8	A	Apse	MLK	A	8	8	8	8	8		8		8	8	8
9	Ba	Baltalksnis	MLK	A	9	9	9	9	9			9	9	9	9
10	Oz	Ozols	CLK	D	1	10	10	10	10	10			10	10	10
11	Os	Osis	CLK	D	3	11	11	8	11	11			11	11	3
12	L	Liepa	SK	A	4	12	12	12	4		12		12	12	3
13	Le	Lapegle	SK	D	1	1	3	3	1	1			3	3	1
14	Pc	Citas priedes	SK	D	1	1	3	3	1	1			3	3	1
15	Ec	Citas egles	SK	D	3	3	3	3	3	1			3	3	3
16	G	Goba, vikсна	CLK	D	3	11	16	16	16	16			11	16	3
17	Ds	Dižskabārdis	CLK	D	3	11	17	17	17	17			11	17	11
18	Sk	Skabārdis	CLK	D	3	11	18	18	18	18			11	18	11
19	Pa	Papele	MLK	A	8	8	8	8	19		19		12	8	8
20	Vī	Vītols	MLK	A	9	9	8	8	20		20		12	8	9
21	Bl	Blīgzna	MLK	A	9	9	8	8	21		21		12	8	9
22	Cp	Ciedru priede	SK	D	1	1	3	3	1	1			3	3	3
23	Be	Baltegle	SK	D	3	3	3	3	3	1			3	3	3
24	K	Kļava	CLK	D	3	11	24	24	24	24			11	24	3
25	ķ	Saldais ķirsis	MLK	A	9	9	8	8	9		9		9	8	9
26	Me	Mežābele	MLK	A	9	9	8	8	9		9		6	8	9
27	Bu	Bumbiere	MLK	A	9	9	8	8	9		9		11	8	9
28	Du	Duglāzija	SK	A	3	3	3	3	3	1			3	3	3
29	ī	īve	SK	A	3	3	3	3	3	1			3	3	3
32	Pī	Pīlādži	MLK	A	9	9	32	32	32		32		11	8	9
35	le	levas	MLK	A	9	9	8	8	9		9		11	8	9
50	Ak	Akācija	MLK	A	9	9	8	8	9		9		11	8	9
61	Ozc	Citi ozoli	CLK	D	1	10	10	8	10	1			10	8	3
62	Lc	Citas liepas	MLK	A	4	12	8	8	4		4		12	8	3
63	Kc	Citas kļavas	MLK	D	3	11	8	8	11	1			11	8	3
64	Osc	Citi oši	CLK	D	3	11	8	8	11	1			11	8	3
65	Gc	Citas gobas, viksnas	CLK	D	3	11	8	8	11	1			11	8	3
66	R	Riekstkoki	CLK	D	3	11	8	8	11	1			11	8	3
67	Z	Zirgkastani	CLK	D	3	11	8	8	11	1			11	8	3
68	Ha	Hibrīdā apse	MLK	A	8	8	8	8	8		8		11	8	8

* egle II stāvā tiek aktualizēta ar citiem koeficientiem.

Secinājumi

1. Meža valsts reģistra datu bāzē lietotie vidējā augstuma, vidējā caurmēra un šķērslaukuma aktualizācijas modeļi pašreizējā variantā nespēj korekti prognozēt atbilstošo taksācijas rādītāju izmaiņas jaunākajās un vecākajās audzēs.
2. Izstrādāts vidējā kvadrātiskā caurmēra koka augstuma pieauguma vienādojums, kurš balstīts uz vispārinātās algebriskās diferences pieeju, tādējādi augstuma pieaugumu var prognozēt zinot tikai audzes augstumu un krūšaugstuma vecumu, bet nav nepieciešama informācija par bonitāti.
3. Izstrādāts vidējā kvadrātiskā caurmēra pieauguma vienādojums, kurš balstīts uz vispārinātās algebriskās diferences pieeju, tādējādi augstuma pieaugumu var prognozēt zinot tikai audzes augstumu un vecumu, bet nav nepieciešama informācija par bonitāti.
4. Izstrādāts jauns vienādojums atsevišķa meža elementa koku skaita izmaiņu modelēšanai atkarībā no meža elementa un audzes taksācijas rādītājiem. Šis rādītājs izmantojams šķērslaukuma aprēķināšanai.

Literatūra

Álvarez González, J.G., Castedo Dorado, F., Ruíz González, A.D., López Sánchez, C.A. (2004) A two-step mortality model for even-aged stands of *Pinus radiata* D. Don in Galicia (Northwestern Spain) *Ann. For. Sci.*, 61, pp. 439-448.

Liepa, I. (1974) *Biometrija*. Rīga. 336 lpp.

Liepa, I. (1996) *Pieauguma mācība*. Jelgava. 123 lpp.

Kiviste, A. (1988) *Meža augšanas funkcijas*. Tartu.

Ozols, J. (1926) *Meža taksācija un mežierīcība*. Rokas grāmata mežkopjiem. Rīga. Mežu departamenta izdevums. 173 lpp.

Pretzsch H. (2010) *Forest dynamics, growth and yield. From measurement to model*. Berlin, Heidelberg

Saceniņš, R., Matuzānis, J. (1964) *Mežsaimniecības tabulas*. Latvijas valsts izdevniecība, Rīga, 207 lpp.

Sarma, P. (1948). *Meža taksācija*. Latvijas Valsts izdevniecība, Rīga, 590. lpp.

Spiecker, H. (1999). Overview of recent growth trends in European forests. *Water Air and Soil Pollution*. 116: 33-46.

Skudra, P., Dreimanis, A., (1993) *Mežsaimniecības pamati*. - R.: Zvaigzne. 262 lpp

Von Gadow, K., Hui, G. (1999) *Modelling forest development*. Kluwer academic publishers. 213 pp.

Матузанис, Я.К. (ред.) (1988) *Нормативы для таксации леса Латвийской ССР*, Рига. ст. 176.